

KARÁCSOND KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

KÉPVISELŐ - TESTÜLETE

2013. július 24-én tartott

üléséről készült

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Karácsond

"S"

Napirend:

Hat. szám:

1. Karácsond Község Helyi Fenntarthatósági Programjának elfogadása 77/2013. (07.24.) Hat.
2. Egységes Vízkorlátozási Terv elfogadása 78/2013. (07.24.) Hat.
3. Filmforgatási célú közterület használatról szóló rendelet elfogadása 13/2013. (VII. 25.) Rend.
4. Az önkormányzat közterület használatról szóló rendelet módosításának elfogadása 79/2013. (07.24.) Hat.
14/2013. (VII. 25.) Rend.
5. Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása 80/2013. (07.24.) Hat.

Tartalom:

Testületi ülés jegyzőkönyve
" meghívója
" anyaga
" kivonata

NRT állomány elküldve: 2013. 10. 14.

Jegyzőkönyv

Készült: Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2013. július 24-én (szerdán) 16.30 órakor tartott rendkívüli üléséről.

Helye: Karácsondi Polgármesteri Hivatal díszterme

Jelen vannak: Földi Csaba polgármester,
Dr. Barna Zsoltné, Fodor István, Kiss Imre, Már Józsefné képviselők
Forgó Istvánné jegyző

Meghívottak: Kissné Balázs Mária megbízott Karácsond ÁMK vezető

Földi Csaba polgármester köszöntötte az ülésen megjelenteket, megállapította, hogy a képviselő-testület határozatképes. Harkó Ottó és Orosz Dániel képviselők jelezték távolmaradásukat. A jegyzőkönyv hitelesítőinek dr. Barna Zsoltné és Fodor István képviselőket javasolta, ezt a testület egyhangúlag elfogadta.

Földi Csaba polgármester javasolta a meghívóban kiküldött napirendi pontok bővítését, egy hatodik napirendi pont felvételét: 6./ napirend Karácsond Község aktuális problémáinak megtárgyalása.

Földi Csaba polgármester javasolta a testületnek a napirendi pontok elfogadását a hatodik napirendi pont kiegészítésével. A testület a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

1. Karácsond Község Helvi Fenntarthatósági Programjának elfogadása

Földi Csaba polgármester előterjesztette, hogy a KEOP-1.2.0/B/10-2010-0029 kódszámú támogatási konstrukció keretében megvalósítani tervezett Karácsond Község szennyvízelvezetés és – tisztítás projektre benyújtott pályázatban az önkormányzat vállalta Karácsond Község Fenntarthatósági Programjának (Local Agenda 21) elkészítését, melyet a képviselő-testületnek kell jóváhagynia.

Földi Csaba polgármester tájékoztatta a Képviselő-testületet arról, hogy a Fenntarthatósági program elkészült és javasolta annak elfogadását.

A testület egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

77/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Karácsond Község Fenntarthatósági Programját (Local Agenda 21) és az alábbi határozatot hozta:

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Karácsond Községi Fenntarthatósági Programját (Local Agenda 21) elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

2. Egységes Vízkorlátozási Terv elfogadása

Földi Csaba polgármester elmondta, hogy az intézkedési terv a víziközmű-szolgáltatásról szóló 58/2013. (II. 27.) kormányrendelet figyelembevételével készült. Eszerint, amennyiben a szolgáltatásra rendelkezésre álló vízmennyiség természeti vagy egyéb elháríthatatlan okból csökken, illetve a rendelkezésre álló víztermelési kapacitás a fogyasztói igények tartós kielégítését nem teszi lehetővé, a vízfogyasztás korlátozható. A vízkorlátozást a jóváhagyott tervnek és a megállapított fogyasztási rendnek megfelelően a település polgármestere rendeli el. Az egységes vízkorlátozási terv célja, hogy a termelés-fogyasztási egyensúly megbomlása esetén a vízkészlet elosztása a tervben rögzített sorrend szerint biztosítható legyen. Az intézkedési terv visszavonásig érvényes.

A napirendi ponthoz kapcsolódva Kiss Imre alpolgármester kérte Földi Csaba polgármestert, hogy kérje meg a Heves Megyei Vízművet arra, hogy gondoskodjon a meglévő helyi ivóvíz kutak szerződés szerinti működtetéséről.

Földi Csaba polgármester megjegyezte, hogy a Heves Megyei Vízmű Zrt. az elmúlt időszakban a bányavíz helyett a község meglévő ivóvízkútjait használta, de gondoskodni fog a jelenlegi üzemeltető ez irányú tájékoztatásáról.

Földi Csaba polgármester javasolta az Egységes Vízkorlátozási Terv elfogadását.

A testület egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

78/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Egységes Vízkorlátozási Tervet megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testület az Egységes Vízkorlátozási Tervet elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

3. Filmforgatási célú közterület használatról szóló rendelet elfogadása

Földi Csaba polgármester előterjesztette, hogy az önkormányzat képviselő-testületének a települési önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatával kapcsolatos egyes feltételeket rendeletben kell szabályoznia. A rendelet célja, hogy eleget tegyen a Mozgógép törvényben meghatározott önkormányzati hatáskörben szabályozandó rendeletalkotási kötelezettségnek. A helyi rendelet az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatára terjed ki.

Már Józsefné, az Ügyrendi Bizottság elnöke hozzászólásában elmondta, hogy az Ügyrendi Bizottság a kiküldött rendelettervezetet megtárgyalta, javasolja annak elfogadását.

A testület egyhangúlag az alábbi rendeletet alkotta:

**Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
13/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
az önkormányzati tulajdonban álló közterületek filmforgatási célú használatáról**

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (továbbiakban Mozcókép tv.) 34. § (3) és (5) bekezdése, valamint a 37. § (4) és (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi rendeletet alkotja.

1. § (1) A rendelet hatálya az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatára terjed ki.

(2) E rendelet alkalmazásában önkormányzati tulajdonban álló közterület a közterület-használat általános szabályozásáról szóló 8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendeletben meghatározott közterület.

(3) Filmforgatású célú közterület-használat alatt - figyelembe véve - a Mozcókép törvény 34. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározottakat
 - a) forgatási helyszín által elfoglalt,
 - b) a filmforgatáshoz szükséges technikai jellegű tevékenységhez fűződő,
 - c) stáb parkolás miatt igénybe vett közterület-használatot kell érteni.
2. § (1) A közterületek filmforgatási célú használati díjak felső határát az 1. § (3) bekezdés szerinti használati jogcímekek szerint az 1. melléklet tartalmazza

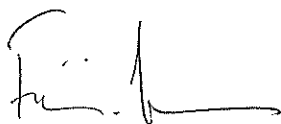
(2) Az 1. mellékletben hivatkozott turisztikailag kiemelt jelentőségű területek meghatározását a 2. melléklet tartalmazza.
3. § (1) A közterület-használati díjat a 2. §-ban meghatározott mértékben kell megállapítani.

(2) A 2. §-ban meghatározott közterület-használati díjból 50 % díjkezdvezményt kell biztosítani a 2 napot és 200 m²-t használt közterületet meg nem haladó közterület-használat esetén.
4. § Mentes a közterület-használati díjfi zetési kötelezettség alól az oktatási, tudományos vagy ismeretterjesztő témájú filmalkotások forgatása érdekében felmerülő közterület-használat.
5. § (1) A forgatást akadályozó, de a kérelmezőnek fel nem róható közterület-használat meg hiúsulása esetén az önkormányzat az akadály elhárítását követő 2 napon belül biztosítja a közterület-használat lehetőségét.

(2) Ha a forgatást rendkívüli természeti esemény akadályozza, a rendkívüli természeti esemény esetén, ha az kárelhárítási tevékenységet nem igényel 1 napon belül, ha kárelhárítási tevékenység is felmerül, akkor e tevékenység ellátását követő 1 napon belül kell e közterület-használat lehetőségét biztosítani.

6. § (1) A filmforgatási célú közterület-használat időtartama esetenként nem lehet több 7 egymást követő napnál.
- (2) Filmforgatási célú közterület-használat nem engedélyezhető a karácsonyi ünnepnapokon.
- (3) Filmforgatási célú közterület-használat 21.00 óra - 7.00 óra között csak úgy engedélyezhető, hogy a következő napon filmforgatás az érintett időszakban nincs.
7. § A 2. mellékletben meghatározott, turisztikailag kiemelt jelentőségi közterületek filmforgatási célú közterület-használata naponta nem haladhatja meg a 4 óra időtartamot.
8. § A filmforgatási célú közterület-használattal összefüggő a Mozgóképförnyben meghatározott képviselő-testületi hatáskörök gyakorlási jogát a képviselő-testület a polgármesterre ruházza át.
9. § Ez a rendelet 2013. július 26-án lép hatályba. Kihirdetése a Karácsondi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel történik, kihirdetéséről a jegyző gondoskodik

Karácsond, 2013. július 24.

Földi Csaba
Polgármester

Forgó Istvánné
Jegyző

4. Az önkormányzat közterület használatról szóló rendelet módosításának elfogadása

Földi Csaba polgármester javasolta a kiküldött előterjesztés szerint a 8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendelet 12. § 1. pontjának módosítását. Ezen pont rendelkezik az önkormányzati közterületeken történő igényjellegű árusítás után fizetendő közterület-foglalási díj mértékéről, mely jelenleg 350 Ft/m²/nap, de legkevesebb 700 Ft/nap. A javaslat arra irányult, hogy a képviselő-testület 400 Ft/m²/nap, de legkevesebb 800 Ft/nap díjat határozzon meg 2013. július 26-tól. A közterület-használatáról szóló helyi rendelet módosításának célja az önkormányzat költségvetési bevételei növelése.

Már Józsefné az Ügyrendi Bizottság elnöke elmondta, hogy a rendelettervezetet az önkormányzat Ügyrendi Bizottsága előzetesen véleményezte és javasolja a polgármester által előterjesztett rendeletmódosítást. Szeretné, ha a helyi őstermelők egyedi kérelem és elbírálás alapján kedvezményekben részesülnének. Ennek okán kérte javaslat kidolgozását.

Földi Csaba, polgármester javasolta az erre vonatkozó rendeletmódosítás előkészítését.

A testület egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

79/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az önkormányzat közterület használatáról szóló rendelet módosításának előterjesztését és az alábbi határozatot hozta:

A képviselő-testület javasolja az önkormányzat közterület használatáról rendelet módosításához kedvezményes rendszer kidolgozását.

Határidő: következő testületi ülés

Felelős: polgármester, jegyző

Földi Csaba polgármester által előterjesztett rendelet módosítását a testület egyhangúlag elfogadta és az alábbi rendeletet alkotta:

**Karácsond Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
14/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete a
9/2010. (V. 25.) a 9/2011. (VI. 01.) a 14/2012. (IV. 25.) és a 17/2012. (V. 25.)
önkormányzati rendeletekkel módosított
A közterület-használatról szóló
8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

Karácsond Községi Önkormányzat képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotói hatáskörében a következőket rendeli el:

1. §

A rendelet 12. § (1) bekezdés 1. pontját hatályon kívül helyezi és helyébe a következő rendelkezés lép:

A közterület-használat célja

Használati díj mértéke:

1. Idény jellegű árusítás

400 Ft/m²/nap, de legkevesebb 800 Ft/nap

2. §

E rendelet 2013. július 26-án lép hatályba. Kihirdetése a Karácsondi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel történik, kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Kelt: Karácsond, 2013. július 24.

Földi Csaba
polgármester

Forgó Istvánné
jegyző

5. Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása

Földi Csaba polgármester előterjesztette, hogy a Karácsond Általános Művelődési Központ két tagintézményének a Gesztenyés-kerti Napköziotthonos Óvodának és az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtárnak elkezdődtek a nyári karbantartási munkálatai. A munkálatok során világossá vált, hogy szükséges a helyi óvoda épületének szinte teljes belső rendbetétele, valamint az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár patinás épületének belső festése. Földi Csaba polgármester kérte a képviselő-testületet, hogy a Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkájának költségére legalább 3.000.000 Ft összeget biztosítani szíveskedjenek, melynek fedezete a Leader 2011. évi pályázatok utóellenőrzése után önkormányzatnak utalt összegből biztosítható.

Földi Csaba polgármester javasolta a kiküldött előterjesztés elfogadását.

A testület egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

80/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása tárgyában készült előterjesztést és a következő határozatot hozta:

A képviselő-testület a Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálatok költségére 3.000.000 Ft összeget biztosít, melyek fedezete a Leader 2011. évi pályázatokból visszautalt összegből biztosítható.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

6. Karácsond Község aktuális problémáinak megtárgyalása

Földi Csaba polgármester Dr. Barna Zsoltné és Fodor István képviselők javaslatára előterjesztette, hogy a hatodik napirendi pont kapcsán elsőként a szemétszállítással kapcsolatos, községünkben felmerülő kérdések megbeszélésére került sor. A községben jelenleg 2013. július 01-jétől a PEVIK Kft végzi a szemétszállítást. Ennek okán fontos tudni, hogy a szolgáltató egészen 2013. december 31-ig zsákban szállítja el a hulladékot. A harmadik. negyedév zsákjainak megvásárlására négy nap állt rendelkezésére a lakosságnak, jövő héten újabb pótidőpontot biztosít az új közszolgáltató a zsákok vételére. A polgármesterrel együtt többen észrevételezték, hogy a korábbi negyedévhez képest kisebb méretűek a zsákok. A polgármester már az első napon jelezte a PEVIK Kft. felé a felmerült problémát és a negyedik zsákosztási naptól már nagyobb méretű zsákot biztosít a cég. A PEVIK Kft. a közeljövőben, remélhetőleg legkésőbb jövő év elejétől szeretné bevezetni a zsákokban történő hulladékszállítás helyett az egységesített kukák használatát.

Kiss Imre alpolgármester hozzátette és egyben kérte, hogy a PEVIK Kft. tájékoztassa a lakosságot arról, hogy az általuk végzett szolgáltatás után kötelező fizetni, hiszen kötelező igénybe venni. Az előző negyedévről esetlegesen fennmaradó zsákok nem mentesítenek senkit az aktuális negyedév szemétszállításának befizetése alól.

dr. Barna Zsoltné javasolta a szelektív hulladékgyűjtés bevezetését a következő évtől.

Földi Csaba polgármester hozzátette, reméli, hogy mindez már idén ősszel meg fog valósulni az előzetes tervek szerint.

A szemétszállítás kérdéses pontjainak megtárgyalása után a képviselő-testület áttért az utak helyzetének megbeszélésére.

Földi Csaba polgármester kijelentette, hogy remélhetőleg már a jövő héten elkezdődik az utak kátyúzása. Hideg aszfalt kerül majd a kátyúkba, mely munkát az önkormányzat közfoglalkoztatottjaival fog elvégeztetni.

Fodor István képviselő javasolta, hogy az aszfaltos utak közül jelenleg a Szent István út rendbetétele a legfontosabb, ami körülbelül 25 m² aszfaltozást jelent. Emellett természetesen több út is javításra szorul, mint például a Szabadság út, Gorkij út vagy a Mátyás király út.

dr. Barna Zsoltné hozzátette, egyes szakaszokon a járdákra is rászorul a felújítás, hiszen balesetveszélyesek.

Földi Csaba polgármester biztosította a testületet arról, hogy a szükséges útszakaszokon a kátyúzás rövidesen elkezdődik.

Más hozzászólás, észrevétel nem hangzott el, Földi Csaba polgármester megköszönte a részvételt, az ülést bezárta.

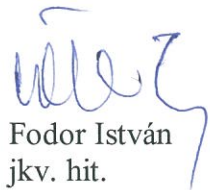
Kmft.

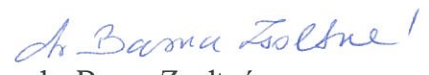
Földi Csaba
polgármester

Forgó Istvánné
jegyző

Fodor István
jkv. hit.

dr. Barna Zsoltné
jkv. hit.

J E L E N L É T I Í V

Karácsond Községi Önkormányzat

Képviselő-testülete

2013. július 24-én tartott rendkívüli üléséről

Földi Csaba polgármester

.....

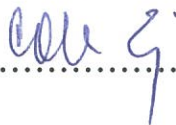

Kiss Imre alpolgármester

.....

dr Barna Zsoltné

.....

Fodor István

.....

Harkó Ottó

.....

Már Józsefné

.....

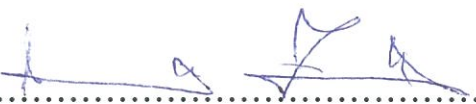

Orosz Dániel

.....

Forgó Istvánné jegyző

.....

Meghívottak:

.....

JULIUS ISTVÁN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Karácsond Község Polgármesterétől

☒ 3281 Karácsond, Szent István út 42.

e-mail: polgarmester@karacsond.hu

Tel.: 37/322-001

Fax: 37/522-002

Tisztelettel meghívom a Képviselő-testület tagjait a

2013. július 24-én (szerdán) 16.30 órai

kezdettel tartandó rendkívüli ülésre.

Napirend:

1. Karácsond Község Helyi Fenntarthatósági Programjának elfogadása
előterjesztő, előadó: polgármester
2. Egységes Vízkorlátozási Terv elfogadása
előterjesztő, előadó: polgármester
3. Filmforgatási célú közterület használatról szóló rendelet elfogadása
előterjesztő: polgármester előadó: jegyző
4. Az önkormányzat közterület használatról szóló rendelet módosításának elfogadása
előterjesztő: polgármester előadó: jegyző
5. Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása
előterjesztő, előadó: polgármester

Az ülés helye: Karácsondi Polgármesteri Hivatal díszterme

Karácsond, 2013. július 19.

Földi Csaba
polgármester

Karácsond Községi Önkormányzat Polgármesterétől

☒ 3281 Karácsond, Szent István út 42. Tel.: 37/322-001

e-mail: polgarmester@karacsond.hu Fax: 37/522-002

Előterjesztés

Tisztelt Képviselő-testület!

A KEOP-1.2.0/B/10-2010-0029 kódszámú támogatási konstrukció keretében megvalósítani tervezett Karácsond község szennyvízelvezetés és – tisztítás projektre benyújtott pályázatban az önkormányzat vállalta Karácsond Község Fenntarthatósági Programjának (Local Agenda 21) elkészítését, melyet a képviselő-testületnek kell jóváhagynia.

Tájékoztatom Önöket, hogy a Fenntarthatósági Program elkészült, kérem képviselő-testületi elfogadását.

A program – melynek terjedelme 98 oldal – a polgármesteri hivatalban hivatali időben áttanulmányozható.

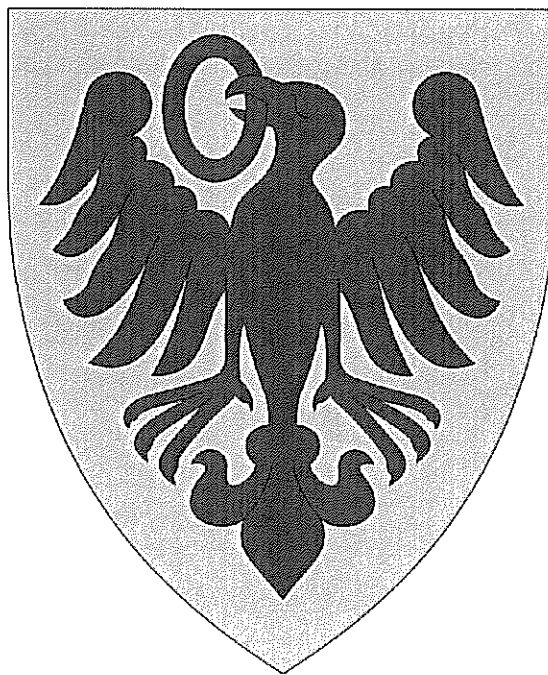
Karácsond, 2013. július 19.

Földi Csaba
polgármester

**KARÁCSOND KÖZSÉGI
ÖNKORMÁNYZAT**

**HELYI FENNTARTHATÓSÁGI
PROGRAMJA**

(Local Agenda 21)

2013.

Készítette: Eco-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

Ügyvezető: Parragh Dénes

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u.11.

Tel./fax: +36 42/500-723

E-mail: ecomen@chello.hu

Szakértői tevékenység végzésére jogosító engedély:

SZTV Élővilágvédelem

SZTjV Tájvédelem

Határozat száma: Sz-066/2010.

Érvényes: visszavonásig

SZKV-hu Hulladékgazdálkodás

SZKV-le Levegőtisztaság-védelem

SZKV-vf Víz- és földtani közeg védelem

SZKV-zr Zaj- és rezgésvédelem

Határozat száma: 417/2008.

Érvényes: 2013. 12. 10.

Mérnökkamarai tagsági száma: 15-0802

Eco-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel./Fax: +36-42 500-723

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS.....	6
1.1. A fenntartható fejlődés	6
1.2. A fenntartható fejlődés alapelvei.....	7
1.3. A települési fenntarthatósági terv.....	9
1.4. A települési fenntarthatósági terv célja	11
1.5. A fenntarthatósági terv megvalósításának lépései.....	12
2. FENNTARTHATÓSÁGI HELYZETELEMZÉS	13
2.1. A település bemutatása és helye a térségben.....	13
2.2. Környezet	14
2.2.1. Domborzati adottságok	14
2.2.2. Éghajlati adottságok	14
2.2.3. Felszíni vizek adottságai	15
2.2.4. Felszín alatti vizek jellemzése	18
2.2.5. Belvíz- és árvízvédelem	19
2.2.6. Talajadottságok	21
2.2.7. Természetes élővilág	22
2.2.8. Általános tájvédelem	24
2.2.9. Természetvédelem.....	25
2.2.10. Környezeti elemek állapota, környezeti terhelések.....	29
2.2.11. Közlekedés, közlekedésfejlesztés.....	42
2.2.12. Csapadékvíz elvezetés	46
2.2.13. Közműellátottság.....	48
2.2.14. Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőségei	49
2.3. Társadalom	50
2.3.1. Demográfiai helyzet	50
2.3.2. Egészségügy, szociális ellátás	53
2.3.3. Oktatás, kultúra	54
2.3.4. Hátrányos helyzetű csoportok helyzete.....	56
2.3.5. Közbiztonság	56

2.3.6.	Hagyomány – kultúra	59
2.3.7.	Sport	60
2.3.8.	Civil szervezetek	60
2.4.	Gazdasági helyzet jellemzése	61
2.4.1.	Foglalkoztatás.....	61
2.4.2.	Ipar	62
2.4.3.	Mezőgazdaság	63
2.4.4.	Idegenforgalom	64
2.5.	Településszerkezet.....	65
2.5.1.	Terület felhasználás	66
2.5.2.	A település lakásállománya	67
2.5.3.	Épített környezet, műemlékek	68
3.	FENNTARTHATÓSÁGI SWOT ELEMZÉS.....	71
4.	FENNTARTHATÓSÁGI TERVEK ÉS CÉLOK.....	77
4.1.	Környezeti állapot	77
4.1.1.	Környezettudatosság megteremtése	77
4.1.2.	A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól.....	78
4.1.3.	Hulladékgazdálkodás.....	80
4.1.4.	Infrastrukturális helyzet javítása	86
4.2.	Gazdasági környezet.....	91
4.2.1.	Az Önkormányzat hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése.....	91
4.2.2.	Foglalkoztatás, munkahelyteremtés	91
4.2.3.	Ipar fejlesztése.....	92
4.2.4.	Mezőgazdaság fejlesztése.....	93
4.2.5.	Szőlőgazdálkodás fejlesztése	94
4.3.	Társadalmi környezet	96
4.3.1.	Társadalmi szemléletformálás	96
4.3.2.	Kulturális élet fellendítése.....	96
4.3.3.	Civil szervezetek támogatása	98

4.3.4.	Falumúzeum, tájház kialakítása	98
4.4.	Feladatok és források.....	99
4.4.1.	Szervezéssel, intézkedéssel megoldható feladatok	99
4.4.2.	Beruházási és fejlesztési forrásokat igénylő feladatok.....	99
4.4.3.	Befektetési lehetőségek	101

1. BEVEZETÉS

Karácsond Község Fenntartható Fejlődési Tervének kidolgozásával a Karácsond Községi Önkormányzat az Eco-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt-t bízta meg, akik a statisztikai adatok és a korábbi dokumentumok részletes elemzésével készítették el ezt a tervdokumentációt.

1.1. A fenntartható fejlődés

„A fenntartható fejlődés a tágan értelmezett életminőség javulását szolgálja, amely nem szűkíthető le az anyagi jólétre, hanem magában foglalja a környezet minőségét, a demokratikus jogok érvényesülését, a természeti erőforrásokhoz valamint a társadalom nyújtotta szolgáltatásokhoz és intézményekhez való hozzáférést, a teljes testi, lelki egészséget, a szabadidőt és a biztonságot is. A társadalmi jólét a környezetminőség és a társadalmat alkotók életminőségének együttes megnyilvánulása.

A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel és a társadalmi igazságossággal, esélyegyenlőséggel.

A természeti erőforrások vonatkozásában ez azt jelenti, hogy hosszú távon a természeti környezet eltartó - képességével összhangban lehet csak a társadalom reális szükségleteinek a kielégítéséről gondoskodni, a környezet eltartó képessége egyben az igények kielégítésének korlátja is. Ennek megfelelően van szükség a természeti erőforrások fenntartható használatára, amelynek megvalósításához a társadalom környezet-tudatos és környezet-etikus magatartása szükséges. Ennek a megvalósulásához szükséges, hogy a jövő nemzedékének szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített környezettudatos nevelése a családban és az oktatás valamennyi területén nagyobb teret kapjon.

A fenntarthatóság elvei szerint élő társadalomban többek között érvényesül a szociális igazságosság, amelynek az alapja a lehetőségekhez való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítása, és a társadalmi terhekből való közös részesedés, az életminőség folytonos javítására való törekvés. E cél elérése érdekében olyan erkölcsi normarendszert szükséges a társadalom tagjai felé közvetíteni, amely ezeket a folyamatokat támogatja, illetve elősegíti. A

méltányos életkörülmények, a megfelelő életminőség, jólét biztosítását kifejező célkitűzés mindenkire – a jövő nemzedékekre is – vonatkozik. A fenntartható fejlődés tehát elismeri és céljának tekinti az egymást követő nemzedékek megfelelő életminőséghez való egyenlő jogának biztosítását, s az ezzel összefüggésben álló kötelességek teljesítését. A fenntartható fejlődés tehát olyan fejlődés, amely lehetővé teszi a jelen generációk szükségleteinek kielégítését úgy, hogy ez nem veszélyezteti a jövő generációk azon lehetőségét, hogy szükségleteiket kielégítsék.

A jelenlegi társadalmi gazdasági folyamatok, illetve hatásaik jelentős részben ellentétesek a fenntartható fejlődés követelményeivel. E trendek ismeretében elkerülhetetlen egy olyan fejlődési pályára való áttérés, amely hosszú távon biztosítja a társadalmak és köztük a magyar társadalom fenntartható fejlődését.” (NFFS, 2007)

1.2. A fenntartható fejlődés alapelvei

Ezek megfogalmazására, pontosítására és elfogadására a legmagasabb szinten került sor mind az ENSZ, mind az EU keretében. Az általánosan elfogadott elvek közül hazai fontosságuk miatt az alábbiakat emeljük ki, ezekre fókuszál a települési programterv is.

A holisztikus megközelítés elve

A dolgokat egymással összefüggésben kell vizsgálni, mivel a rendszerek egymással szoros kölcsönhatásban állnak. Bármilyen beavatkozás tovagyűrűző hatásokat okoz esetleg távoli rendszerekben is. A helyi kihívásokra adandó válaszokhoz szükséges a tágabb környezet és a globális trendek ismerete.

A nemzedéken belüli és nemzedékek közötti szolidaritás elve

A fenntartható fejlődés érdekeinek középpontjában az emberek állnak. A jelen nemzedékek fejlődési és környezeti szükségleteit úgy kell kielégíteni, hogy ne veszélyeztessük a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék saját szükségleteiket.

Társadalmi igazságosság elve

El kell ismerni mindenki jogát a méltó életfeltételekhez, mindenki számára biztosítani kell az alapvető emberi jogokat. Mindenki azonos eséllyel szerezhesse meg azokat az ismereteket, tudást és készségeket, amelyek birtokában a társadalom teljes értékű tagjává válhat.

Tartamosság elve

Az erőforrások tartamos kezelése, figyelembe veszi a környezet eltartó képességének korlátait; az erőforrások körültekintő és takarékos használata által megőrzi a jövőbeli fejlődéshez szükséges forrásokat. A biológiai sokféleség is természeti erőforrás, védelmét kiemelten fontosnak tartjuk.

Integráció elve

A szakpolitikák, tervek, programok, stratégiák kidolgozása, értékelése és végrehajtása során a gazdasági, a szociális és a környezeti szempontokat, azok összefüggéseit is egyaránt figyelembe kell venni annak érdekében, hogy azok kölcsönösen erősítsék egymást. A helyi, regionális és nemzeti szintű tevékenységeket is össze kell hangolni.

Helyi erőforrások hasznosításának elve

Törekedni kell a közösségek szükségleteinek helyi szinten, helyi erőforrásokból történő kielégítésére. Őrizzük meg a helyi sajátosságokat, azok sokszínűségét. Fontos feladat az épített környezet megóvása és a kulturális örökség megőrzése, fenntartható módon történő hasznosítása is.

Társadalmi részvétel elve

Mindenki számára biztosítani kell a megfelelő hozzáférést a társadalmi-gazdasági közéletre, a döntéshozatali folyamatokra, a környezetre vonatkozó információkhoz. Javítani kell a fenntartható fejlődéssel, annak társadalmi-gazdasági és környezeti vonatkozásaival, a fenntarthatóbb megoldásokkal kapcsolatos tájékozottságot. Erősíteni kell az állampolgárok döntéshozatalban való részvételét.

Társadalmi felelősségvállalás elve

A fenntartható fejlődés, a magasabb életminőség elérése érdekében csökkenteni kell, illetve ki kell küszöbölni a termelés és a fogyasztás nem fenntartható módjait. Erősíteni kell a

vállalkozások társadalmi felelősségvállalását, a magán- és a közszféra közötti együttműködést.

Elővigyázatosság és megelőzés elve

Az elővigyázatos megközelítés azt jelenti, hogy ha súlyos vagy visszafordíthatatlan kár lehetősége merül fel, a teljes tudományos bizonyosság hiánya nem használható fel indokként a környezetromlást vagy az emberi egészség veszélyeztetését megakadályozó, hatékony intézkedések elhalasztására, azaz a veszély mértékét figyelembe véve cselekedni kell. Az emberi tevékenységeket ennek az elővigyázatossági elvnek a figyelembevételével kell tervezni és végrehajtani, illetve meg kell előzni, – s ahol ez nem lehetséges – mérsékelni kell a természeti rendszereket és az emberi egészséget veszélyeztető környezetkárosító, környezetszennyező tevékenységeket, illetve lehetőség szerint helyreállítani a károkat.

A szennyező fizet elv

Az áraknak tükrözniük kell a fogyasztással és termeléssel kapcsolatos tevékenységek, illetve hatásaik valós költségeit a társadalom számára, beleértve a természeti erőforrások használatának költségeit. A környezetkárosító, környezetszennyező tevékenységet folytatóknak meg kell fizetniük az emberi egészségben vagy a környezetben okozott károkat.

1.3. A települési fenntarthatósági terv

A Helyi Fenntartható Fejlődési Terv – továbbiakban Local Agenda 21, LA21 – egy újszerű stratégiai és tervezési dokumentum a települések számára. Készítését ajánlás szintjén az 1992-ben az ENSZ II. Környezetvédelmi Világkonferenciája javasolta. Azóta világszerte számos település dolgozta ki saját programját és kezdte el megvalósítását. Az ENSZ és az EU minden települést a helyi társadalom által létrehozott egyedi térbeli képződménynek tekint, melynek további fejlődést saját társadalma határozza meg igényeivel és környezeti, társadalmi, gazdasági lehetőségeivel összhangban. Ebből a szemléletből adódóan a helyi fenntartható fejlődési terv elkészítésének nem alakult ki határozott, egységes formai és tartalmi követelménye.

A Local Agenda 21 program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok,

közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását.

További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A helyi fenntarthatósági terv átfogóbb a környezetvédelmi programnál. Célja, hogy integrálja a helyi környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális kérdéseket, problémákat, továbbá biztosítsa a településen élők fenntartható életminőségét, azaz támogassa a helyi társadalmi - gazdasági - környezeti folyamatoknak a fenntartható fejlődés útján való haladását. A megfogalmazott célok, programok, feladatok végrehajtását a helyi közösség valamennyi résztvevője és szektora közreműködésével képzei el.

Karácsond Községi Önkormányzat politikájában és gyakorlatában is nagy hangsúlyt fektet a fenntartható fejlődés elveinek érvényesülésére, a fenntarthatóság biztosítására.

Jelen fenntarthatósági tervhez kapcsolódóan, a térség környezeti, szociális, gazdasági állapotának felmerése az alábbi eseményekre, intézkedésekre és dokumentumokra épül:

- a kapcsolódó jogszabályok, önkormányzati rendeletek előírásai;
- Útmutató a Fenntartható Fejlődés Helyi Programja (Local Agenda 21) elkészítéséhez;
- a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága ún. LA21 sablonterve.

A helyi fenntartható fejlődési tervnek nem célja egy teljesen új fejlesztési stratégia kialakítása, inkább egy tervezési szemléletváltást kíván elősegíteni a fejlesztési célok megállapítása, csoportosítása és végrehajtása során a fenntarthatóság elveinek figyelembevételével.

Ennek szellemében Karácsond Község Helyi Fenntartható Fejlődési Tervének központi gondolata a szemléletváltás elősegítése a település fejlesztésében. A terv kidolgozásának célja, a nagyközség szakmailag jól kiforrott célrendszerének elősegítése, a fenntarthatósági célok végrehajtása.

1.4. A települési fenntarthatósági terv célja

Karácsond Község Fenntartható Fejlődési Tervének átfogó célja Karácsond hosszútávon fenntartható környezeti, társadalmi, gazdasági fejlődésének megteremtése. A települési fenntarthatóság megteremtéséhez alapvető fontosságú a lakosság természetes fogyasztásának csökkentése, az életminőség javítása és a társadalmi kohézió megteremtése. Mivel a Község további fenntartható fejlődése a jövőben a fenntartható gazdasági fejlődéssel érhető el, ezért hosszútávon javítani szükséges a tőke beáramlásához, illetve helyben maradásához, valamint a helyi kis- és középvállalkozói szféra megerősödéséhez szükséges feltételeket.

A lakosság életminőségének emeléséhez nagymértékben hozzájárul Karácsond természeti és épített értékeinek megőrzése, az egészséges települési környezet kialakítása és az alternatív energiahordozók arányának növelése az energiaellátáson belül.

A társadalmi részvételt, a lakossági környezettudatosságot intenzív felvilágosító kampányokkal, tudatformálással szükséges erősíteni.

A települési fenntarthatósági tervben stratégiai célok kerülnek meghatározásra. Az elérni kívánt célok megfogalmazását, a stratégia kidolgozását, a terv elkészítése jelenti, ezáltal lehetőség nyílik a megvalósítás eszközrendszerének kidolgozására is. A stratégiai célok eléréséhez a konkrét feladatok, a végrehajtás eszközei is meghatározásra kerülnek.

A konkrét célok meghatározásánál és a végrehajtás eszközeinél mérlegelésre kerültek az Önkormányzat pénzügyi, intézményi, humán erőforrás korlátai.

A terv figyelembe veszi a helyi rendeletek korlátait, felkészül a nyilvánosságra hozott eredmények felülvizsgálatára és igazodik a fenntarthatóság távlati célrendszeréhez. Segíti továbbá a helyi lakosság, a politikai és üzleti döntéshozók környezettudatosságának fejlődését, valamint biztosítja nélkülözhetetlen együttműködésük feltételrendszerét.

1.5. A fenntarthatósági terv megvalósításának lépései

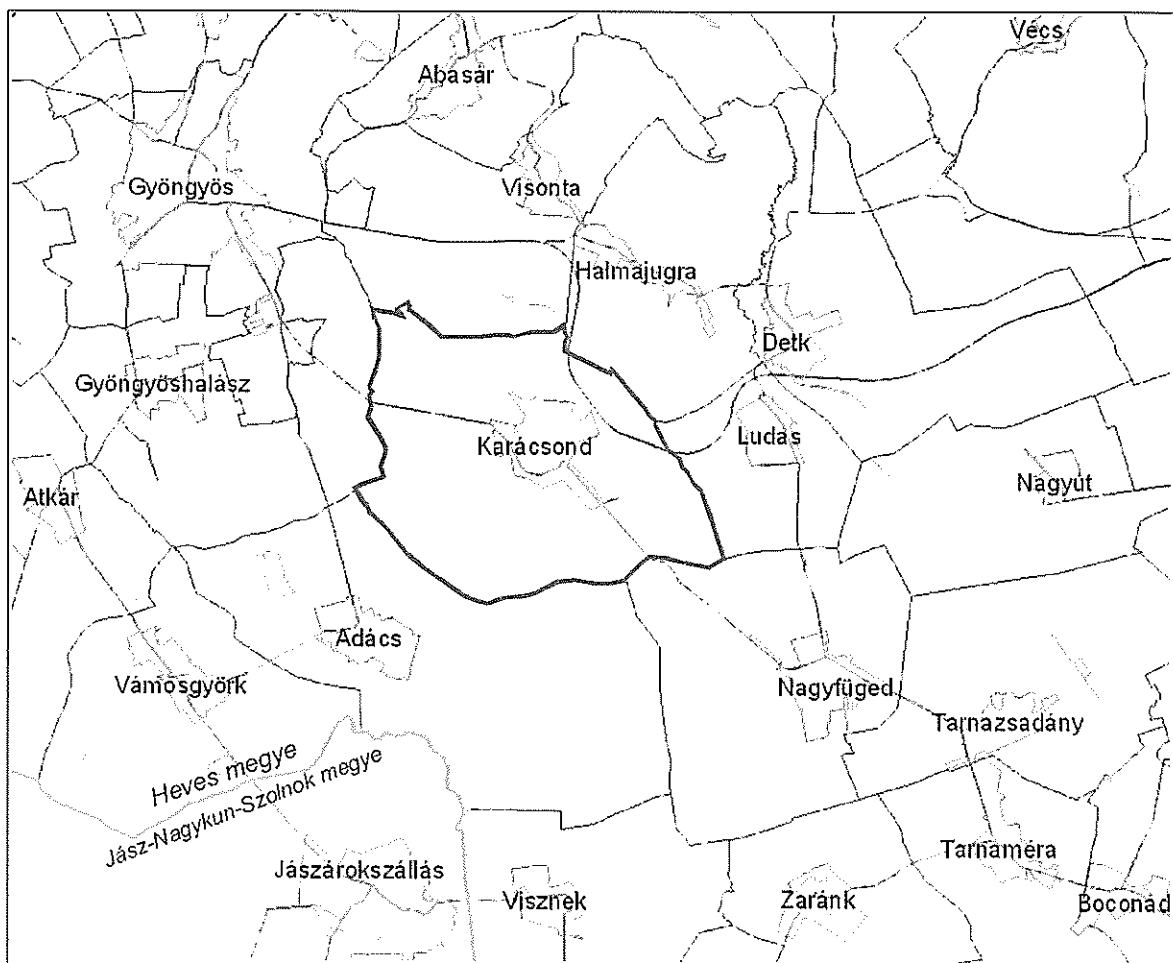
- A fenntarthatósági terv lépéseinek, eszközeinek meghatározása
 - A fenntarthatósági terv céljainak pontos meghatározása.
 - A korábbi tervek beépítése a folyamatba.
- Környezeti, gazdasági és társadalmi helyzetelemzés
 - A fenntarthatósági terv más tervekhez, dokumentumokhoz való illeszkedésének elemzése.
 - A község környezeti, gazdasági és társadalmi állapotának, folyamatainak elemzése.
- Partnerség építés
 - A helyi lakosság bevonása a programba.
- Stratégiai csoport felállítása
 - A helyi önkormányzati döntéshozókból, szakmai szervezetek és az oktatási intézmények képviselőiből álló stratégiai csoport megalakítása.
- Kommunikáció
 - Az interneten, valamint a helyi nyomtatott sajtón keresztül történő kommunikáció.
 - A lakosság visszajelzésének fogadása.
- Termék
 - A létrejött fenntarthatósági terv, a helyzetelemzés mellett konkrét javaslatokat és lépéseket tartalmaz a község hosszú távú, fenntarthatóság felé mutató működésére.
 - Megfelelő koordináció esetén egy folyamat indulhat el, ami a környezettudatosság növelésében, a lakossági és intézményi (pl. önkormányzati) döntésekben jelenik meg.
- Monitoring
 - Monitoring csoport felállítása.
 - Local Agenda 21 folyamat működésének nyomon követése.

2. FENNTARTHATÓSÁGI HELYZETELEMZÉS

2.1. A település bemutatása és helye a térségben

Karácsond község az Észak-Magyarországi régióban, Heves megye középső részén fekszik. A település területe 31,60 km². Karácsond lakosainak száma 3214 fő, népsűrűsége 101,7 fő/km² (az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján, 2013. január 1-jére vonatkozóan).

1. ábra: Karácsond település elhelyezkedése

A település a Mátra-vidék déli részén helyezkedik el. Karácsond község Gyöngyöstől kb. 10 km-re K-i irányba, Jászberénytől kb. 24 km-re É-ra, valamint Egerből kb. 30 km-re DNY-i irányba fekszik. A szomszédos települései északról az óramutató járását követve Visonta, Halmajugra, Ludas, Nagyfüged, Adács és Gyöngyöshalász.

2.2. Környezet

2.2.1. Domborzati adottságok

Karácson község a Keleti-Mátraalja kistáj DNy-i részén helyezkedik el. A kistáj 109 és 360 m közötti tengerszint feletti magasságú, tehát közepes magasságú hegységelőteri dombság közé sorolható. Geomorfológiailag a Mátra tagolt hegyláb felszínéként értelmezhető. A felszín enyhén DDK-nek lejt, az átlagos relatív relief 90 m/km^2 a település környékén $20\text{-}50 \text{ m/km}^2$. Vízszintesen gyengén szabdalt: átlagos vízfolyássűrűség 2 km/km^2 . A hordalékkúpokat a vízfolyások 250 m átlagos tetőmagasságú völgyközi hátakká szabdalták, relatív magasságuk $50\text{-}100 \text{ m}$. a hordalékkúprendszer meredek lejtőjű fiatal, É-D-i, illetve ÉNy-DK-i irányú süllyedékek tagolják. A Keleti-Mátraalja kistáj egészére jellemző közepes mértékű erózióveszély.

2.2.2. Éghajlati adottságok

A kistáj déli sík területe mérsékelt meleg-száraz éghajlatú. Az évi napfényes órák száma 1880-1900 óra, a télieké pedig 180 körüli. A hőmérséklet évi és vegetációs időszaki átlaga $9,0\text{-}10,0 \text{ }^\circ\text{C}$, illetve $16,3\text{-}17,0 \text{ }^\circ\text{C}$. Április 10. és október 15. között kb. 185 olyan nap várható, amikor a napi középhőmérséklet meghaladja a $10 \text{ }^\circ\text{C}$ -ot. A fagymentes időszak a település környezetében megközelíti a 190-et. Az évi maximumok átlaga $32,0\text{-}33,0 \text{ }^\circ\text{C}$, míg a minimumoké -15 és $-16 \text{ }^\circ\text{C}$ közötti.

Karácsond környékén az évi csapadék 550 mm körüli, ebből $320\text{-}340 \text{ mm}$ jut a vegetációs időszakra. A környéken a 24 óra alatt leesett legnagyobb mennyiségű csapadék 140 mm volt (Visonta). Átlagosan 35 hótakarós nap van évente, az átlagos hóvastagság 20 cm .

A kistáj déli részén - így Karácsond környékén is - az ariditási index 1,25. A leggyakoribb szélirány a nyugati és a keleti, az átlagos szélesség $2,5 \text{ m/s}$.

2.2.3. Felszíni vizek adottságai

A vizsgált település a Tarna-vízgyűjtő alegység területéhez tartozik. Az alegység az Északi-középhegységben, a Mátra és az azt észak, kelet és dél felől körülvevő domb- és síkvidéki területeken elhelyezkedő Gyöngyös és a Tarna vízgyűjtőterületeit foglalja magába. A terület részben az Észak-alföldi hordalékkúp-síkság, részben a Mátra-vidék területén található. A vízgyűjtő alegység elhelyezkedését, területét és vízgazdálkodási adottságait az áttekinthető térkép (2. ábra) szemlélteti.

2. ábra: Magyarország vízgyűjtő területei - 2-11 Tarna vízgyűjtő területe

Jelmagyarázat:

1-1 Szigetköz	1-2 Rábca és a Fertő	1-3 Rába	1-4 Marcal
1-5 Bakony-ér és Concó	1-6 Általér	1-7 Gerecse	1-8 Ipoly
1-9 Közép-Duna	1-10 Duna-völgyi-főcsatorna	1-11 Sió	1-12 Kapos
1-13 Észak-Mezőföld és Keleti-Bakony	1-14 Velencei-tó	1-15 Alsó-Duna jobb part	
1-16 Felső-Bácska	2-1 Felső-Tisza	2-2 Szamos-Kraszna	2-3 Lónyai-főcsatorna
2-4 Bodrogköz	2-5 Tokaj-hegyalja	2-6 Sajó a Bódvával	2-7 Hernád-Takta
2-8 Bükk és Borsodi-Mezőség	2-9 Hevesi-sík	2-10 Zagyva	2-11 Tarna
2-12 Nagykőrösi-homokhát	2-13 Kettős-Körös	2-14 Sebes-Körös	2-15 Berettyó
2-16 Hármaskörös	2-17 Hortobágy-Berettyó	2-18 Nagykunság	2-19 Kurca
2-20 Alsó-Tisza jobb part	2-21 Maros	3-1 Mura	3-2 Rinya-mente
3-3 Fekete-víz	4-1 Zala	4-2 Balaton közvetlen	

Felszíni vízfolyások

A Mátra szél- és csapadékarányában eléggé száraz terület. A vízfolyások vízjárás- és vízhozam-szélsőségeire fényt vetnek a tájhatáron kívüli vízmércék adatai. Karácsond község környezetének felszínét csatornák, vízfolyások szövik át, kivéve az észak felé, ahol igen gyér a vízfolyás. A települést Ny-i irányból a Gyöngyös és a Külső-Mérges-patak kerüli meg, K-i irányból a Tarnóca és Bene-patak halad keresztül, délen ÉK-DNy-i irányba a Tarna folyik.

A Mátra alacsonyabban fekvő lejtővidékét az alábbi patakok tagolják:

- Bene-patak
- Vár-patak
- Nyiget-patak
- Berek-patak
- Domoszlói-patak
- Forrás-patak
- Gyöngyös-patak
- Külső-Mérges patak
- Tarnóca-patak,
- Tarna.

Az 1990-es évek vízrendezése során az adácsi út alatt, a település DNy-i részén a *Gyöngyös-patak* a Külső-Mérges patak medrébe került áthelyezésre.

Karácsond településen É-D irányban halad át a *Karácsondi-csatorna*, mely belterületen Önkormányzati kezelésű, alatta a Mátraaljai Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat kezelésében van. Befogadója a Tárna, amely az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság (ÉM-VIZIG) kezelésében van.

A *Nagyvölgyi-csatorna* a település belterületétől nyugatra húzódik, társulati kezelésű. Befogadója az EM-VIZIG kezelésében lévő Gyöngyös-patak (korábban Külső-Mérges-patak).

A településtől északra lévő visontai külfejtéses bánya egy részének külvízvédelme, valamint a Mátrai Erőmű ipari célú Markazi-víztározójának víztáplálására a Bene-patak egy szakaszán (24+034 km szelvényétől) Északi övcsatorna néven 5610 fm hosszú csatorna létesült. A Bene-pataki osztóműtárgy segítségével a patak vízhozamának egy része a tározó, és azon keresztül a Nyiget-patak felé, másik része a Bene-patakon kerül elvezetésre.

A Budapest-Miskolc vasútvonal érinti Karácsond területét. A Mátrából lefutó vízfolyások a vasút alatti szakaszon összefüggő árvízvédelmi töltéssel épültek ki. A vasútvonal feletti mederszakaszok esetében víztartó depóniák csak a nagyobb vízfolyások mentén épültek, a kisebb patakok egyszerű trapéz szelvénnel lettek szabályozva.

Víztározók

Karácsond területén egy körtöltéses, térszín alatti tározó került kialakításra, melynek vízforrása mélyfúrású kút. A víztározó biztosítja a környező zöldségtermesztéshez az öntözővizet.

Főbb műszaki adatok:

- gátkorona szélessége: 3 m
- gátkorona legnagyobb magassága: 1,5 m
- üzemi vízszint: 121,5 mbf
- tározótérfogat ÜV szinten: 0,001 millió m³

A Tarna-vízgyűjtő alegységben, a vizsgált település környezetében számos víztározó épült és üzemel. A településtől északra, több mint 8 km-re található két nagy víztározó, melyek az árvízi hozamokat hasznosítják:

- Markazi-tározó (170 ha): a Vár- és a Nyiget-patak vizét,
- Domoszlói-tározó (56 ha): Berek-patakét.

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság működési területén lévő felszíni vízfolyások, vizek környezeti állapotának, vízminőségi állapotának rendszeres, meghatározott gyakoriságú, és alkalomszerű ellenőrzését (a kijelölt helyeken) az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (EMI-KTVF) akkreditált laboratóriuma végzi a vonatkozó jogszabályok szerint.

Feo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel./Fax: +36-42 500-723

2.2.4. Felszín alatti vizek jellemzése

Talajvízszint viszonyok

A talajvíz általában 6 m alatt található, csak a völgytalpakon áll magasabba. Általában kalcium-hidrogénkarbonátos, kemény, szulfátszegény vizek. A talajvíz, illetve a sekély rétegvíz a település és a mezőgazdasági területek térségében nitráttal szennyezett.

Karácsond közigazgatási területén nem található talajvízszint figyelőkút, melyet az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság üzemeltet. A település 10 km-es körzetében Ludason és Jászárokszálláson található talajvízszint észlelő kutak.

A terület nevezetes forrása az abasári Vízmű-forrás (400-150 l/p), mely a községet is ellátta. Számos artézi kút található a területen, vízhozamuk azonban mérsékelt.

Jelentősebb emberi beavatkozásnak tekinthetők a területen létrehozott és üzemelő engedélyezett és engedély nélküli hulladéklerakók, döggutak. Az üzemelő, engedélyezett lerakók a megfelelő védelemmel rendelkeznek, a felhagyott és engedély nélküli lerakók általában védelem nélküli kialakításúak.

A terület érzékenysége

A terület érzékenységi besorolását a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló, többször módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet határozza meg, amely alapján Karácsond a közigazgatási területe *érzékeny* kategóriába tartozik.

Víz kivételek

A Tarna vízgyűjtő alegység területén jelentős felszín alatti ivóvíz ellátási célú vízkivételek találhatóak Karácsondtól ÉNy-i irányba fekvő Gyöngyös térségében. Ugyancsak jelentős a Mátrai Erőmű Zrt. Déli bánya, a Keleti-II. külfejtés víztelenítése miatt történő talajvíz, valamint rétegvíz kitermelés.

Az alegység területén jelentős számú kommunális (ivóvíz) célú, ipari célú, mezőgazdasági célú felszíni, öntözővíz kivétel és horgásztavi vízellátását szolgáló vízkivétel található. A jelentős vízigények elsősorban vízviszatarató létesítményekkel, víztározókkal kerülnek biztosításra.

Az alegység területét nézve 10 db üzemelő sérülékeny ivóvízbázis található, azonban Karácsond közigazgatási területén nem lelhető fel egy sem. Az alegységen a minőségi védelem mellett a mennyiségi védelem feladatait sem lehet figyelmen kívül hagyni.

Vízbázis védőterülettel való érintettség

Karácsond közigazgatási területe kijelölt vagy előzetesen meghatározott hidrogeológiai védőterületen nincsen rajta, sérülékeny ivóvízbázis védőterülete a települést nem érinti.

Ivóvíz minőségi problémák

A terület ivóvízellátásánál gyakori problémaként jelentkezik a vízműutak vizének magas vas, mangán és ammóniatartalma, néhány esetben határérték feletti bór is előfordul, illetve a víz hőmérséklete okoz problémákat. A tervezési alegységen belül 13 települést érint az ivóvízminőségjavító program, melynek során az ivóvízminőségjavítás számos esetben már meglévő jó minőségű ivóvízbázisra történő csatlakozást jelent.

2.2.5. Belvíz- és árvízvédelem

Belvízbetörés

1998-1999-ben a község területén hatalmas problémát okozott, hogy a belterületi vízelvezető árkok karbantartását az utóbbi években elhanyagolták.

A hiányos belterületi vízrendezés miatt több épületet elöntött a víz, ezen kívül kárt okozott a mezőgazdasági területeken is, belvizet, talajeróziót okozva.

Belterületi diffúz szennyezések

A probléma forrása a belterületen átfolyó patakszakaszokat terhelő kommunális bemosódások, a lakosság valamint a gazdálkodók illegális személtelhelyezése. Elsősorban a belterületek szélső, alacsonyabb infrastruktúrájú településrészeire jellemző. A talajvíz, illetve a sekély rétegvíz a települések és a mezőgazdasági területek térségében nitráttal szennyezett, ezért az alegységhez tartozó Északi-középhegység peremvidék felszín alatti porózus víztest diffúz szennyezés tekintetében lehetséges kockázatos.

Mederszabályozás, mederfenntartás, parthasználat

Az alegység területén lévő vízfolyás-víztestek jelentős része a belterületek vízkárok elleni védelme, valamint a völgyfenéki területeken folytatott mezőgazdasági művelés biztonságának növelése érdekében rendezve lett. Az alegység D-i részén a Tarnán és mellékágain szűk hullámtérrel elsőrendű árvízvédelmi töltések épültek.

A mederrendezések ökológiai szempontból kedvezőtlen hatása a víztestek 50%-nál jelentkezik. A mederszabályozással érintett víztestek medre kiegyenesített, így a mederben kialakuló sebességviszonyok nem elég változatosak. A szabályozott medrek esetében gyakorlatilag nincs hullámtér, így a mederszéleken és a partmenti területeken nincs meg a típusnak megfelelő makrofita zonáció. Ehhez társul még a partmenti területek mezőgazdasági művelése, amely során a völgyfenéki mocsárréteket sok helyen felszántották. A szabályozással érintett víztesteknél a jelenlegi mederforma, mederállapot nem felel meg az ökológiai elvárásoknak, ugyanakkor a települések vízkárok elleni védelme sok helyen a jelenlegi állapot fenntartását indokolja.

Völgyzárógátas tározók, fenéklépcsők, duzzasztó műtárgyak miatt a hosszirányú átjárhatóság nem biztosított

Az alegység területén a hosszirányú átjárhatóság a víztestek 76%-ánál nem biztosított. A halak számára az átjárhatóság hiánya elsősorban a vízkár-elhárítási és mezőgazdasági vízhasznosítási céllal megépített völgyzárógátas tározók miatt alakul ki. Ehhez társulnak még a mederszabályozáshoz kapcsolódóan az esésviszonyok egyensúlyba tartása miatt épített fenéklépcsők, valamint a vízkivételi műtárgyak, mint akadályok.

2.2.6. Talajadottságok

Földtani felépítések

A Keleti-Mátraalja kistájhoz tartozó települések köztani alapja többnyire bádai andezit, amelyre helyenként bádai-szarmata márga, homokkő, agyag települt. Erre az üledékegyüttesre rakódtak rá a felső-pannoniai emelet lignites képződményei, soktelepes kifejlődésben. A kistáj jellemző szerkezeti irányai az É-D-i és az ÉNy-DK-i irány.

Az 1000 Mt-ás nagyságrendű készlet töredékét bányásszák a vizsgált településtől északra lévő Visonta területén. Ezt az üledéket a kistáj északi részén pleisztocén hordalékkúpok kavicsos-homokos képződményei, dél felé pedig egyre nagyobb vastagságban pleisztocén lejtőanyagok, tarka agyagok fedik.

Talajok

A hegylábi andezitre épült agyag-márga, agyag, pleisztocén homok és lösz felszíneken 5 különböző talajtípus fordul elő, amelyek közül jelentős területű a Mátra déli lejtőit borító nyirok és a csernozjom barna erdőtalaj. Ez a két talajféleség fedi a Keleti-Mátraalja kistáj 95 %-át.

A Karácsondtól északra található, Visonta környéki nyiroktalajok mechanikai összetétele sok szmekttitet tartalmazó agyag. Vízgazdálkodása ezért kedvezőtlen, amely a gyengén savanyú talaj termékenységét csökkenti (ext. 10-25, int. 15-300), de szőlőként jól hasznosítható.

Karácsond a kistáj déli, az Alföldbe simuló görgeteges agyaglejtőin agyagos vályog mechanikai összetételű csernozjom barna erdőtalajok találhatók. Bár képződési körülményeik hasonlóak a löszön kialakult csernozjom barna erdőtalajokéhoz, morfológiájuk azokétól nagymértékben eltér. Talajképző kőzetük ugyanis nem szoliflukciós nyirok, hanem a Mátra andezit- és riolitmálladékából származó nyirokszerű agyag. A talajszelvény "B" szintjét a nyirokszerű agyag színezi vörhenyes barnássárgára, emiatt ez nem tekinthető a talajképződés felhalmozódási szintjének és rendszerint annál vastagabb is. Vízgazdálkodásukra a gyenge vízvezető és az erős víztartó képesség jellemző. Annak ellenére, hogy nehezen művelhető talajok és gyengén savanyúak, a termékenységük kedvező (ext. 40-65, int. 50-80).

A túlnyomó részben - kb. 80%-ban - szántóként hasznosítható talajok termékenysége meszezéssel, a kémhatás és a vízgazdálkodás javítása révén növelhető.

Gyöngyös a környező falvakkal - így Karácsond községgel - együtt képezi a Mátrai történelmi borvidéket. Ezen a területen már a Honfoglalás előtt itt élő népek is foglalkoztak szőlőműveléssel, borkészítéssel. Szent István király idején már nagy hagyománya volt a szőlőtermesztésnek. Mátraalján a nagyobb arányú szőlőtelepítés a XIII. században indult meg, a XIV. században már jelentős a borkereskedelem is. A térség legnagyobb szőlőbirtoka Karácsondtól északra, Visontán a Haller család birtokában volt (1750-ben mintegy 50-60 holdnyi).

2.2.7. Természetes élővilág

Növényvilág

Potenciális vegetációja a lösztölgyes, a löszpusztagyep, illetve egyéb erdősztyep-növényzet lehetett. Jelenleg szinte teljesen átalakított táj, hiszen területén szántó- és szőlőterületek, települések és hatalmas kiterjedésű külszíni bányászat található (pl. Karácsond ÉK-i részén, valamint annak folytatása a szomszédos Halmajuga község területén).

Természetes növényzetet néhány mezsgyén, településekhez tartozó külterületi határszélen találunk nyomokban:

- mezei juhar (*Acer campestre*)
- tatár juhar (*Acer tataricum*)
- nyúlárnyék (*Asparagus officinale*)
- nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*)
- hosszúlevelű árvalányhaj (*Stripa tirsia*)
- mezei szil (*Ulmus minor*).

A telepített akácon és a spontán cserjésedő bozotos területeken kívül nincs említendő növényzete.

Állatvilág

A Mátra változatos vegetációjához fajgazdag állatvilág kapcsolódik. A csigák közül egyes ritka fajok a jégkori klíma emlékét őrzik: hideg mikroklimatikus zugokban maradtak fenn, túlélve a melegebb, szárazabb periódusokat. Ilyen faj például a *Discus ruderatus*.

A gyertyános-tölgyesek, hűvös, párás tölgyesek rezgőnyárakban gazdag szegélyein él az Európa szerte ritka nyárfalepke (*Limenitis populi*). Hazánkban, a Mátra patak völgyeiben éri el elterjedésének határát a keleti gyöngyházlepke (*Argynnis laodice*). A száraz sziklai cserjések dekoratív nappali lepkéje a nagy fehérsávoslepke (*Neptis rivularis*). Tápnövénye a szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*).

A Mátra ritka és védett kételtű és hüllő fajai az alpesi göte (*Triturus alpestris*), sárgahasú unka (*Bombina variegata*), erdei- és gyepi béka (*Rana dalmatina*, *R. temporaria*), foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*). Találkozhatunk még erdei- és vízisiklóval (*Elaphe longissima*, *Natrix natrix*), melyeknek néha nagyobb méretű példányai kelthetnek riadalmat. A lábatlan gyík (*Anguis fragilis*), fűrg- és zöld gyík (*Lacerta agilis*, *L. viridis*) szintén él a területen.

A nagy területű, zárt erdőknek, illetve a környező peremterületeknek igen gazdag a madárvilága. A fészkelő fajok listáján több fokozottan védett faj szerepel. A legnagyobb európai sas egyike a parlagi sas (*Aquila heliaca*), mely féltve őrzött fészkelő madarunk. Fő eledele a természetéhez képest meglehetősen kicsi ürge és hörcsög. A kisebb termetű kis békászósas (*Aquila pomarina*) is szórványosan fészkel.

Egyik legértékesebb és legszebb madarunk a kerecsensólyom (*Falco cherrug*). A közönségesnek mondható egerészólyv (*Buteo buteo*) mellett szórványosan fészkel a darázsólyv (*Pernis apivorus*), és a ritkább kígyászólyv (*Circaetus gallicus* is). A baglyok közül az uhu (*Bubo bubo*) képviseli a legnagyobb eszmei értéket.

Ritka fészkelő a császármadár (*Tetrastes bonasia*), amely hazai viszonylatban is különlegesnek számító, fokozottan védett faj. Gyarapodó állománya figyelhető meg a hollónak (*Corvus corax*). A közel varjú nagyságú fekete harkály (*Dryocopus martius*) sem számít ma már ritkaságnak.

A gyors sodrású, tiszta vizű hegyi patakok ékessége az alig 1-2 párból álló vízirigó (*Cinclus cinclus*) állomány. Értékes színfoltja az összefüggő, zárt, háborítatlan idős erdőknek a fekete gólya (*Ciconia nigra*).

A Mátrában számos védett emlősfaj is élőhelyet talál. Fontos élőhelyet jelentenek a Mátrában az ércutatások után visszahagyott bányavágatok, tárók. Itt található az Északi-középhegység egyik jelentős hosszúszárnnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*) állománya, amely mintegy 3-4000 példány közönséges denevérről (*Myotis myotis*) alkot kolóniát. A területen előfordul nyuszt (*Martes martes*) és a borz (*Meles meles*).

A vadmacska (*Felis sylvestris*) az érintetlen idős erdők lakója. Másik macskaféle ragadozója a hegyvidéknek az igen ritka, csak szórványosan előforduló fokozottan védett hiúz (*Lynx lynx*).

A hazai erdős vidékek vadjai a Mátrában is otthonra találnak. A gímszarvas (*Cervus elaphus*), az őz (*Capreolus capreolus*), a vaddisznó (*Sus scrofa*) nagy számban él itt.

2.2.8. Általános tájvédelem

Már a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. §-a kimondja, hogy „a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.”

A törvény alapján egyedi tájértéknek minősül minden természeti képződmény, emberi alkotás, amelynek tudományos vagy esztétikai értéke van. A törvény azt is meghatározza, hogy az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv (nemzeti park igazgatóság) feladata.

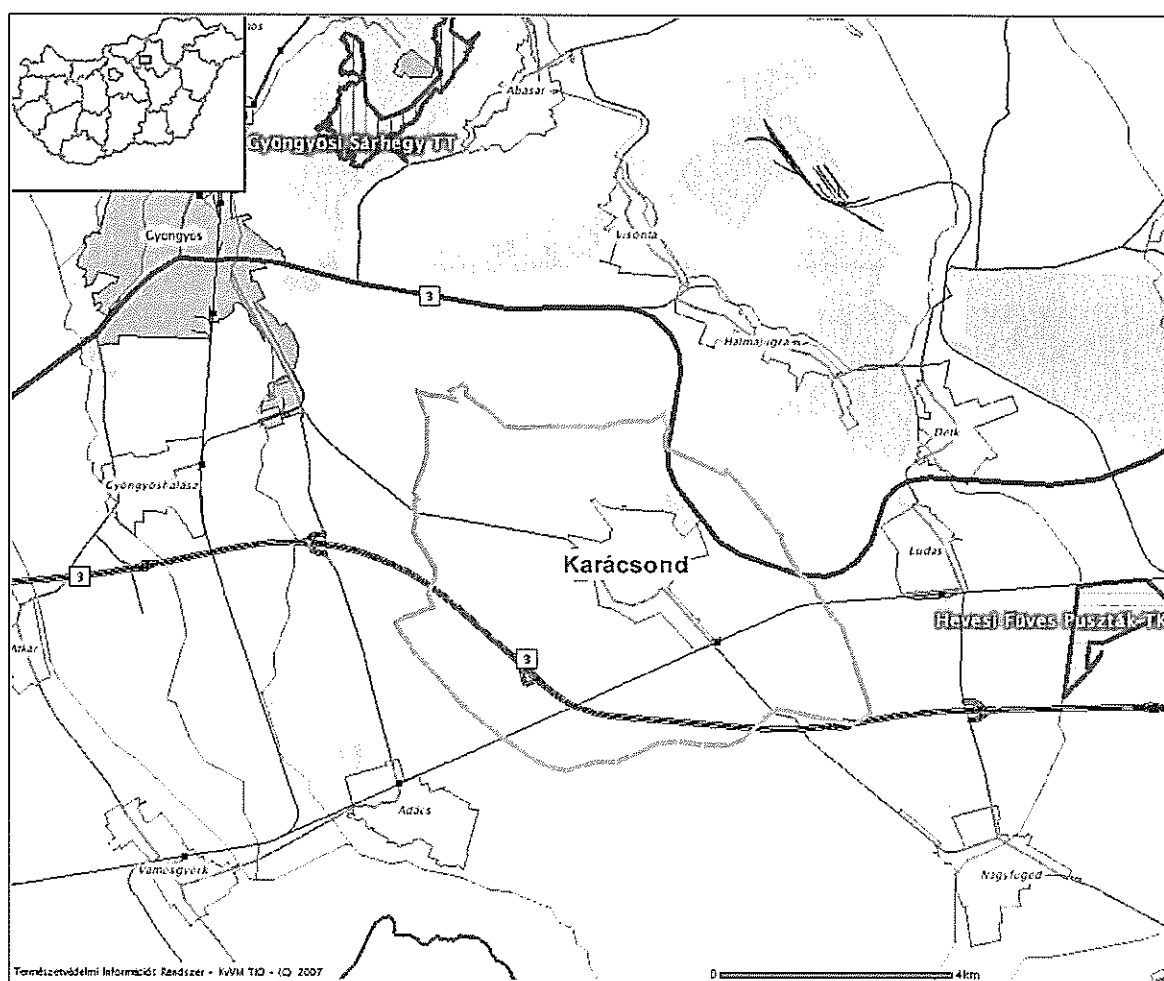
2.2.9. Természetvédelem

Országos jelentőségű védett természeti területek

Karácsond község közigazgatási területe nem érint országos jelentőségű védett természeti területet (3. ábra).

A legközelebbi országos jelentőségű védett természeti terület a kb. 4 km-re K-i irányban lévő Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzete, valamint a kb. 5 km-re ÉNy-i irányba fekvő Gyöngyösi Sárhegy Természetvédelmi Terület.

3. ábra: Karácsond környezetében lévő országos jelentőségű védett természeti területek

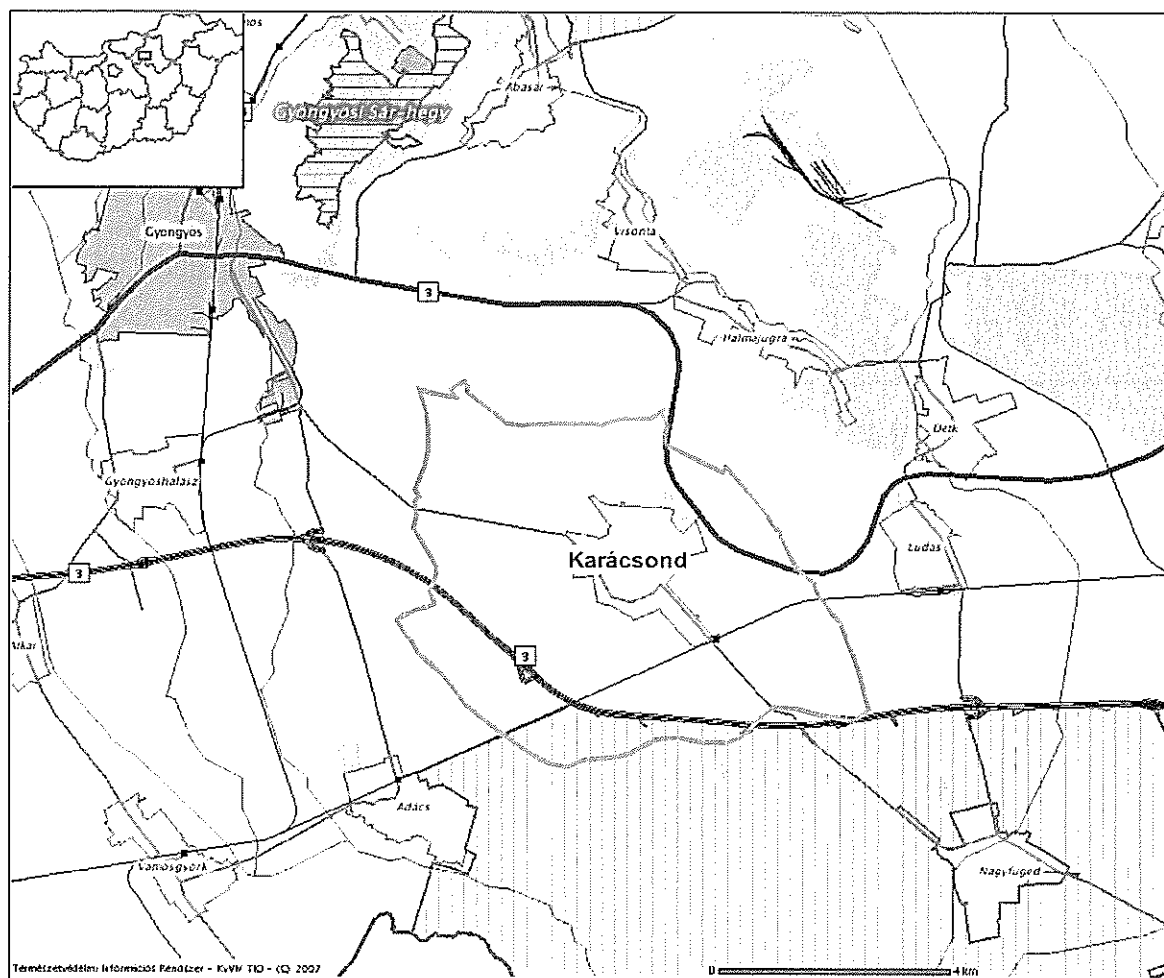

A környező országos jelentőségű védett természeti területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén találhatóak. Helyi jelentőségű védett természeti terület a település területén nem található.

Natura 2000 területek

Karácsond község területe Natura 2000 területet érint (4. ábra), mely a HUBN10004 kódú, Hevesi-sík elnevezésű különleges madárvédelmi terület részét képezi.

4. ábra: A település környezetének Natura 2000 területei

A Hevesi-sík Natura 2000 SPA terület a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén található különleges madárvédelmi terület. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 1. számú melléklet 3.3. pontja alapján az alábbi helyrajzi számú ingatlanokat érinti a Natura 2000 terület:

Geo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.
4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel-Fax: +36-42 500-723

Karácsond külterület: 051/17, 051/18, 054/2, 055/31, 055/32, 055/36, 055/38, 055/40, 055/42, 055/44, 056/5, 056/6, 056/20, 056/21, 056/24, 056/25, 057/2, 058/2, 058/6, 058/9, 058/12, 059, 060/1, 060/3, 060/4, 060/5, 060/6, 060/7, 060/8, 060/9, 060/10, 060/11, 060/12, 060/13, 060/14, 060/15, 060/16, 060/17, 060/18, 060/19, 060/20, 060/21, 060/22, 060/23, 060/24, 060/25, 060/26, 060/27, 060/28, 060/29, 060/30, 060/31, 060/32, 060/33, 060/34, 060/35, 060/36, 061/2, 062/7, 062/14, 063, 064a.

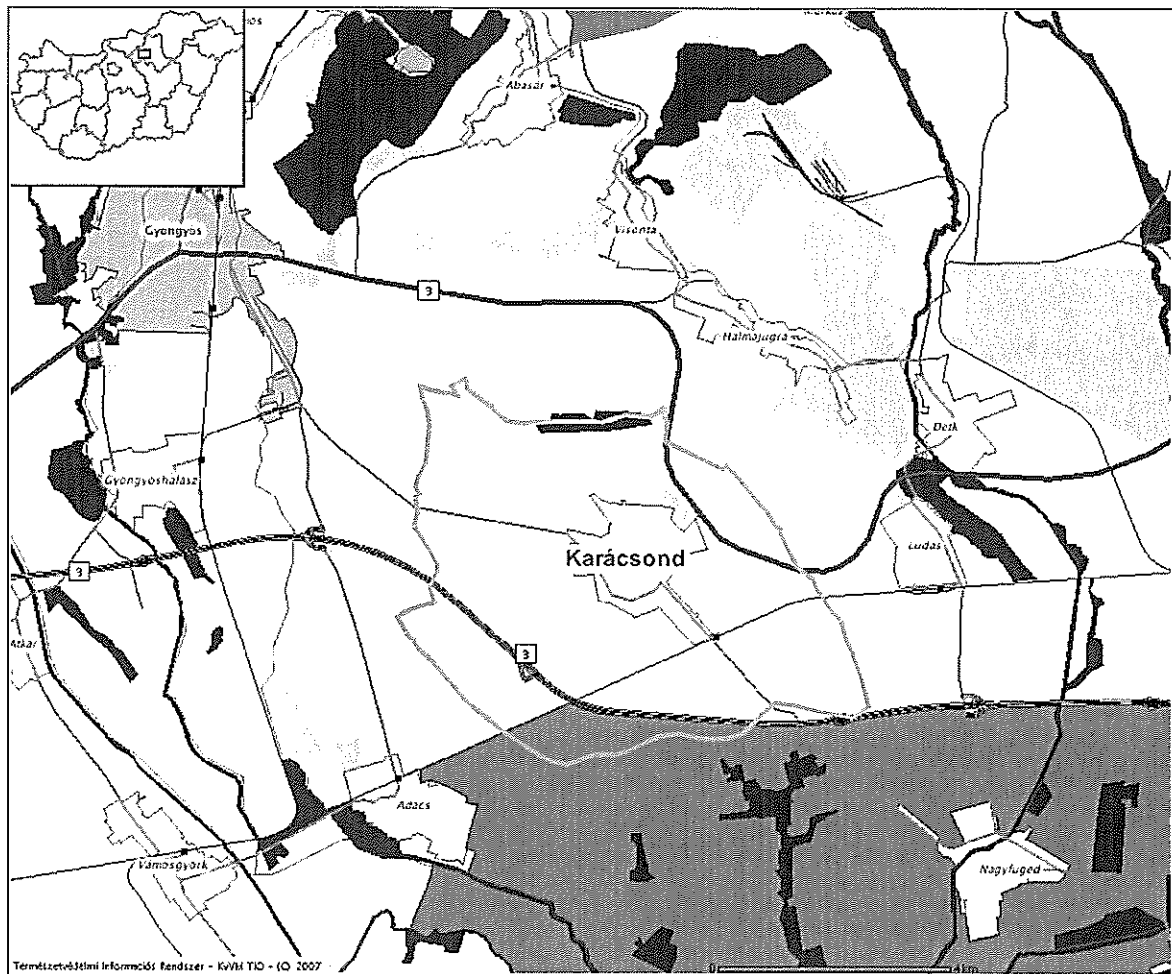
A HUBN10004 kódú Natura 2000 SPA terület jelölő fajai:

• barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	• békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)
• parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	• szirti sas (<i>Aquila chrysaetos</i>)
• kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	• réti fülesbagoly (<i>Asio flammeus</i>)
• kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	• kékbegy (<i>Luscinia svecica</i>)
• tűzok (<i>Otis tarda</i>)	• fülemülesitke (<i>Acrocephalis melanopogon</i>)
• ugartyúk (<i>Burhinus oediconemus</i>)	• pajzsoscankó (<i>Philomachus pugnax</i>)
• kis őrgébics (<i>Lanius minor</i>)	• kis lilik (<i>Anser erythropus</i>)
• szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	• kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)
• bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	• réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)
• törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	• aranylile (<i>Pluvialis apricaria</i>)
• üstökösgém (<i>Ardeola ralloides</i>)	• balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)
• kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	• jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)
• nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>)	• lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)
• fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	• tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)
• fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	• karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)
• cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	• parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)
• darázsölyv (<i>Pernis apivorus</i>)	• vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)
• barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	• kis vízicsibe (<i>Porzana parva</i>)
• rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	• halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)
• kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	• pusztai ölyv (<i>Buteo rufinus</i>)
• hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	• vörös kánya (<i>Milvus milvus</i>)

Nemzeti Ökológiai Hálózat területei

A község közigazgatási területének déli része a Nemzeti Ökológiai Hálózat puffer övezetét érinti (5. ábra).

5. ábra: Puffer övezetek elhelyezkedése Karácsond környezetében

Jelmagyarázat:

barna foltok: magterületek; kék foltok: ökológiai folyosó; lila foltok: puffer övezet

2.2.10. Környezeti elemek állapota, környezeti terhelések

A közterületek Karácsond községben tiszták és gondozottak, A takarításukat a lakosság és az önkormányzat közösen végzi, az utóbbi főleg közfoglalkoztatás keretében valósul meg. Az illegális hulladék elhelyezés viszont sajnos gyakran előforduló probléma a településen.

Települési infrastruktúra

A település közigazgatási területének nagysága:

- belterület: 284 ha
- külterület: 2779 ha
 - szántó: 2458 ha
 - szőlő: 168,4 ha
 - erdő: 79,1 ha
 - gyepek: 73,9 ha
- összesen: 3160 ha

1. táblázat: Karácsond települési infrastruktúrájának összefoglalása (2011.)

Lakásállomány	1287
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	118,2
Üzemelő közkifolyók száma	22
Közüzemű szennyvízcsatorna – hálózat hossza (km)	25
Közüzemű ivóvízvezeték – hálózatba bekapcsolt lakások száma	1248
Közüzemű ivóvízvezeték – hálózatba bekapcsolt lakások aránya %	96,96 %
Az év folyamán a közüzemű ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	2
A közüzemű szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	-
Felszín alatti zárt csapadék csatorna hossza (km)	-
Közműves szennyvíztisztító berendezések kapacitása	-
Háztartási villamos energia fogyasztók száma	2178
Villamos energia fogyasztók száma (db)	2312
Szolgáltatott összes villamos energia mennyisége (1000 kWh)	14161
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	1001
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	47,1

Összes gázfogyasztók száma (db)	1033
Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	511,4
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	479,5
Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma	1100
Rendszeres szeméthyűjtésbe bevont lakások aránya %	85,5 %
Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	-
Összes zöldterület (m ²)	24283
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	22,7
Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza (km)	140,5
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	23,2
Önkormányzati kiépítetlen járda hossza (km)	2,5
Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	85
Állami közutak hossza (km)	3,5
Állami közutak területe (1000 m ²)	20,75

Ivóvíz ellátás

A település kiépített vízellátó hálózattal rendelkezik (**2. táblázat**). Karácsond község ivóvíz-igényének biztosítása saját vízműtelepről történik. Az üzemeltető a Heves Megyei Vízmű Zrt., melynek feladata, hogy biztosítsa Karácsond település területén az egészséges ivóvízellátást. Az ivóvízbekötések száma 1248 db volt 2011-ben.

2011. év végén a Mátrai Erőmű Zrt. beruházásában bányavíztelenítő kutak községi vízmű rendszerbe történő bekapcsolása megtörtént. Bár a próbaüzem már tavaly elkezdődött, az üzemeltető váltás miatt (2013. január 01-jétől nem az önkormányzat költségvetési szerve az Önkormányzati Településgazdálkodási Szervezet, hanem a Heves Megyei Vízmű Zrt. látja el az vízmű üzemeltetést) az engedélyezési eljárás még most is folyamatban van, így még tart a próbaüzem.

A község önkormányzati üzemeltetésű vízművének vízbázisa eddig két mélyfúrású kút volt, amelyek a visontai külfejtés által víztelenített rétegeknél több mint 100 méterrel mélyebben elhelyezkedő vízadó rétegekből nyerik a vizet. A mélyből fakadó víz sok előnye mellett hátránnyal is jár, mivel a kb. 27-30 fokos víz ivóvízként történő felhasználása szolgáltatási problémákat jelenthet. A meleg vízben a baktériumok kedvezőbb táptalajra lelnek, amelyek

elszaporodásának megakadályozása érdekében a vízmű vízkezelési technológiája esetenként fokozott erőfeszítéseket kell tegyen.

2. táblázat: Karácsond ivóvízhálózatának adatai 2000-2011 között

Időszak	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m³)	Üzemelő közkifolyók száma (db)	Közüemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (km)	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m³)	Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	Az év folyamán a közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)
2000.	68.4	22	23.8	75.1	1191	12
2001.	69.5	22	23.9	76.2	1197	6
2002.	120	22	24	120	1203	6
2003.	122	22	25	122	1215	12
2004.	114	22	25	114	1220	5
2005.	105	22	25	105	1229	9
2006.	108	22	25	108	1237	8
2007.	101	22	25	111	1240	3
2008.	99.1	22	25	103.1	1243	3
2009.	97.4	22	25	97.4	1246	42
2010.	103	22	25	103	1246	3
2011.	118.2	22	25	118.2	1248	2

A Mátrai Erőmű Zrt. Déli bányaterületének Karácsond községhez közel eső részén került kijelölésre 5 víztelenítő kút, amelyek a 2011-ben elvégzett sokoldalú vizsgálat alapján mind műszaki, mind vízminőségi szempontból alkalmasak a karácsondi vízműbe víz betáplálására. Csakúgy, mint a bányaterület határán levő a Heves Megyei Vízmű Zrt. detki ivóvízbázisaként szolgáló kutak. Az említett 5 kút víz hőmérséklete 20 °C körüli, tehát ivóvízként történő felhasználásra kedvezőbb, mint a Karácsond belterületén levő két kút magasabb hőmérsékletű vize.

A Mátrai Erőmű Zrt. saját beruházással a Déli bányai kutaktól a vízműtelepig 1308 fm hosszú vízellátó vezetékét építtetett meg, a víz összegyűjtéséhez és továbbításához szükséges szerelvényeket beépíttette egy újonnan kivitelezett aknába, valamint kialakíttatta a vízbetápláló rendszer automatikus vezérlésének és ellenőrzésének lehetőségét a vízműben. Az új kutak betáplálásától függetlenül megmaradt a lehetőség a községi két vízműkút üzemeltetésére is tartalékként.

Feo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel. Fax: +36-42 500-723

A község számára a Déli bányából történő vízbetáplálás mindenképpen nyereség, mivel Karácsond községnek nem kellett saját forrásait igénybe venni az ivóvíz közegészségügyi szempontból stabilabb, hidegebb minőségének biztosításához. A Mátrai Erőmű ZRt., mint a térség meghatározó iparvállalata hozzájárul a község lakossága komfortérzetének javításához és a korábbi ivóvízbázis kiváltásával a rétegvízkészlet mennyiségi védelméhez.

A kivitelezési munkálatok 2011-ben történtek, a próbaüzemi időszak a 2012. évben lezárult.

A községi két régi vízműkút üzemeltetésére is szükség van időszakonként, a vízügyi hatóság előírásai szerint. A kutak működőképességének megőrzése az üzembiztonságot magas szinten tartja.

A vízbetáplálás beruházási munkálatainak - tervezés, engedélyeztetés, vízminőségi vizsgálatok, kivitelezés - költségei valamivel több, mint 47 millió forintos költséget jelentettek a Mátrai Erőmű Zrt. számára, amely összeg felhasználásával az iparvállalat amellett, hogy az elkészült létesítmények működtetése révén a felszín alatti vízkészletekkel is takarékoskodik, Karácsond község lakóinak ivóvízellátására közegészségügyi szempontból hidegebb, stabilabb minőségű vizet ad.

A község az ivóvizet a próbaüzem megkezdésétől – rövid időszakoktól eltekintve - a bekötött új kutakból kapja a községi víztároló-, és vízkezelő rendszeren keresztül.

A 2012. év során összesen 100.814 m³ vízmennyiséget használt fel a község az új rendszerből, az Önkormányzati Településgazdálkodási Szervezet szolgáltatása és a Mátrai Erőmű ZRt. munkavállalóinak szakmai támogatása révén.

2013. január 01-től a községi vízmű üzemeltetését a jogszabályi változások miatt a Heves Megyei Vízmű ZRt. vette át. Az év eleje óta az átadott víz mennyisége időarányosan elmaradt a tavalyi évi adatoktól, június végéig mintegy 21 ezer m³ víz betáplálása történt meg a Karácsondi rendszerbe. Az összekapcsolt vízműrendszer vízjogi üzemeltetési engedélyezése 2012. decemberében kezdődött, az eljárás folyamatban van az illetékes Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségnél.

Szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás

A csatornázatlan település lakóházainak szennyvíztárolása az elavult, környezetvédelmi normatíváknak nem megfelelő emésztőgödrökben történik, jelentősen szennyezve ezzel a talajvizet. A szennyvízelvezető csatornahálózat és szennyvíztisztító kapacitás kibővítése jelentős környezetterheléstől óvna meg a természeti környezetet.

A szippantásos szennyvízgyűjtési feladatokat a gyöngyösi Terra Vita Környezetgazdálkodási Kft. (3300 Eger, Grónay u. 10., telephely: 3200 Gyöngyös, Karácsondi út 1.) látja el.

A keletkező folyékony hulladék fogadását a gyöngyösi szennyvíztisztító telep látja el. A keletkező szennyvíz elhelyezése illegálisan történik, szennyezve a környezetet.

A keletkező kommunális folyékony hulladék lakossági tulajdonú aknában gyűjtik. Az aknák állapota nem meghatározható. Szervezett kötelező folyékonyhulladék elszállítás a településen nincs, de vállalkozás formájában a lehetőség adott. A nagy távolság miatt (19 km) nagy a szállítási költség, a lakosság nem teljes körűen veszi igénybe.

Szennyvízkibocsátás

A 70 l/fő/d ivóvíznek véve a 90 %-át, 63 l/fő/d szennyvízmennyiséget kapunk.

- ez lakossági szennyvíz tekintetében kb. 198 m³/d
- intézményi szennyvíz becsült napi mennyisége: 16,6 m³
- ipari szennyvíz pedig 12,5 m³/d.

Szennyvízelhelyezés

A probléma forrása, hogy a környező kommunális és ipari szennyvíztisztítóknál nem megoldott a foszforeltávolítás. A vízfolyásokba bekerülő magas foszfortartalom, mint plusz növényi tápanyag következtében beindul az eutrofizáció, a típustól elvártnál jóval nagyobb lesz a biomassa, felszaporodik a fitoplankton, a szubmerz illetve emerz növényzet egyaránt.

Az elhalt, bomló vízínövényzet csökkenti a vízfolyás oldott oxigénjét, ha emellé társul a szennyvíztelep nem megfelelő működése következtében elmenő magas szerves anyag tartalmú szennyvíz jelenléte is, már gondok jelentkeznek a víz oldott oxigén telítettségében.

A települési és ipari szennyvíztisztító telepekre általánosságban jellemző, hogy a tisztított szennyvíz bevezetés mennyisége kisvíz idején meghaladhatja a befogadó patak vízhozamát, ami jelentős vízminőség romlást idéz elő vízfolyáson. A problémát csak fokozza, hogy a Tarna vízgyűjtőterületén több helyen üzemel úgy szennyvíztisztító telep, hogy a tisztított szennyvíz bevezetés a befogadóra épült völgyzárógátas tározó alatti mederszakaszon történik, ahol a tározó vízviszatarthatása miatt az alvízi meder vízhozamát csak a tározóból átszivárgó, illetve a talajból beszivárgó vizek adják. Így a kis mennyiségű állandó bevezetések is jelentősen befolyásolják a patak ökológiai állapotát, vízminőségét.

Az alegységen belül 22 település érintett még a szennyvízprogram végrehajtásában, így Karácsond község is. A keletkező szennyvizek tápanyagterhelésben többletet okoznak majd a felszíni vízfolyásokban, azonban a szennyvízprogram végrehajtása a VKI egyik fontos eleme, ezért kiemelt jelentőségű.

Levegőtisztaság-védelem

A község területe a többszörösen módosított 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete értelmében a 10. levegőterheltségi zónába tartozik. A fontosabb légszennyező anyagok zónacsoport típusjelei (PM₁₀ toxikus komponensei (As, Cd, Ni, Pb, BaP) nélkül):

3. táblázat: Karácsond levegőkörnyezetének jellemző adatai

LA	Zónacsoport	FVK (ug/m ³)	AVK (ug/m ³)
SO ₂	F	75 (12)	50 (8)
CO	F	3500**	2500**
NO ₂	F	70/32* (24)	50/26* (19,5)
PM ₁₀	E	35/28*	25/20*
PM _{2,5}		17*	12*
B	F	3,5*	2,0*

LA: légszennyező anyag; FVK: felső vizsgálati küszöbérték (ug/m³) és AVK: alsó vizsgálati küszöbérték (ug/m³);
*: éves; **: nyolcórás; (): ökológiai.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

Ez alapján a kén-dioxid, nitrogén-dioxid, szén-monoxid és benzol vonatkozásában „F”, szilárd (PM10) vonatkozásában „E” zónacsoportba tartozik.

A levegőterheltség egészségügyi határértékeit a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. számú melléklete; az alsó és felső vizsgálati küszöbértékek a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet 9. számú melléklete tartalmazza.

4. táblázat: A levegőterheltségi szint egészségügyi határértékei, célértékei, célkitűzései

ug/m ³	órás	24 órás	éves
SO ₂	250 (24)	125 (3)	50
CO	10000	5000*	3000
NO ₂	100 (18)	85	40
PM ₁₀	--	50 (35)	40
B	10	--	5

(): túllépés db/év; *: napi 8 órás mozgó átlag
Zárójelben a túllépések megengedhető száma.

A levegőterheltség egészségügyi határértékei Magyarország egész területére érvényesek. Külön kerülnek kijelölésre az ökológiailag sérülékeny területek, amelyeken az ökológiai határértékeknek kell teljesülniük. Ez utóbbi területek kijelölése jelenleg még nem történt meg.

Az Országos Levegőtisztasági Mérőhálózat (OLM) működtetett Karácsond területén is található manuális mérőállomást, azonban ez az állomás már nem üzemel. A legközelebbi mérőállomás jelenleg Gyöngyös területén méri a levegőterheltséget.

A honlap alapján a 2007-2011 közötti évi átlagos imissziós értékek összefoglaló statisztikai adatai (SO₂, NO₂ 24 órás átlagok alapján):

5. táblázat: Karácsondhoz legközelebb eső mérőállomás (Gyöngyös) immissziós értékei
(OLM alapján 2007-2011 között)

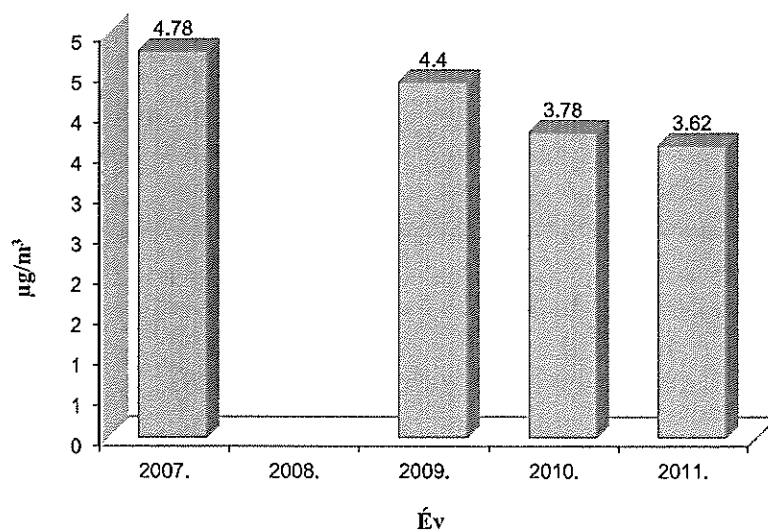
Gyöngyös		
Vizsgált idő	SO ₂	NO ₂
év	µg/m ³	µg/m ³
2007.	4,78	32,27
2008.	-	-
2009.	4,4	23,49
2010.	3,78	27,36
2011.	3,62	29,76
Határérték	50	48

ahol ŰP: ülepedő por.

Az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség manuális levegőmérő állomása által mért NO₂ és SO₂ koncentrációk változásait 2007-2011 közötti időszakban a 6. és a 7. ábra diagramjai mutatják be.

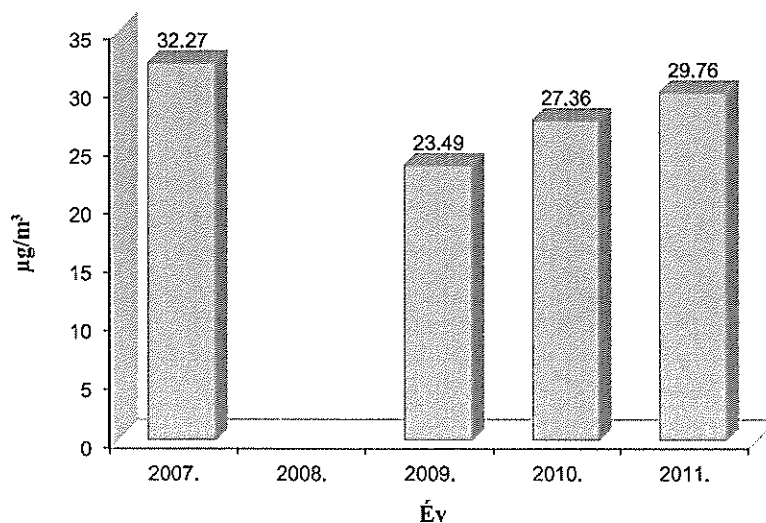
A honlap alapján a 2007 és 2011 közötti időszak évi átlagos kén-dioxid kibocsátásának értékei Gyöngyös területén a határértéket nem haladta meg.

6. ábra: SO₂ koncentráció alakulása Gyöngyös területén (2007-2011)

A nitrogén-dioxid átlagos immissziós értékei 2007-2011 között a következőképpen alakult.

7. ábra: NO₂ koncentráció alakulása Gyöngyös területén (2007-2011)

Gyöngyös város légszennyezettségi index szerinti értékelése (2011.):

- NO₂: jó (2)
- SO₂: kiváló (1)
- Összesített: jó (2)

A jelenlegi (antropogén) emissziók a területeken kommunális és közlekedési eredetűek. A tüzelőanyag felhasználások és a járműforgalomi adatokból (fajlagos értékekkel) számított összesített emisszió-értékekkel transzmissziós modellekkel számíthatók a felszínközeli levegőterheltségek.

A település területén és közigazgatási határain belül kevés számú ipari tevékenység zajlik, bejelentett helyhez kötött levegőterhelő pontforrás jelenleg nincs.

A településhez legközelebb eső jelentősebb levegőterhelő pontforrás az ÉK-i irányba, több mint 6 km-re lévő Visonta területén működő Mátrai Erőmű Rt. pontforrásai, melynek kéntelenítő berendezéssel akadályozza meg a légszennyezést. Az erőmű a levegő minőségét rendszeresen méri a községben.

Hulladékgazdálkodás

Kommunális szilárd hulladékkezelés

A szervezett hulladékszállítás a községben megoldott. A hulladékszállítást 2012. január 01-jétől 2013. június 30-ig az .A.S.A. Magyarország Kft. (2360 Gyál, Kőrösi út 53.) végezte, 2013. július 01-jétől a PEVIK Közülemi és Közszolgáltató Kft. (3250 Pétervására, Tisztisor u. 29.) végzi.

A települési szilárd hulladék elszállítás a SZUHA Környezetvédelmi Ipari és Szolgáltató Kft. (3063 Jobbágyi, Felszabadulás út 90.) által üzemeltetett Jobbágyi Lerakóba kerül. A lerakó feladata a Jobbágyi hulladéklerakó telepre szállított nem veszélyes települési, vagy települési szilárd hulladékokkal együtt kezelhető hulladék környezetkímélő elhelyezése és ártalommentes kezelése. A hulladékba nem kerülhet veszélyes hulladék.

A "Gyöngyösi Kistérség Hulladékgazdálkodási Program - TSZH lerakók rekultivációja" című projekt (projekt azonosító: KEOP-2.3.0/2F/09-2010-0016) keretében, Karácsond területén lévő - és további települések: Abasár, Atkár, Domoszló, Gyöngyöspata, Gyöngyöstarján, Nagyréde, Vámosgyörk, Vécs - bezárt hulladéklerakójának együtemű rekultivációra kerül sor teljes rétegrend kialakításával. A 2013. márciusi beszámoló alapján Karácsond területén a hulladéklerakó rekultivációs munkálatait a koratavaszi szélsőséges, csapadék időjárás korlátozta, a helyszín alkalmatlanná vált munkavégzésre. Végül a műszaki készség lehetővé tette a próbaüzem 2013. májusi megkezdését. A rekultiváció valamennyi helyszínen elkészült a kiviteli tervdokumentáció és a közbeszerzési tender műszaki előírásainak megfelelően. A hat hónapos próbaüzem feladata a telepített növényzet gondozása, keletkezett károk javítása, növényzet pótlása, tereprendezés, monitoring kutak mintavételezése és a használatba vételi dokumentáció elkészítése.

Lomtalanítás évi egy alkalommal (általában júniusban) a PEVIK Közülemi és Közszolgáltató Kft. végzi. Lomtalanításra kihelyezhető hulladék kizárólag a háztartásokban felgyülemlett nagy darabos lomhulladék (bútorok, műanyag kerti bútorok, játékok, edények stb.) lehet. A lomtalanítás során nem szállíthatják el a kommunális hulladékot, veszélyes hulladékot (pl. olajat, festéket, akkumulátort, elemeket), vashulladékot (balesetveszély miatt), autógumikat, építési törmeléket, nagydarab faágat, kerti zöldhulladékot, elektromos háztartási készüléket (tévét, hűtőszekrényt). A nagyméretű lomokat (pl. nagyobb ágy, szekrény, ülőgarnitúra), szétszedett állapotban szükséges kihelyezni. Lombtalanítás és ezzel járó zöldhulladék elszállítás szintén évente egy alkalommal (november végén) történik.

A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma 1100, ami 85,5%-os. A legfrissebb (2011-es évi) KSH adatok alapján az összes elszállított települési szilárd hulladék mennyisége Karácsond községben 511,4 tonna volt. Az elmúlt években elszállított települési hulladékok mennyiségének változásait az alábbi táblázat foglalja össze.

6. táblázat: Elszállított hulladékmennyiségek Karácsond területén (2001-2011 között)

Év	Összes elszállított települési szilárd hulladék (t)	A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (t)	Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	Szelektív hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma (db)	A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék (t)
2001.	200				
2002.	200				
2003.	220		1100		
2004.			1100		
2005.			1100		
2006.	500	500	1100		
2007.	422	422	1100		
2008.	630.1	630.1	1100	1100	0.1
2009.	638.2	621.4	1100	1100	4.3
2010.	524.3	498	1100		
2011.	511.4	479.5	1100		

A közterületek takarítását az önkormányzat végezteti rendszerint közfoglalkoztatottakkal. Évente egyszer (ősszel) kerül sor zöldhulladék elszállítására, egyébként komposztálják, vagy elégetik.

A községben elszaporodott az illegális hulladéklerakás, annak ellenére, hogy a települési szilárd hulladék összegyűjtése és elszállítása heti rendszerességgel történik. Az illegális tevékenység visszaszorítása szükséges.

Szelektív hulladékgyűjtés

Karácsond községben jelenleg nincs szervezett szelektív hulladékgyűjtés. 2008-2009 években volt egy próbálkozás a szervezett szelektív hulladékgyűjtés bevezetésére, azonban ezek a törekvések sikertelennek bizonyultak, 2010-től már nem került sor szelektív gyűjtésre.

A jövőben a PEVIK Kft. által lehetőség nyílik a házhoz menő zsákos szelektív hulladékgyűjtésre. Az új közszolgáltató 2010 ősztől végez szelektív hulladékgyűjtést Észak-Heves megye településein. Speciális hulladékgyűjtő autóval járnak végig a térség ingatlanjait, minden hónapban egy héten keresztül.

A szelektív járatok a PEVIK Kft. honlapja alapján az alábbi feltételekkel üzemelnek:

- A szelektív zsákot külön jármű szállítja.
- A gyűjtőjárat napja azonos a szokásos hulladékszállítási nappal, időpontja azonban eltérhet.
- A kirakott szelektív zsák helyett másikat hagynak a postaládában.
- A zsák díjmentes, csak szelektív gyűjtésre használható!

Veszélyes hulladék

Az OKIR adatai alapján Karácsond község területén veszélyes hulladék gyűjtésére és elszállítására a Gyógyszertár - neve: Apostol Gyógyszertár, címe: 3281 Karácsond, Szent István u. 18. - működése során került sor. A gyógyszertár veszélyes hulladéka 2006-ban az 7 kg mennyiségű, 070513* EVC kódú, veszélyes anyagokat tartalmazó szilárd hulladék volt. A keletkező egészségügyi veszélyes hulladék begyűjtését a Stercor Kft. (6000 Kecskemét Vágó út 18.) végzi.

Az akkumulátor hulladék begyűjtésének feladatát Horváth Mátyás akkumulátor kis- és nagykereskedő látja el (9346 Magyarakeresztúr, Széchenyi u. 5.).

Kommunális folyékony hulladékkezelés

A község nem rendelkezik sem szennyvíztisztító teleppel, sem kiépített szennyvízcsatorna-hálózattal, jelenleg a közel jövőben megvalósításra váró projektek között tartják számon. A keletkezett szennyvizek telkenként kerülnek összegyűjtésre egyedi gyűjtőaknákban, majd tengelyen kerül elszállításra a legközelebbi szennyvíztisztító telepre.

Karácsond Község Önkormányzata sikerrel pályázott a Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszeréhez a KEOP Szennyvízelvezetés és tisztítás KEOP-1.2.0/B/10 konstrukcióra. A „Karácsond község szennyvízelvezetés és tisztítás” című, KEOP-1.2.0/B/10-2010-0029 azonosítószámú projekt a megvalósításhoz nettó 1 237 949 508 forintot nyert a Kohéziós Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásában. A támogatás 84,95%-os, az Önkormányzat hozzájárulása 5,38% volt.

Ipari veszélyes- és nem veszélyes hulladék

Ipari hulladékgyűjtés nincs a község területén.

Zaj- és rezgésvédelem

A településen a legfőbb egészségkárosodást a közlekedésből adódó zaj- és rezgésterhelés, valamint a szálló por szennyezések jelentik. Közlekedési zajforrásként a 32304. számú út átmenő forgalma tekinthető. Ez az útvonal - zajvédelmi szempontból szerencsésen - a település szélén került elvezetésre, így nem érinti, a település központi részét. A település úthálózata ÉK-en csatlakozik a 3-as főút szakaszához. Karácsond település területétől DNy-ra, ÉNy-DK irányba halad el az M3-as autópálya, melynek azonban leágazása a településhez nincs.

A tehergépjármű forgalom nagyrészt lakossági ellátást szolgáló célforgalom, zajkibocsátása az alacsony forgalomszám miatt nem jelentős, elviselhető. Az átmenő forgalom esetén - főleg a megengedett sebesség túllépésekor - a járművek jelentős port vernek fel, valamint az útmenti épületeket érő zajterhelés is megnő.

Karácsond Község önkormányzati rendeletben szabályozzák a zajvédelmet, mely szerint:

10.§. (1) Karácsond község belterületén a zajterhelési határérték 6-22 óra között 50 dB, 22-6 óra között 40 dB.

(2) Az (1) bekezdésben megállapított zajterhelési határértéknek a lakó vagy egyéb épület zajtól védendő homlokzata előtt 2 m távolságban kell érvényesülnie.

2.2.11. Közlekedés, közlekedésfejlesztés

Közüti elérhetőség

Karácsond település a Mátraalján, Gyöngyöstől 10 km-re délkeletre fekszik. Döntően félperiférikus, arteriális közlekedési hálózati helyzetű terület. Az M3-as autópálya átadásra került új szakasza a község határában halad el, mely jelentősen javítja a település közlekedés földrajzi helyzetét. Karácsondtól északra K-Ny-i irányban halad a 3. számú elsőrendű főút, a

községtől délre pedig a főúttal párhuzamosan fut a Budapest-Miskolc kétvágányú villamosított vasúti fővonal.

A település környezetében lévő alsóbbrendű közútjai többnyire észak-déli irányúak. A környező települések is Gyöngyös közlekedési vonzáskörzetébe tartoznak.

Tömegközlekedés

Helyközi *autóbusz* járat van, a megállóhelynél található a Mátra Volán Zrt. Karácsond, vasútállomás bejáratú út nevű megállóhelye, ahonnan a következő célállomásra indulnak autóbuszjáratok:

- Abasár posta
- Boconád kh.
- Erk kh.
- Gyöngyös vt.
- Szolnok aut. áll.
- Tarnaméra isk.
- Tarnaörs aut. Vt.
- Tarnazsadány vt.
- Visonta bánya irodaház
- Zaránk kh.

Gyöngyösre naponta 57 járat, visszafelé 55 közlekedik.

Karácsond községnek 1870 óta van *vasútállomása*, a Budapest-Hatvan-Miskolc-Sátoraljaújhely vasútvonal egyik megállója található a község déli végében (**8. ábra**). Épülete már nincs, esőbeállója volt, de mára azt is elbontották. A peronon kívül nem maradt más a megállóból. A községből bicikliút vezet a megállóhelyig.

8. ábra: Karácsond vasúti megállója

A község belterületének útviszonyai

A legfrissebb KSH adatok alapján (7. táblázat) a település kiépített útjainak és közttereinek hossza 22,7 km, melynek területe 85 000 m². Az önkormányzati utak 86%-a azonban kiépítetlen, mely 140,5 km hosszú utat és közteret jelent. Az önkormányzati járdák 90%-a kiépített, melynek hossza 23,2 km. A település zöldterülete összesen 24 283 m² területet foglal el.

A település területén egyenlőre játszótér, tornapálya és pihenőhely nem található, azonban nyertes pályázat útján hamarosan játszótér, valamint a Hunyadi úton lévő zöldterület közparkká történő kiépítése kezdődhet el.

Karácsond község egy rövid szakaszon (Vasút út) kerékpár úttal rendelkezik. A jövőbeni tervek között szerepel a Vasút út teljes hosszában történő kerékpárút kiépítés.

7. táblázat: Útviszonyok alakulása 2004-2011 között Karácsond község területén

Időszak	Össz zöld- terület (m ²)	Kiépített út és köztér hossza (km)	Kiépített- len út és köztér hossza (km)	Kiépített járda hossza (km)	Kiépített- len járda hossza (km)	Kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	Állami közutak hossza (km)	Állami közutak területe (1000 m ²)
2004.							3.3	19
2005.							3.3	19
2006.		22.7	140.5			85	3.3	19.04
2007.		22.7	140.5	23.2	2.5	85	3.3	19.23
2008.	24283	22.7	140.5	23.2	2.5	85	3.5	20.75
2009.	24283	22.7	140.5	23.2	2.5	85	3.5	20.75
2010.	24283	23	141	23	3	85	3.5	20.8
2011.	24283	22.7	140.5	23.2	2.5	85	3.5	20.75

A településen 2011-ben 800 személygépkocsit számoltak az üzemeltető lakhelye szerint. A motorkerékpárok száma ugyanebben az évben 31 db volt. Karácsond község gépjármű parkja (8. táblázat) az elmúlt években a következő ütemben gyarapodott:

8. táblázat: Gépjárműállomány összesítése (db)

Időszak	Személygép- kocsik száma az üzemeltető lakhelye szerint	Motorkerékp árok száma	Autóbuszok száma	Teherszállító gépjárművek száma összesen	Lassú járművek száma
2000.	562	16			
2001.	608	24		57	13
2002.	665	24		55	17
2003.	733	23		56	17
2004.	742	29		54	17
2005.	785	32		63	21
2006.	841	35		68	21
2007.	878	34		81	21
2008.	879	35	1	92	23
2009.	856	31	1	79	23
2010.	821	32	1	83	23
2011.	800	31	2	81	22

2.2.12. Csapadékvíz elvezetés

Csapadékból származó helyi-vízkárokat kiváltó körülmények

A település belterületére lehulló csapadékból származó helyi-vízkárok tekintetében a települést érintő nagy intenzitású nyári záporok a meghatározók. Helyi vízkár keletkezhet még a hóolvadásból és a tartós őszi esőzésből is, különösen, ha a vízelvezető rendszerben valamilyen durva elvezetési hiányosság keletkezik.

Csapadékvíz elvezető rendszer kiépítettsége

Karácsond község belterületi vízelvezető rendszere döntően nyíltárkos vízelvezető rendszer, ahol az egyes utcákban lévő útárkok szolgálnak a csapadékvizek elvezetésére.

A település csapadékvíz elvezető hálózata jelenleg rendezetlen. A meglévő vízelvezető árkok helyenként szűk keresztmetszete, változó esésviszonyai, műtárgyak változó keresztmetszete és állapota elöntési károkat okozhat.

A káresemények elkerülése érdekében az Önkormányzat szükségesnek tartja a településre vonatkozó egységes vízrendezési terv elkészítését, engedélyezését, a vízelvezető rendszer folyamatos fenntartását.

Helyi vízkár kialakulását kiváltó jelenségek

Döntő jelentőségű az adott területre jutó csapadékvíz megoszlása, mennyisége, intenzitása. A csapadékvíz egyrészt beszivárog a talajba, egyrészt elpárolog, illetve a talaj felületén folyik, a mélyebb területeken összegyűlik. A csapadék halmazállapotától, hevességétől és hőmérsékleti viszonyoktól függ a helyi vízkár veszély nagysága, figyelembe véve a belvízelvezető rendszer kiépítettségét, műszaki állapotát.

Kiváltó jelenségek:

- téli időszak alatt felhalmozódott hó mennyiség gyors olvadása
- tartós esőzés hóolvadás idején
- felszíni lefolyást gyorsító, beszivárgást gátló talajfagy

- vízgyűjtő területre eső, átlagosnál nagyobb mennyiségű, nagy intenzitású csapadék
- tartósan magas talajvízállás

Síkvidéki területen a helyi vízkár levonulása a domborzati viszonyok miatt lassú folyamat. A vízvezető nyílt csatornahálózat kis esésű, ezért a kialakult nyílt felszínű elöntések tartósan a területen maradhatnak.

Helyi vízkár kialakulását csökkentő tényezők:

- befogadó vízfolyások, belvízelvezető csatornák meder rendezése
- belterületi vízvezető rendszer kiépítése, belterületi bel és csapadék-vízvezető terv elkészítése
- vízvezető képesség biztosítása, rendszeres karbantartás
- külvizek kizárása a belterületről, belterületi befogadók tehermentesítése
- felszíni erózió csökkentése
- belterületi zöldfelületek növelése
- szennyvízcsatorna hálózat, zárt szennyvízgyűjtők kiépítése

Helyi vízkár kialakulását növelő tényezők

Helyi vízkárt kiváltó természeti adottságokat nem áll módunkban befolyásolni, az ember azonban tevékenységével a vízkár veszélyét befolyásolhatja, csökkentheti - növelheti.

- belterületi bel - és csapadékvíz-elvezető terv hiánya
- vízvezető csatornák kiépítésének elmaradása
- belvízcsatornák és műtárgyaik fenntartási munkáinak elhanyagolása
- elégtelen nyílású átereszek
- külvizek belterületről történő kizárásának hiánya
- helytelen mezőgazdasági, erdőgazdasági művelés, növényi fedettség a külterületen
- szennyvíz szikkasztás miatt kedvezőtlen talajvízszint emelkedés
- burkolt, beépített felületek növekedése a városiasodással

2.2.13. Közműellátottság

Villamos energia ellátás

A település villamos energia ellátását az Észak-Magyarországi Áramszolgáltató Nyrt. biztosítja. A KSH adatai alapján (9. táblázat) 2011-ben a településen a villamos energia fogyasztók száma 2312 db volt, ennek 94%-a háztartási fogyasztó.

9. táblázat: Villamos energia fogyasztók és a szolgáltatott energia mennyiségének alakulása

Év	Háztartási villamosenergia fogyasztók száma (db)	A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)	Villamosenergia-fogyasztók száma (db)	Szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége (1000 kWh)
2000.	1265	2953		
2001.	1262	2993		
2002.	1271	3114		
2003.	1277	3286		
2004.	2244	12461		
2005.	2244	12457		
2006.	2239	12310		
2007.	2237	10186	2347	10449
2008.	2184	10348	2317	10600
2009.	2191	10848	2319	14487
2010.	2170	10699	2306	14393
2011.	2178	10254	2312	14161

Földgázellátás

A településen lévő lakások kb. 60 %-a használ gáztüzelést. 2011-ben a háztartási gázfogyasztók száma 1001 db volt, mely az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyiségének 88%-át jelentette. A háztartási gázfogyasztók 100 %-a fűtési fogyasztó volt. Az összes gázfogyasztók száma ugyanebben az évben 1033 db volt a KSH adatsora alapján (10.táblázat). A gáztüzelés mellett a településre jellemző még a fa- és szénttüzelés.

10. táblázat: Gázfogyasztók és a szolgáltatott gáz mennyiségének alakulása 2000-2011

Év	Háztartási gázfogyasztók száma (db)	Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége (1000 m ³)	A háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m ³)	Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	Összes gázfogyasztók száma (db)	A háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma (db)
2000.	751	1331	1205	35.4	779	751
2001.	772	1350	1225	36	800	772
2002.	795	1501	1369	36.1	823	795
2003.	811	1694	1534	36.2	838	811
2004.	857	1591	1443	37.1	885	857
2005.	925	1739	1580	37.3	953	907
2006.	973	1729	1593	37.4	1002	955
2007.	986	1599	1452	44.8	1017	978
2008.	991	1537	1384	46.9	1024	983
2009.	998	1307.6	1176.6	47	1032	990
2010.	1015	1303.8	1144.4	47.1	1048	1007
2011.	1001	1103.1	975.7	47.1	1033	1001

Telefon- és kábeltévé hálózat

A vezetékes vonalat a Magyar Telekom Nyrt. szolgáltatja. A mobil szolgáltatók mindegyike megtalálható. A községben van egy Vodafone átjátszó torony.

A kábel tévét a UPC Magyarország Kft. biztosítja.

2.2.14. Megújuló energiahordozó hasznosítási lehetőségei

Megújuló energia felhasználása egyenlőre nem jellemző a településen.

2.3. Társadalom

2.3.1. Demográfiai helyzet

A lakónépesség változását két tényező, a természetes szaporodás (születések és halálozások különbsége) illetve a belföldi vándorlási különbözet (el- és bevándorlók különbsége) befolyásolja.

A lakónépesség számának változásában továbbá meghatározó szerepe van a népességmegtartó képességnek. A népességmegtartó képesség különféle képességek együtteseként értelmezhető.

- Legfontosabb a népesség biológiai reprodukciós képessége, mely kapcsolatban van az adott település, térség demográfiai struktúrájával, a korösszetétellel, a természetes szaporodással, a vándorlással és elvándorlással.
- Másik fontos tényező a település gazdasági eltartó képessége, vagyis jövedelemtermelő képessége, amely függ a foglalkoztatás méretétől, kínálatától, szerkezetétől. Ezen tényező hiánya befolyásolja legsúlyosabban Karácsond település népességtartó képességet.
- A harmadik tényezőcsoport az ellátó képesség, tehát az életkörülmények, míg a negyedik tényező a községben élők ragaszkodása.

A népességmegtartó képességnek gazdasági, szociális-társadalmi és ökológiai-környezeti vonatkozásai egyaránt vannak, beletartozik a kistérségben élők életminőségének és életszínvonalának alakulása csakúgy, mint a megélhetési viszonyok, a megfelelő foglalkoztatottsági szint.

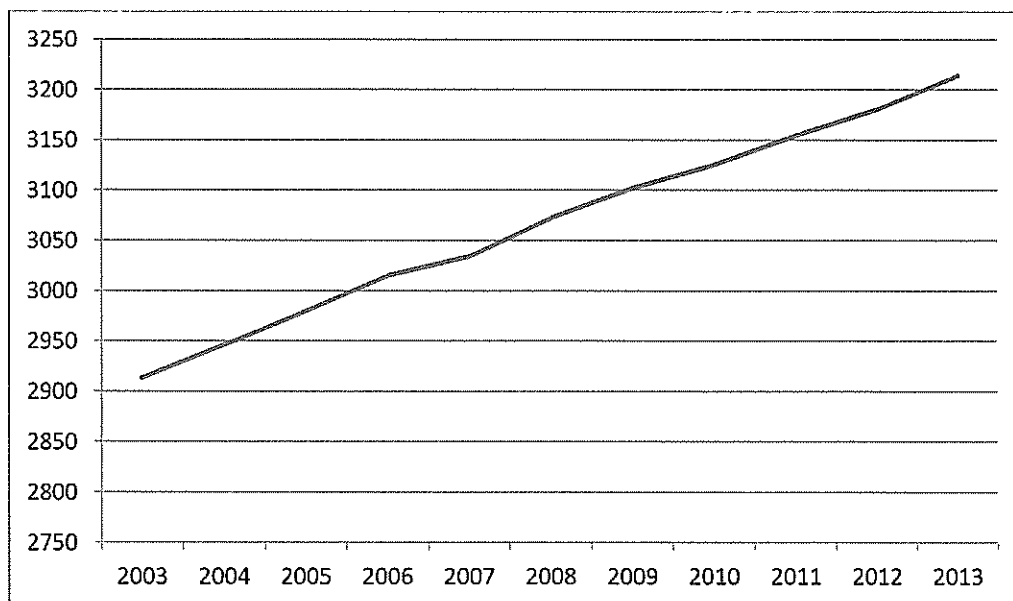
A népességeltartó képesség függ az adott település jövedelemtermelő képességétől, melyet meghatároz az egyes nemzetgazdasági ágazatoknak a település gazdaságában betöltött szerepe. Ennél fogva különböző mértékben befolyásolják a lakosság biztonságos megélhetését, foglalkoztatását, jövedelemszerzését. Akkor működik megfelelően, ha a munkahely kínálat és munkahely kereslet harmóniában áll egymással, ennek hiányában óhatatlanul elvándorlás következik be.

Lakosainak száma a 2013. január 1-jei népesség nyilvántartási adatokat figyelembe véve 3214 fő. A település lakónépességének száma növekvő tendenciát mutat az utóbbi években (**11. táblázat és 9. ábra**).

11. táblázat: Karácsond lakónépességének és lakásának alakulása 2003-2013 között

Időpont	Lakónépesség száma	Lakások száma
2003.01.01.	2913	1 266
2004.01.01.	2946	1 266
2005.01.01.	2980	1 267
2006.01.01.	3015	1 267
2007.01.01.	3034	1 266
2008.01.01.	3072	1 266
2009.01.01.	3102	1 266
2010.01.01.	3125	1 287
2011.01.01.	3154	1 287
2012.01.01.	3180	1 287
2013.01.01.	3214	na.

9. ábra: Karácsond lakónépesség számának alakulása 2000-2012 között

A táblázatból és a grafikonból megállapítható, hogy Karácsond község lakónépessége növekvő tendenciát mutat.

Bár megyei szinten 2001-től visszamenőleg 90 fő/km²-ről 86 fő/km²-re csökkent népsűrűség, mely részben a halálozások számának, részben pedig a vándorlás mértékének a növekedésével magyarázható. A 2005. évet kivéve a halálozások száma meghaladta az élveszületések számát az 1989-2008 közötti évek tekintetében.

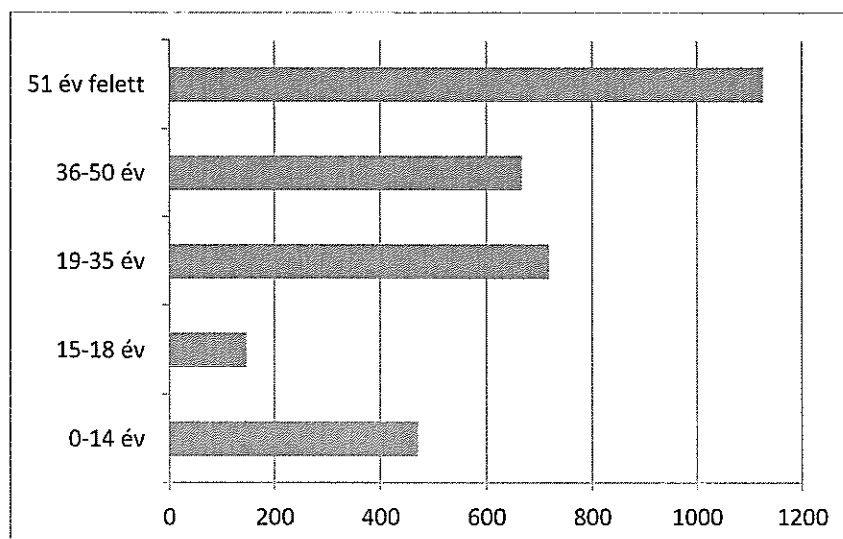
Karácsond település lakosságának korösszetételére az előregedés jellemző (10. ábra). A legnagyobb arányú az 51 év feletti korosztály, mely a legutóbbi adatok szerint a lakosság közel 36%-át teszi ki. A 60 évnél idősebbek aránya 20%. A 14 évnél fiatalabbak aránya viszont csak 15%-os, míg a 15-18 év közötti fiataloké el sem éri a lakosság 5%-át.

Karácsond község lakóinak korösszetételét a 13. táblázat szemlélteti.

13. táblázat: A település lakóinak korösszetétel-változása 2008-2012 között

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
0-14 év	516	512	498	483	471
15-18 év	154	152	151	147	148
19-35 év	776	771	757	762	719
36-50 év	647	640	637	654	667
51 év felett	1 138	1 135	1 145	1 142	1 126

10. ábra: Karácsond lakosságának korosztály szerinti eloszlása (2012-es adatok alapján)

2.3.2. Egészségügy, szociális ellátás

Karácsond község lakosságának egészségügyi ellátásáról 2 háziorvos és 1 fogorvos gondoskodik, házi gyermekorvos nem rendel a településen. A lakosság gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel való ellátását egy gyógyszertár biztosítja.

A Központi Orvosi Ügyelet székhelye Gyöngyöstarjában található. Szintén a térségi központban találhatók a szakrendelők, a kórház. A város 10 km-re van Karácsond településtől. A településen biztosított a család- és nővédelmi tanácsadás 2 védőnői státusszal.

Egészségügyi és szociális ellátást biztosító intézmények a településen a következők:

- Integrált Szociális Intézmény Időskorúak Szociális Otthona (telephelyvezető: Disznós Mária): 3281 Karácsond, Szent István út 37.
- I. számú Orvosi Rendelő (Dr. Rózsa Csaba háziorvos): 3281 Karácsond, Szabadság út 100.
- II. számú Orvosi Rendelő (Dr. Kiss Mária): 3281 Karácsond, Bajcsy Zs. út 42.
- Fogorvosi rendelő (Dr. Tóth Rita): 3281 Karácsond, Szabadság út 100.
- Anya- és gyermekvédő: 3281 Karácsond, Bajcsy Zs. út 42.
- Integrált Szociális Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat: 3281 Karácsond, Szent István út 40.

A települési környezet védelméről szóló 18/2010. (XII. 22.) Önkormányzati rendelete szabályozza az allergiás és légúti megbetegedést okozó növények elleni védekezést:

"9. § 1. A védekezés célja a fokozottan allergia keltő növények elterjedésének megakadályozása, mennyiségének folyamatos csökkenése, ezáltal az allergiás megbetegedések részbeni visszaszorítása, mérséklése.

2. A parlagfű, fekete-üröm irtása az ingatlan tulajdonosának, használójának kötelessége.

3. Az ingatlan tulajdonosa köteles az ingatlana előtt lévő közterületen (3.§./2/ bek.) az allergén növények irtását elvégezni.

4. Tilos kanadai (pelyhező) nyárfát ültetni."

2.3.3. Oktatás, kultúra

Karácsond község területén lévő oktatási és kulturális intézmények az Önkormányzat által fenntartott és működtetett Karácsond Általános Művelődési Központ (székhely: 3281 Karácsond, Szent István út 38.), valamint a Klebersberg Intézményfenntartó Központ Gyöngyösi Tankerülete által fenntartott és működtetett Gönczy Pál Általános Iskola (3281 Karácsond, Szent István út 40.).

A Karácsond Általános Művelődési Központ tagintézményei:

- Gesztenyés kert Napközi Otthonos Óvoda: 3281 Karácsond, Szent István u. 38.
- Ady Endre Művelődési Ház és Községi Könyvtár: 3281 Karácsond, Hősök tere 1.

Óvodai ellátás

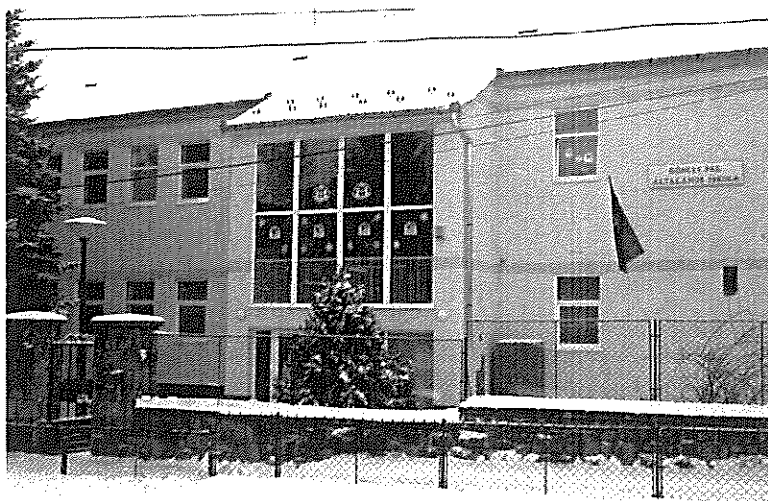
Az óvodai ellátást egy óvoda biztosítja 5 óvodai csoportban. A Gesztenyés kert Napközi Otthonos Óvoda befogadóképessége: 150 férőhely. Az engedélyezett férőhelyek száma 150 fő. A 2012/13. tanévre óvodába beíratott gyermekek száma: 97 fő, melyből 37 fő hátrányos helyzetű; valamint 22 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

Az állandó népességből az óvodás korú (3-5 éves) gyerekek számának alakulásában az utóbbi években lassú csökkenést figyelhetünk meg: míg 2004-ben 119 gyermek, 2011-ben már csak 77 volt óvodás korú.

Általános iskolai ellátás

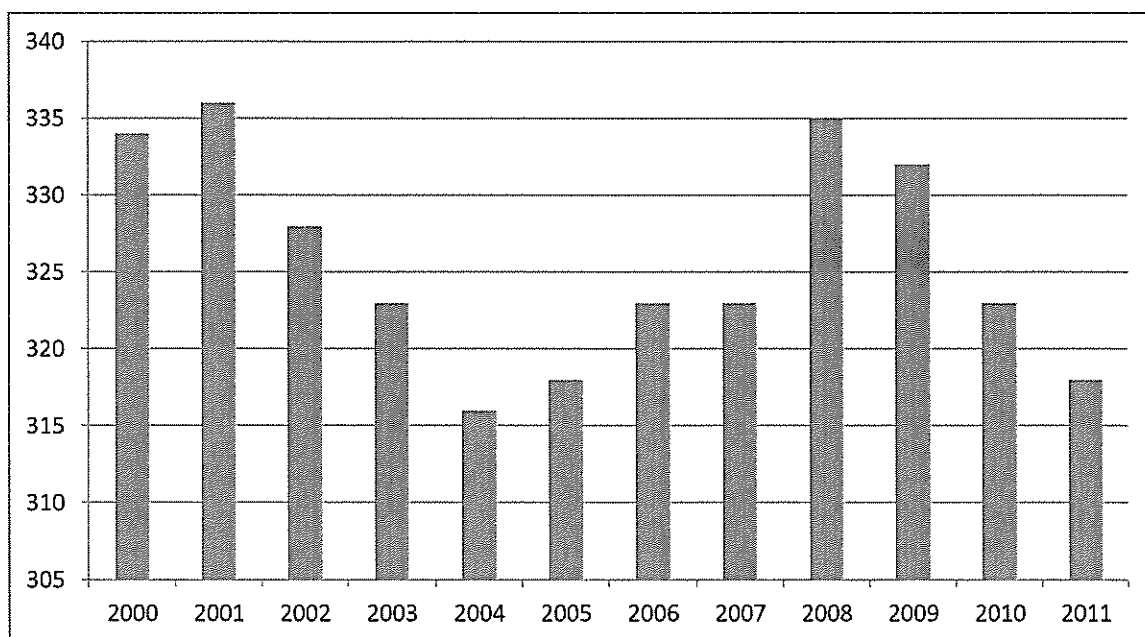
A településen a Gönczy Pál Általános Iskola biztosítja az általános iskolai nevelést (11.ábra). 2012-ben az általános iskolai feladat-ellátási helyek száma 1, az osztálytermek száma 14 volt. 2012/13. tanévben 238 fő az általános iskolába járó tanulók száma. Hátrányos helyzetűek aránya az általános iskolába járók között 87 fő, a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya 52 fő.

11. ábra: Gönczy Pál Általános Iskola Karácsondon

A KSH legfrissebb adatai alapján a 6-14 éves gyerekek az állandó lakosság 10 %-át tették ki 2011-ben. Az iskoláskorú gyerekek száma 2000-2011 közötti a következőképpen alakult:

12. ábra: Iskoláskorúak számának változása Karácsondon (2000-2011, KSH)

A tizennégy tantermes iskolában a tanulókkal 21 pedagógus foglalkozik. Az épület tornateremmel, számítástechnika teremmel és orvosi szobával is rendelkezik.

Az önkormányzat napközi biztosításával gondoskodik az iskoláskorú gyermekek napközbeni ellátásáról. A 2012/13. tanév napközis tanulóinak száma: 46 fő.

Közművelődés

A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Karácsond község közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását a Hősök tere 1. szám alatt található Ady Endre Művelődési Ház és Községi Könyvtár biztosítja. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiség, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. A tervezett fejlesztésekhez, programokhoz további helyiségek szükségesek.

2.3.4. Hátrányos helyzetű csoportok helyzete

2001-ben a település lakosságának 97%-a magyar, 3%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát.

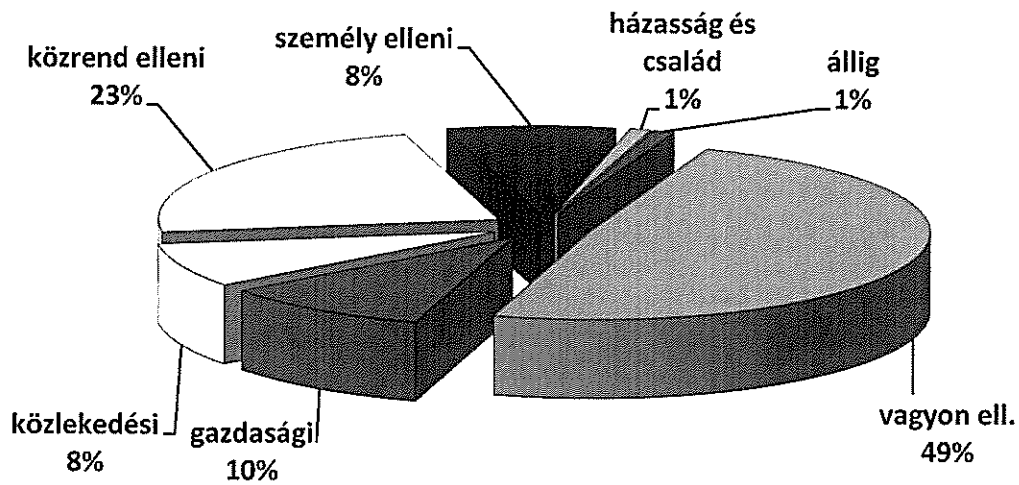
A foglalkoztatási nehézségek különösen a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű lakosság körében jelentkeznek.

A településen élő munkanélküliek egy része halmozottan hátrányos helyzetű. A halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat volt 2012-ben. Közfoglalkoztatás keretében 2012. évben 49 fő vett részt. Ebből 23 fő férfi; 26 fő nő. A közcélú foglalkoztatásban résztvevők közül roma származású 8 fő.

2.3.5. Közbiztonság

Karácsond község a Gyöngyösi Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozik. Általánosságban elmondható, hogy a vagyon elleni bűncselekmények a legjelentősebbek, melyek a bűncselekmények számának közel felét teszik ki (**13. ábra**).

13. ábra: A 2012-ben regisztrált bűncselekmények megoszlása

A regisztrált bűncselekmények számát mutatja az alábbi táblázat, amely jól tükrözi, hogy a Heves megye és a Gyöngyösi Rendőrkapitányság illetékességi területén elkövetett cselekményekből Karácsond község területén milyen számban fejezték be eljárásokat (14. táblázat).

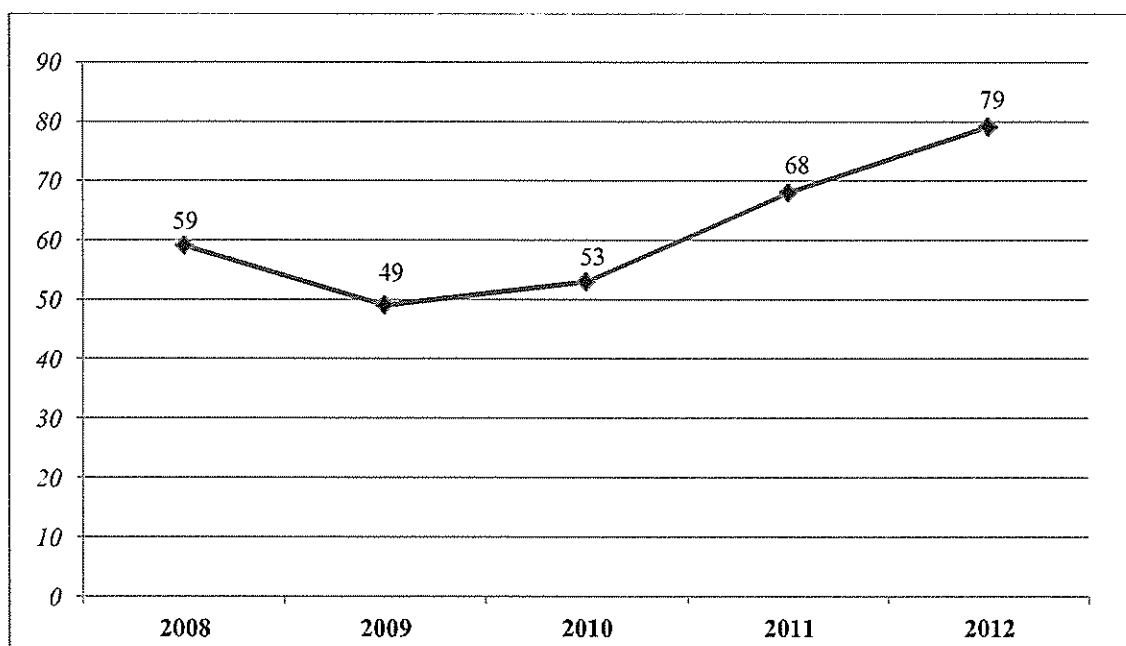
14. táblázat: Bejelentett bűncselekmények Karácsond területén a Gyöngyösi és a megyei viszonylatok mellett

	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Megyei Rendőrfőkapitányság</i>	10 577	9 641	10 327	11 648	11 258
<i>Gyöngyösi Rendőrkapitányság</i>	2 128	2 191	2 185	2 212	2 326
<i>Karácsond</i>	59	49	53	68	79

Karácsond község közigazgatási területén a 2008-2012 közötti időszakban regisztrált bűncselekmények alakulását a 15. táblázat foglalja össze és a 14. ábra diagramja szemlélteti.

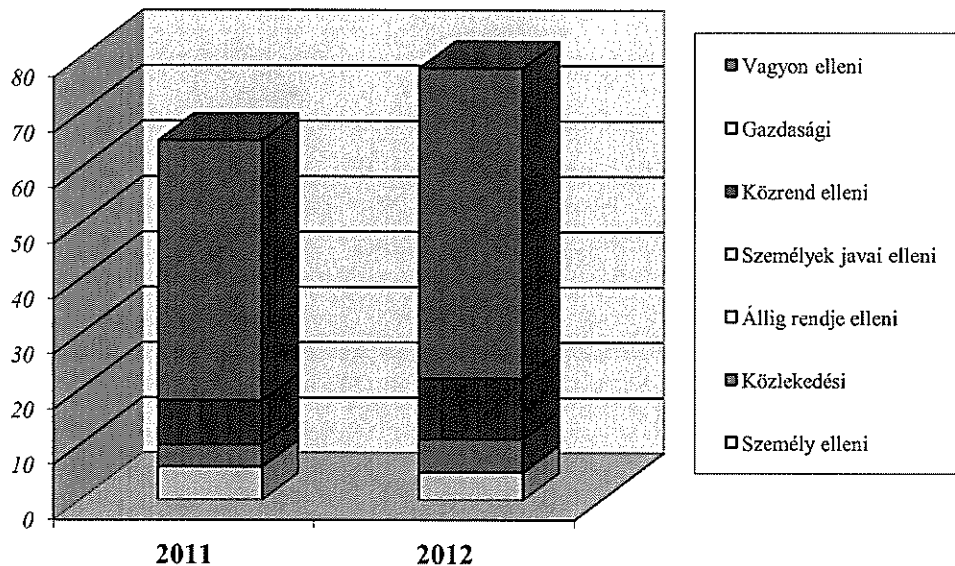
15. táblázat: Regisztrált bűncselekmények számának alakulása típusonként 2008-2012 között

Regisztrált bűncselekmények	2008	2009	2010	2011	2012
Személy elleni bűncselekmény	4	8	6	6	5
A közlekedési bűncselekmény	9	6	7	4	6
A házasság, család, ifjúság és a nemi erkölcs ellen	1	0	4	3	1
A közrend elleni bűncselekmény	7	11	4	8	11
Vagyon elleni bűncselekmény	38	24	32	47	56
Regisztrált bűncselekmény összesen	59	49	53	68	79

14. ábra: Ismertté vált bűncselekmények számának alakulása Karácsond községben

Az elmúlt öt évet vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a vagyon elleni bűncselekmények száma még mindig magas, több mint a felét teszi ki az összes bűncselekménynek (15. ábra). A továbbiakban tehát fontos feladat a vagyon elleni bűncselekmények megelőzése, illetve elkövetőinek felderítése. Az értékelt időszakban Karácsondon a betöréses lopás jellegű bűncselekmények azok, amelyek a lakosságot nagymértékben foglalkoztatták. A bűncselekményeket elkövető személyek az esetek nagy részében időskorúak, lakatlan házak sérelmére követték el cselekményeiket.

15. ábra: Regisztrált bűncselekmények Karácsond területén, főcsoportok szerint (2011-2012)

2.3.6. Hagyomány – kultúra

A település története, legendái

A településen ősidők óta van emberi élet, ezt bizonyítják a Puky-tónál fellelt régészeti leletek. Az első hiteles oklevél 1323-ból említi Karachund néven. Az Aba nemzetség szállásbirtoka volt, majd leszármazottaik, a Csobánkák birtokolták, 1325-ben a Kompolti családnak adományozták. 1421-ben királyi birtokrész volt, melyet a Kompolt család kapott meg Isaszegért cserébe. 1522-ben örökösödési szerződés értelmében az Ország családé lett. A török adókönyvek szerint 1549-ben 19 lakott és 3 néptelen ház állt itt; 5 adóköteles, 4 elszegényedett és 6 elpusztult jobbágytelket írtak össze. 1589-ben az egri vár fenntartására szolgáltatták be a főpapi tizedet.

Az 1770-es évek körül kisszámú magyar lakta a települést. A kuruc háború után 5 szlovák családot telepítettek a faluba. 1741-ben több földbirtokosa is volt: többek között Haller Sámuel, gróf Esterházy, gróf Draskovics családok, majd őket követték az Orczy, Gönczi, Puky családok.

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc idején Kossuth seregében 9 karácsondi jobbágy harcolt. 1871-től a falu nagyközségi rangra emelkedett. A 20. század első felében is nagyközségként szerepel a gyöngyösi járás területén. 1950-től önálló tanáccsal bíró község, majd 1984-től Gyöngyös városkörnyéki községe.

Címer

Álló háromszögű aranyszínű pajzson (aránya 7:8) kék színű terjeszkedő szárnyú, csőrében koszorút tartó sas. A szimbólum értelmezése: az aranyszínű utal a mezőgazdaságra (a búza és a nap színe), a sas a település középkori eredetét jelzi, mely a honfoglalástól a középkorban itt birtokos Aba nemzetség jelére utal.

2.3.7. Sport

A településen működik a Karácsond Sportegyesület (3281 Karácsond, Szent István út 40.).

A Karácsondi Lovasiskolában lovasoktatás és lovastorna folyik.

2.3.8. Civil szervezetek

Az alábbi alapítványok, egyesületek működnek a településen:

- Karácsond Községvédő és Szépítő Egyesület: 3281 Karácsond, Hősök tere 1.
- Szabó Mariann Szeretet Közalapítvány: 3281 Karácsond, Szent István út 37.
- Karácsondi Diákokért Alapítvány: 3281 Karácsond, Szent István út 40.
- Karácsond Sportegyesület: 3281 Karácsond, Szent István út 37.
- Polyák Sándor Tűzoltó Egyesület: 3281 Karácsond, Szent István út 42.
- Községi Polgárőrség Karácsond Egyesület: 3281 Karácsond, Szent István út 42.
- Vadvirág Nyugdíjas Klub és Énekkar: 3281 Karácsond, Vasút út 56.

2.4. Gazdasági helyzet jellemzése

2.4.1. Foglalkoztatás

2008-ban a nyilvántartott álláskeresők száma a KSH adatai alapján 176 fő, ebből 81 fő az, akik 180 napon túli munkanélkülinek számítanak.

A munkanélküliségi ráta aránya is folyamatosan növekvő tendenciát mutat 2001-től (16., 17. táblázat). Míg 2001-ben a megyére vonatkozó munkanélküliségi ráta mindössze 6,7 %-ot mutat, ez az érték 2009-re majdnem duplájára 12,9%-ra nőtt. A 2010. I. negyedéve sem mutat jobb mutatót, sőt a 12,9 %, 13,6%-ra emelkedett. E 10 év több mint 100 %-os növekedése munkahelyek tömeges megszűnésének eredménye, mely a gazdasági helyzet romlásával magyarázható.

16. táblázat: 2011. évi adatok a gazdaságilag aktív és inaktív lakosságról

Terület	Gazdaságilag aktív (%)		Gazdaságilag inaktív (%)	
	<i>foglalkoztatott</i>	<i>munkanélküli</i>	<i>inaktív kereső</i>	<i>eltartott</i>
Karácsond	31 %	3 %	38 %	26 %
Gyöngyösi kistérség	36 %	4 %	35 %	25 %
Magyarország	36,19 %	4,08 %	32,41 %	27,32 %

A karácsondi munkavállalók főként Gyöngyösön dolgoznak, a településnek aktív kapcsolata van Gyöngyössel.

17. táblázat: Munkanélküliek státusz szerinti megoszlása (2012. január)

Státusz	Fő
Munkaképes korúak mindösszesen	2044
Nyilvántartott álláskeresők összesen	257
Regisztrált álláskereső (több mint 1 éve álláskereső)	25
Álláskeresői járadékban részesülő	35
Bérpótló juttatásban részesülő (BPJ)	84

2.4.2. Ipar

Vállalkozások, kereskedelem, szolgáltatás

Karácsond községben jelenleg 41 db vállalkozás működik:

- HATI 2007 Kft. - cukrászda
- ÁFÉSZ Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
- Agrota Javító és Szolgáltató Bt.
- Aquila Dorata Cane Corso Kennel - kutyatenyésztés, kutyakiképzés
- Badimpex Kft. - fémszerkezetgyártás
- Boróka Majorság Nonprofit Kft. - zöldség/gyümölcs-termesztés/feldolgozás
- Kontakt-Team Bt
- Danubiana Bortermelő és Kereskedő Bt.
- Dudi söröző és turi
- Fermester Kft. - mélyépítőipar, vasútépítés, autópálya építés
- Friss+M Kft. - fagylaltozó
- Gabo 21 Bt.
- Gázcseretelep
- Gazdabolt
- Gyöngyszöv Áfész - élelmiszerbolt
- Háztartási Barkács Bolt
- Hol-Naptech Kft. - fűtéstechnikai berendezések értékesítése, telepítése
- Karácsondi Lovasiskola - lovasoktatás, lovastorna
- Kerwin Kaputechnika- parkolórendszer, kaputechnika
- Lindmax-oil Kereskedelmi és Szolgáltatás Kft.
- Medi-Kiss Bt. - egészségügyi szolgáltatás
- Minitoys Kft. - játékbolt
- Mozgóbolt
- Nádas kocsmá
- Nyírfá vendégváró
- OMV Hungária Kft.
- Pab-Ép Kft. - generálkivitelezés
- Poczik ABC
- Resto food Kft. - étterem és pizzeria
- Sárkány 2002 Bt. Bútorjavítás, beépíthető konyhai gépek forgalmazása
- Solar-Therm 2000 Kft. - épületgépészet, napenergia hasznosítás
- SOL-FOR M3 Kft.
- Stone-Parkett Építőipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. - padló- és falburkolás
- Tóthús Bt.

Leo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel./Fax: +36-42 500-723

- Trigon 356 Kft. - állateledel nagykereskedelem
- TUTI 100-as
- Tücsi ABC
- Tüzelő és építőanyag
- Tűzvirág- virágbolt és kertészeti üzlet
- Vadász borozó
- Virág-ajándék

2.4.3. Mezőgazdaság

Növénytermesztés

A mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdasági szervezetek száma 2010-ben 1 db volt, mely használatában lévő földterület összesen 40 500 m², ennek 100 %-a szántóterület. Az egyéni gazdaságok száma drasztikusan csökkent 2000-2010 között: 603-ról 219 gazdaságra. Az egyéni gazdaságoknál munkát végzők száma ezzel 709 családtagról 418-ra csökkent.

Az egyéni gazdaságok használatában földterület összesen: 5 189 510 m². Ebből:

• szántó:	4 164 199 m ²	80 %
• gyümölcsös:	117 912 m ²	2 %
• szőlő:	484 682 m ²	9 %
• gyep:	163 403 m ²	3 %

Az egyéni gazdaságok használatában lévő földterületek 98%-a saját használatban van, 2%-a pedig bérelt földterület (KSH 2010-es évi adatok alapján).

A településen a legnagyobb foglalkoztató társaság neve: Mátraaljai Szőlőtermelő Kft. (6221 Akasztó, Csengődi u. 110/a.), az ott foglalkoztatottak száma: 70 fő.

Állattartás

A lakosság nagy része szárnyas állatot tart, az egyéni gazdaságok tyúkállománya (gyöngyös nélkül) 2011-ben 2574 db volt. Kevés a nagytestű állattartás a községben, legjelentősebb a juh (35%), a kacsa (27%) és a házinyúl (15%) állomány.

Az egyéni gazdaságok állományai a következő megoszlást mutatják:

- juhállomány: 430 db
- kacsállomány: 322 db
- házinyúl állomány: 177 db
- sertésállomány: 90 db
- méhcsalád: 72 db
- pulykaállomány: 45 db
- lóállomány: 28 db
- libaállomány: 24 db
- szarvasmarha állomány: 15 db
- tehénállomány: 7 db
- anyakoca állomány: 1 db

Ezen kívül még előfordul strucc tenyésztés is a településen.

2.4.4. Idegenforgalom

Karácsond területén Lovasiskolát is működtetnek, ahol gyermek- és felnőtt lovas szakoktatás, lovagoltatás és nyári ifjúsági táborok szervezése folyik. A 2012. évtől már a bentlakásos elhelyezés is megoldott. A Lovasudvar Karácsond, Petőfi út 13. alatt, a Lovaspálya a Lovasudvartól nem messze, a volt homokbánya területén található.

2011 óta a településen működő Fehérlő Vendégház a FATOSZ által két napraforgósra minősített falusi szálláshely. A 14 férőhelyes szálláshely jelenleg négy szobával és az ehhez tartozó konyhával, társalgóval, fürdőszobákkal áll a vendégek rendelkezésére. A Fehérlő Vendégház Karácsond, Petőfi út 5. alatt található

A település nevezetességei:

- *Római katolikus templom:* 1770-1778 között épült késői barokk stílusú műemlék templom. A templom berendezései közül a főoltár copf stílusú, a 18. század végéről való, a keresztelőkút klasszicista, 1810 után készült. A főoltárkép Szent Miklós püspököt ábrázolja. A templom mögötti ligetben álló Nepomuki Szent János szobrát az 1800-as évek körül emelték.
- A temetőben 1838-ból való kőkereszt áll, anyaga mészkő. Itt található a templomot építő plébános, Josephus Sabó 1791-ből való sírkőmaradványa, mely késői barokk stílusú. 1809-ből származik Tari Örsébet tölgyfából készült sírkeresztje. Itt van eltemetve Puky Miklós földbirtokos, 1848-as politikus.
- *Csiszár-kastély és parkja:* műemlék, jelenlegi funkciója művelődési ház és a községi könyvtár (épült 1860-1864). Építtetője: Orczy Lőrinc, később ebben élt Puky Miklós és kertjében temetkezett. Több tulajdonos után került a község birtokába.
- *Hősök tere:* első világháborús emlékmű és katonaszobor; valamint a Szent István szobor található itt.
- *Ave Maria Római Katolikus Kápolna:* karácsondi születésű magánszemély adományából hálából 2011-ben felépült kápolna, melynek üzemeltetője a községi önkormányzat.
- Barcsi tó fás ligettel
- *Kénező:* épült 1934-ben, felújítva 2011-ben.
- *Malomtéren Darálókő:* 1740-1975 között működő darálókő, Széplaky Hengermalom emlékére.
- *Millenium Park*
- *Polgármesteri Hivatal:* épült 1912-ben.

2.5. Településszerkezet

Kistáji szinten elmondható, hogy az átlagosnál valamivel sűrűbben betelepült, 100 km²-re 4 település jut. A környező falvak többsége közepes méretű, az átlagos falunagyság meghaladja az 1700 főt. A települések főleg a kistáj peremén fekszenek, így a belső területek jórészt üresek.

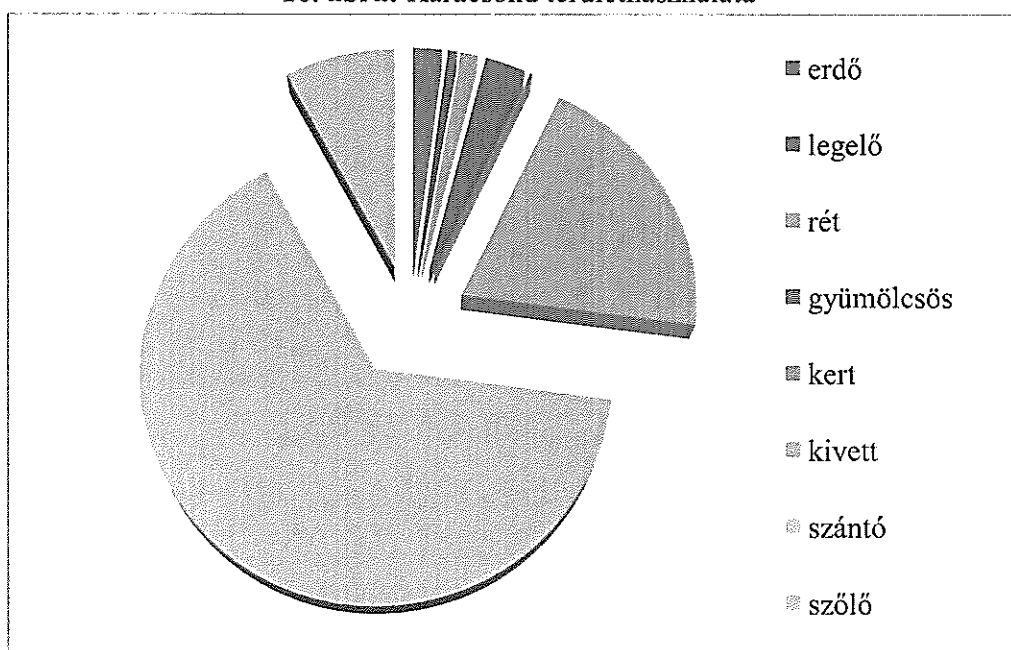
2.5.1. Terület felhasználás

A község területének legnagyobb része (kb. 65 %-a) szántó. A közel 20 %-a kivett művelési ágú területen kívül jelentős területeket foglalnak el a szőlők (közel 8 %). Karácsond területének művelési ágak szerinte megoszlását a **18. táblázat** foglalja össze és a **16. ábra** ábrázolja.

18. táblázat: Területfelhasználás Karácsond területén

Művelési ág	Terület nagysága (ha)	Terület aránya (%)
szántó	2 054,7 ha	65,0
kivett	629,73 ha	19,9
szőlő	249,25 ha	7,9
gyümölcsös	92,69 ha	2,9
erdő	66,48 ha	2,1
rét	39,88 ha	1,3
legelő	20,97 ha	0,7
kert	6,17 ha	0,2
Összesen:	3 160 ha	100

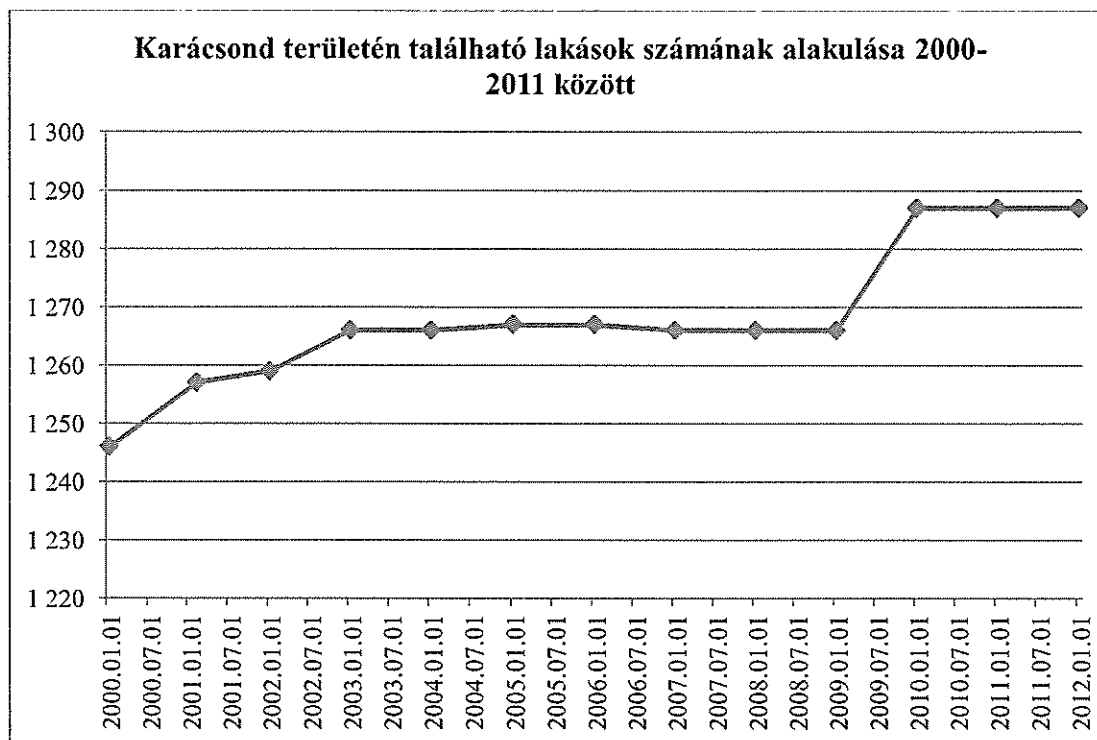
16. ábra: Karácsond területhasználata

2.5.2. A település lakásállománya

A település lakásállománya a 2009-es éveket megelőzően stagnált. 2010-ben nőtt a lakások száma, azonban ez azóta is változatlan (17. ábra).

17. ábra: Karácsond lakásállomány változása 2000-2011 között

2.5.3. Épített környezet, műemlékek

A település két műemléknek minősített épülettel rendelkezik: a Római Katolikus templom és a Csiszár kúria és a hozzá tartozó kert, mely jelenleg a Művelődési Ház és Községi Könyvtárként működik.

A *Római Katolikus templom* késő barokk stílusú, Szent Miklós tiszteletére szentelt templom 1770-1778 között épült, de homlokzata és tornya csak 1788-ban készült el (**18. ábra**).

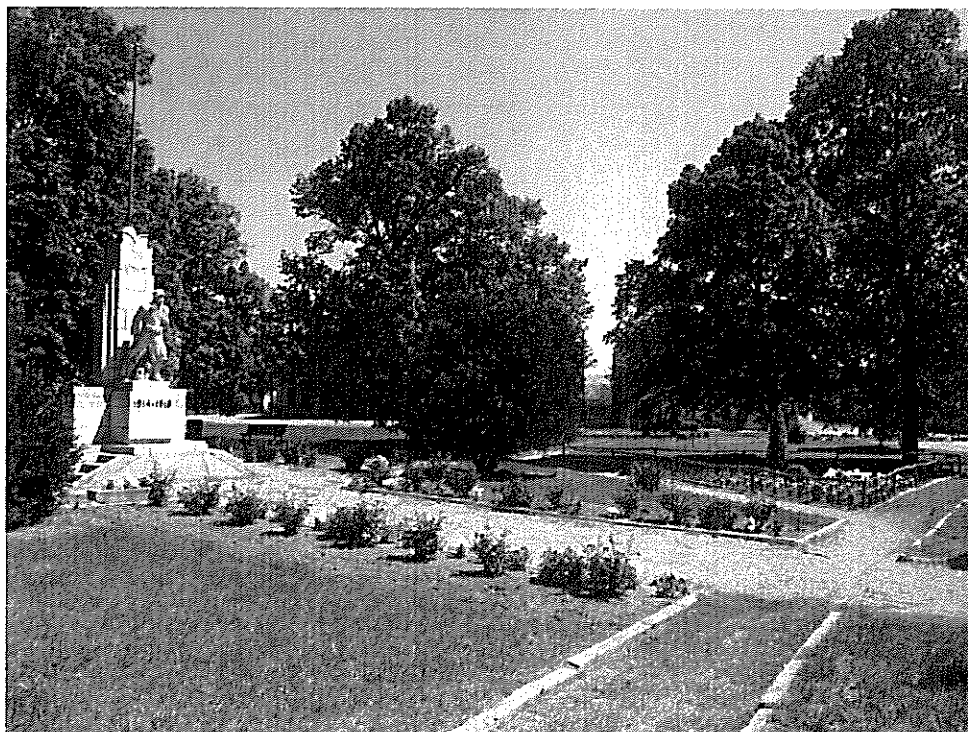
Berendezéséből a főoltár és a szószék XVIII. század végi copf, míg a keresztelőkút 1810 utáni klasszicista munka.

18. ábra: Római Katolikus templom

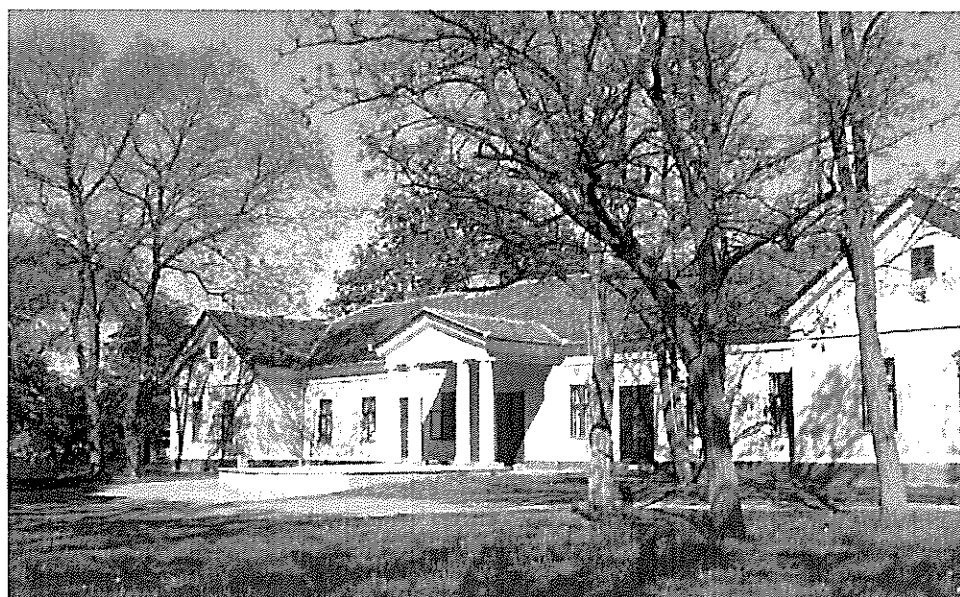
Karácsond község központjában található a Hősök tere (**19. ábra**), valamint a térből nyíló Kossuth Lajos utca 1. szám alatt található a műemléki védelem alatt álló Csiszári-kúria.

19. ábra: Hősök tere

A *Csiszár-kúria* klasszicista épülete (20. ábra) a XIX. század első felében épült. Később itt kapott helyet a kultúrház.

20. ábra: Csiszár-kúria épülete

Feo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.
4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel./Fax: +36-42 500-723

Helyi védelem alatt egy ingatlan sem áll, de több régi patinás épület is található a községben pl. a parókia és a polgármesteri hivatal épülete. A környéken is ritkaság számba megy, hogy Karácsondon kénező található.

Puky Miklós (1806-1887) az 1848-49-es szabadságharcban tevékenyen részt vett karácsondi földbirtokos sírkövét mutatja a **21. ábra**. De több a XVIII. században állított sírkő maradványa is látható itt.

21. ábra: Puky Miklós sírhelye

3. FENNTARTHATÓSÁGI SWOT ELEMZÉS

A fenntarthatóság stratégiai tervezés egyik módszere a SWOT - analízis. A SWOT - analízis egy kutatási módszer, melyet elterjedten alkalmaznak társadalomkutatás, gazdasági folyamatok elemzése során. Az elemzés célja, hogy segítse a döntéshozókat a fenntartható fejlődés programjának javaslatait kidolgozni.

Az elemzés során számba kell venni a környezeti állapotot, mint meghatározó külső feltételeket, elemezni szükséges a belső adottságokat (társadalom, gazdaság, szabályozói, ökológiai környezet) és a jellemző belső környezetet (működési környezet, együttműködések, partnerség) valamint feltárni a fenyegetettségeket és fejlesztési lehetőségeket.

A célkitűzések megalapozásához a község környezeti, társadalmi és gazdasági állapotának értékelése alapján szükséges meghatározni a főbb fejlődési, fejlesztési irányokat. Ennek egy jól bevált módszere az ún. SWOT - analízis, amely a belső és külső tényezők alapján vizsgálja az adott állapotot és meghatározza a kitörési irányokat.

Környezeti állapot	
Erősségek	Lehetőségek
A Mátra és a Tisza-tó között lévő település fekvése kedvező.	Csapadékvíz rendszer megfelelő karbantartásával, fejlesztésével csökkenteni lehetne a belvizes területek nagyságát. A településen előreláthatólag megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése és népszerűsítése a lakosság köreiben. Az utak állapotának javításával, kerékpárút továbbépítésével és járdák létesítésével biztonságosabbá tehető a közlekedés. Komposztálás elterjesztése a lakosság köreiben. Új parkok létesítése, meglévők felújítása, korszerűsítése. Megújuló energia felhasználásának, alternatív fűtőanyagok használatának bevezetése.
Gyengeségek	Veszélyek
A község nem rendelkezik környezetvédelmi programmal. A település csapadékvíz elvezető hálózata jelenleg rendezetlen.	A szennyvízberuházás elhúzóásával a települési folyékony hulladékok megfelelő kezelése hosszú távon nem megoldott.

<p>A belterületi vízelvezető árkok karbantartását az utóbbi években elhanyagolták. Ennek korszerűsítését egyenlőre anyagi források hiánya korlátozza.</p> <p>Megújuló energia felhasználása egyenlőre nem jellemző a településen.</p> <p>A lakosság döntő többsége a téli időszakban fával fűt.</p> <p>Egyenlőre nem megoldott a szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>Nincs megújuló energia felhasználása.</p>	<p>A meglévő vízelvezető árkok helyenként szűk keresztmetszete, változó esésviszonyai, műtárgyak változó keresztmetszete és állapota előntési károkat okozhat.</p> <p>A szabályozott medrek esetében gyakorlatilag nincs hullámtér, így a mederszéleken és a partmenti területeken nincs meg a típusnak megfelelő makrofita zonáció. Ehhez társul még a partmenti területek mezőgazdasági művelése, amely során a völgyfenéki mocsártereket sok helyen felszántották.</p>
--	---

Gazdasági helyzet	
Erősségek	Lehetőségek
<p>A lakosok közül többen foglalkoznak kereskedelembe, szolgáltatással.</p> <p>A helyi vállalkozások száma magas.</p>	<p>Kedvező a település fekvése, gyakoriak az átutazó turisták a Mátra és a Tisza-tó között.</p> <p>A község belterületén, a 3204. sz. főútvonal mellett (Mátra-Gyöngyös-Heves-Tisza-tó) üzletsor és szolgáltató házak kiépítésére van kiváló lehetőség.</p> <p>Ipari és mezőgazdasági tevékenységek végzésére is alkalmas, infrastruktúrával ellátott területek állnak rendelkezésre.</p> <p>Falusi turizmus fejlesztése</p> <p>Szőlőművelés fejlesztése, különleges borturisztikai programok szervezése</p>
Gyengeségek	Veszélyek
<p>Kevés munkalehetőség.</p> <p>A munkanélküliségi ráta aránya folyamatosan növekvő tendenciát mutat 2001-től.</p> <p>Az ipar csak minimális mértékben van jelen a településen, kevés az iparban foglalkoztatottak aránya.</p> <p>A turisztikai infrastruktúra fejletlensége, kevés turisztikai attrakció.</p> <p>Településmarketing hiánya.</p>	<p>Magas munkanélküliség.</p> <p>Az iparterületre betelepülni szándékozó vállalkozók nem találnak megfelelő képzettségű munkaerőt.</p> <p>Helyi tőke hiánya, az önkormányzat korlátozott anyagi lehetőségei.</p> <p>Külső források elmaradása.</p>

Társadalmi helyzet	
Erősségek	Lehetőségek
A humán infrastruktúra (oktatás, egészségügy) alapfeltételei biztosítottak. Civil szervezetek jelenléte és azok támogatása.	Kulturális rendezvények szervezésével a lakosság összefogása növelhető. Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése. Pályázati források kihasználása. Munkavállalás területén a településnek aktív kapcsolata van Gyöngyössel.
Gyengeségek	Veszélyek
Kulturális élet színvonala a településen alacsony. Szórakozási lehetőségek hiánya, főleg fiataloknak. Nem megfelelő népességmegtartó erő. Helyi munkaerőpiac egyoldalú.	A lakosság nem megfelelően tájékoztatott a település szempontjából lényeges társadalmi kérdésekben. Inaktív lakosság számának növekedése.

Közbiztonság	
Erősségek	Lehetőségek
A település önálló körzeti megbízottal rendelkezik. Rendszeres közúti ellenőrzések, éjszakai szolgálatok a rendőrség részéről. Évente a rendőrség tájékoztató adatokat ad a közbiztonsági helyzetről. A község területén található szórakozó és vendéglátóhelyeket és környéküket rendőri szolgálat során rendszeresen ellenőrzik. A településen átmenő járműforgalom nagyobb mértékű ellenőrzése is magát a bűnmegelőzést szolgálja.	Lakossági együttműködés a közbiztonság érdekében. Polgárőrség fejlesztése.
Gyengeségek	Veszélyek
Vagyon elleni bűncselekmények a legjelentősebbek.	Az utóbbi években nőtt az ismertté vált bűncselekmények száma. Gyakoriak a betöréses lopások. Idős, egyedülálló emberek veszélyeztetett helyzete.

Demográfiai helyzet / Emberi egészség	
Erősségek	Lehetőségek
Növekvő számú lakosság. Megfelelő háziorvosi és fogorvosi ellátás helyben elérhető. Gyógyszertárral rendelkezik a település. Az önkormányzat társulásokban látja el a felsorolt szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi, továbbá közoktatási feladatait.	Egészséges ételkészítés alapanyagok termelése házi gazdálkodás keretében. Az egészségügyi ellátást nyújtó épületek akadálymentesítése, fűtést korszerűsítése, az épületek felújítása.
Gyengeségek	Veszélyek
Gyermekszületés az utóbbi 10 évben csökkent.	Előregedő lakosság.

Településrendezés (utak, járdák)	
Erősségek	Lehetőségek
Vasúton és tömegközlekedéssel is megközelíthető. Vasúti megállóhellyel rendelkezik. A közeli munkalehetőséget biztosító város - Gyöngyös - felé biztosítottak a rendszeres helyközi buszok járatai.	A gyalogosok biztonságos közlekedésének, átkelésének és a kerékpárosok közlekedésének biztosítása.
Gyengeségek	Veszélyek
Félperiférikus közlekedési hálózati helyzetű terület. A település belső út- és járdahálózatának fejlesztése, az elhanyagolt mezőgazdasági utak rekonstrukciója valamint új feltáró utak építésének megoldása.	Növekvő személy- és tehergépjármű forgalom várhatóan további terhelést ró a fő közlekedési utakra. A belterületen átmenő állami utak mentén viszont a jelentős forgalom miatt az úttesten történő kerékpáros közlekedés jelentős baleseti kockázatot jelent.

Víz, felszín alatti víz	
Erősségek	Lehetőségek
A községnek bő vízkészlete van. Artézi kútjai bővizűek. A felszín alatti vízbázisok megfelelő védelem esetén hosszú távon biztosíthatják az ivóvízigények kielégítését. Az ivóvízhálózat kiépítettsége és a rákötések száma közel 100%-os. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítésére irányuló beruházás megkezdődött.	A felszín alatti víz hőfoka lehetővé teszi melegvízű strand kialakítását. A település és környéke jelentős felszíni vízfolyással, gazdag ökológiai rendszerrel rendelkezik. A csapadékvíz-elvezetés és az árvízi védekezés.

Víz, felszín alatti víz	
Gyengeségek	Veszélyek
<p>A talajvizek általában nitráttal szennyezettek.</p> <p>A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület.</p> <p>A terület ivóvízellátásánál gyakori problémaként jelentkezik a vízműutak vizének magas vas, mangán és ammóniatartalma.</p>	<p>A belterületen átfolyó patakszakaszokat kommunális bemosódások, a lakosság valamint a gazdálkodók illegális személtelhelyezése terheli.</p> <p>A fűtő kutakba, szikkasztó rendszerű tárolókba vezetett szennyvizek problémája.</p> <p>Illegális hulladéklerakások miatt szennyeződhet.</p> <p>A szomszédos településeken jelentős vízkivételek vannak.</p>

Környezeti-, fenntarthatósági nevelés	
Erősségek	Lehetőségek
<p>Az önkormányzat elhivatottsága a környezet- és természetvédelem iránt.</p> <p>Iskolai programok szervezése.</p>	<p>Az önkormányzatok szerepvállalása a környezettudatosság népszerűsítésében.</p> <p>Pedagógusok oktatása a környezeti nevelés terén.</p> <p>Környezetvédelem fontosságának hangsúlyozása a mindennapokban és programok, fórumok szervezése a témában.</p>
Gyengeségek	Veszélyek
<p>Környezetvédelmet elősegítő civil szervezetek, alapítványok hiánya.</p> <p>Környezetvédelmi akciók, fórumok hiánya.</p>	<p>Semlegesség, érdektelenség a lakosság nagyobbik része felől.</p>

Környezetvédelmi szempontú intézményirányítás és szabályozás	
Erősségek	Lehetőségek
<p>Az üzemelő, engedélyezett lerakók a megfelelő védelemmel rendelkeznek.</p>	<p>Az önkormányzatok szerepvállalása a környezettudatosság népszerűsítésében.</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése.</p> <p>Közüntézmények környezettudatos felújítása (alternatív energia felhasználása, fűtőkorszerűsítés).</p>
Gyengeségek	Veszélyek
<p>Az önkormányzatnak nincs környezetvédelmi szakembere.</p>	<p>Nincs megfelelő anyagi támogatottság az intézményi szintű környezetvédelmi szabályozás megvalósításához.</p>

Hulladék	
Erősségek	Lehetőségek
Hulladék elszállítása folyamatos. Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 85,5%.	Megteremteni a szelektív hulladékgyűjtés feltételeit. Háztartási hulladékok komposztálásával csökkenteni a keletkező hulladék mennyiségét.
Gyengeségek	Veszélyek
Illegális hulladéklerakás jellemző. Jelenleg nincs szelektív hulladékgyűjtés a településen.	Illegális hulladéklerakók szennyezik a környezetet.

Közmű / energiaellátás / hírközlés	
Erősségek	Lehetőségek
A község közműellátottsága megfelelő szintű: a lakások és egyéb épületek 97 %-a vezetékes ivóvízzel, 60 %-a gázzal ellátott. A távbeszélő hálózatra való rácsatlakozás lehetősége adott. Az energiaellátás biztosított a település minden részén, a közvilágítás korszerűsítése megtörtént.	Alternatív energiaforrások alkalmazása lakossági szinten. Szennyvízhálózati rendszer teljes körű kiépítése.
Gyengeségek	Veszélyek
Jelenleg a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése folyamatban van, átadásáig a szennyvíz-elvezetés nem megoldott.	Kedvezőtlen gazdasági helyzet hatására teret hódít a szén és a fatüzelés, melynek következtében nagyobb légszennyezettség lép fel a fűtési időszakban.

4. FENNTARTHATÓSÁGI TERVEK ÉS CÉLOK

4.1. Környezeti állapot

A helyi környezet káros anyagoktól való védelmével és a természeti erőforrások hatékony hasznosításával járul hozzá a lakosság hosszú távú jólétéhez, valamint a növény- és állatvilág életkörülményeinek fenntartásához és sokféleségének megőrzéséhez.

4.1.1. Környezettudatosság megteremtése

Célkitűzés:

Karácsond község célja a környezetvédelmi tudatformálás integrált megjelenítése az oktatás minden szintjén. Az oktatás során a pedagógusoknak törekednie kell arra, hogy a diákok környezettudatos gondolkodását kialakítsák, a fenntartható fejlődés előmozdítsák. Ebben az alkalmazott tantervnek és a pedagógusok megfelelő felkészítésének is nagy szerepe van. Rendkívül fontos a helyi környezeti értékek és problémák megismertetése a helyi lakossággal, illetve ezek kezelése.

Cél egy olyan társadalom kialakítása, mely „úgy elégíti ki a jelenben élők szükségleteit, hogy az ne veszélyeztesse a jövő generációk szükségleteinek kielégítését”. A környezeti tudatosság társadalmi beágyazódásának elősegítése a szemléletformálás, környezettudatos gondolkodás kialakítása, az ismeretközvetítés, a környezeti információk terjesztése, aktív állampolgárrá nevelés és közösség fejlesztés révén.

Tervezett intézkedés:

1. Nyilvánosság a község környezeti ügyeivel kapcsolatban

A környezettudatosság megteremtése mellett kiemelkedő fontosságú a nyilvánosság részvétele az egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban. Ennek érdekében lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, elő kell segíteni az Interneten a közérdekű környezeti

információk, adatok, éves jelentések nyilvánosságát, valamint a község honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövidtáv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázati forrás

4.1.2. A lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól

Célkitűzés:

A legfőbb környezeti elemek - a levegő, a víz, a talaj – szennyezése napjainkban mindennapos probléma. Ezen elemek szennyezések visszaszorításával, a zajterhelés korlátozásával, az egészségre veszélyes környezeti ártalmak csökkentésével elérhető, vonzó környezetet teremthetünk, ami egészségügyi és mentális egészségünket is szolgálja.

Tervezett intézkedések:

1. Szennyvízcsatorna hálózat kiépítése

A község nem rendelkezik sem szennyvíztisztító teleppel, sem kiépített szennyvízcsatorna-hálózattal. A szennyvízhálózat kiépítésével a település célja, a felszín alatti vizek szennyeződésének csökkentése, a talaj, talajvíz és rétegvíz minőségének megóvása a további szennyeződésektől.

A szennyvízcsatorna hálózat kiépítése hozzájárul a környezet és az ivóvízbázis védelméhez, a jobb életfeltételek megteremtéséhez, szolgálja a vállalkozások, cégek érdekeit és új beruházások megtelepedését is előmozdítja. A megvalósítással a település lakosainak infrastrukturális ellátottsága teljessé válik.

Karácsond községben a közel jövőben megvalósításra váró projektek között szerepel a szennyvízhálózat teljes körű kiépítésnek befejezése az EU követelményeinek megfelelően, az országosan kiemelt vízbázis védelme érdekében.

Célcsoport: Lakosság, közintézmények
Ütemezés: Rövidtáv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázati forrás

2. Belterületi csapadékvíz elvezetése

Bár a csapadékvíz elvezetés Karácsond községben biztosított, a település a közel jövőben tervezi a csapadék-elvezető rendszer felújítását. A jelenlegi csatornahálózat a csapadékvizet a község lakott részein kiépített nyílt vagy zárt rendszerben szállítja el. A csatornák által összegyűjtött csapadékvíz a Tarna folyóba jut el.

A belvízelvezető rendszer bővítése, a meglévő rendszer fejlesztése hozzájárul a környezet védelméhez.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázati forrás

3. A megújuló energiák használatának elősegítése, fűtési alternatívák bevezetése

Az energiagazdálkodás környezetvédelmi szempontú fejlesztésének legfontosabb módja a megújuló energiaforrások felhasználása. A fosszilis energiahordozók használata jelentős környezetszennyezéssel jár és nagyban hozzájárulnak a levegőszennyezettség emelkedéséhez mind helyi szinten, mind globálisan, a klímaváltozást eredményező szerepük miatt.

Az energia hatékonyság növelése, valamint megújuló energiaforrások alkalmazása révén egyrészt csökkenthető a környezet terhelése, másrészt az üzemeltetés területén pénzügyi megtakarítást lehet elérni. Amennyiben ezeket az energiahatékonysági intézkedések és beruházások szakszerűen kerülnek kivitelezésre úgy ezek a fejlesztések egyúttal az életszínvonal, javulását eredményezik.

Energiahatékonyság népszerűsítése a lakosság körében

Javasoljuk, hogy az önkormányzat önállóan, vagy más önkormányzatokkal közösen kezdeményezzenek olyan ismeretterjesztő programokat, amelyek segítik a lakosság körében az energiafelhasználási ismeretek javulását. Ilyen tevékenység lehet ismeretterjesztő kiadványok megjelentetése, teleházak szolgáltatásaink bővítése energiahatékonysági tanácsadási tevékenységgel, esetleg energetikai napok rendezése, ahol előadókkal és megújuló energiaforrásokat, hasznosító berendezéseket gyártó és forgalmazó cégek, bemutatásával lehetne a lakosság ismereteit növelni. Fontos az új lakások építésekor vagy nagyobb felújításkor az építési engedélyezési eljárás során felhívni az építetők figyelmét a fokozott energiahatékonyság előnyeire.

Energiahatékonyság bevezetése a közintézményeknél

A közintézmények további fejlesztésével, valamint a megújuló energiaforrások használatának kiterjesztésével a település fejlődése, korszerűsödése és önállósodása valósulhatna meg. A településen tervezik az önkormányzati középületek további fűtése korszerűsítését, amihez költségtakarékosságot eredményező energetikai megoldásokat keresnek (pl. napelemes fűtés és világítás). Ezt a programot a közel jövőben megvalósítandó tervek között tartják számon.

Célcsoport: Közintézmények, lakosság

Ütemezés: Hosszú táv

Pénzügyi forrás: Önerő, pályázati forrás

4.1.3. Hulladékgazdálkodás

Célkitűzés:

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmében:

„4. § Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.”

Geo-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.

4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel./Fax: +36-42-500-723

Környezeti szempontból az egyik legnagyobb probléma, hogy az ember a természeti körfolyamatokba rendeződött világban tevékenységét úgy folytatja, hogy az egyes tevékenységek forrás és kibocsátás oldalát nem kapcsolja össze. Az ilyen szemléletben folyó tevékenységek eredménye, hogy a forrás oldalon a nem megújuló természeti tőke is degradálódik, míg a kibocsátás oldalon rengeteg hulladék keletkezik, amelyet sem az ember, sem a természet nem tud tovább hasznosítani.

Ezért társadalmi fejlődésünk egyik nagy kihívása, hogy az emberi tevékenységet harmonizálja a természeti körfolyamatokkal, és olyan termelési és fogyasztási mintázatokat alakítson ki, amelynek során a mai értelemben vett hulladék nem keletkezik. Addig is, amíg teljes mértékben sikerül, a hulladékgazdálkodás egyik legnagyobb feladata folyamatosan csökkenteni a hulladék mennyiségét, azaz megelőzni a keletkezését.

Gyakran találkozunk azzal a szemlélettel, miszerint az a hulladék, amely szervezett módon van gyűjtve, és szigetelt lerakóba van elhelyezve, nem okoz problémát. Azonban fontos látni, hogy a hulladék bárhová kerül, problémát jelent, mind a forrás oldalon, mind a kibocsátás oldalon, és jelentősen hozzájárul a lételemünket jelentő természeti tőke degradálódásához és fogyásához.

Fentiek miatt környezeti szempontból az önkormányzatnak a következő feladatokkal kell foglalkozni:

- Meg kell előzni a hulladék keletkezését, illetve csökkenteni kell a hulladék mennyiségét.
- Csökkenteni kell a hulladék veszélyességét.
- Meg kell szervezni a keletkező hulladék minél nagyobb arányú szelektív gyűjtését és a hulladék újrahasznosítását.

Mindezeknek a feladatoknak a hatékony és az összefüggéseket is figyelembevevő megvalósítása érdekében meg kell tervezni a hulladékgazdálkodási tevékenységet.

Tervezett intézkedések:**1. Kerti hulladékok komposztálásának elősegítése**

A zöld hulladék hasznosításnak két módja lehetséges: a zöld hulladék külön gyűjtése és központi komposztálása, valamint a házi komposztálás.

Központi komposztálás

A központi komposztálás megvalósításához a plusz gyűjtőedényzet biztosítása, valamint a külön gyűjtött hulladék elszállításának és a komposztálás feltételeinek biztosítása szükséges.

Házi komposztálás

A településen a szerves anyagok komposztálásának nincs meg a hagyománya, ezért a hulladék mennyiségének csökkentése szempontjából, az egyik fő feladat a háztartásokban a komposztálás elősegítése. Ennek egyik leghatékonyabb módja a részletes és hiteles lakossági szemléletformálás.

A lakossági kommunikáció egyik fontos üzenete, hogy a szerves hulladék valójában nem hulladék, hanem - amennyiben komposztáljuk - fontos tápanyag, amelyre a területen jellemző homokos talajoknak igen nagy szüksége van. Emellett ezen a módon, a hulladéklerakóba kerülő hulladék mennyiséget jelentősen tudjuk csökkenteni. Fontos a lakosságot korrekten és minél részletesebben tájékoztatni, ezzel is elősegítve a szemléletváltást.

Célcsoport: Lakosság, közigazgatási szervek

Ütemezés: Rövidtáv

Pénzügyi forrás: Megyei Hulladékgazdálkodási Társulás, önkormányzat

2. Veszélyes hulladék elkülönített gyűjtése

A lakosság ösztönzésével, megfelelő tájékoztatással és szemléletformálással elősegíthető, hogy az emberek egyre kevesebb olyan terméket használjanak, amelyek veszélyes anyagokat tartalmaznak.

A települési szilárd hulladék veszélyességének csökkentése érdekében hosszú távon meg kell szervezni a rendszeres (évente 2 alkalommal) lakossági veszélyes hulladékgyűjtést. A lakosságot ösztönözni kell a jól működő visszagyűjtő rendszerek használatára. Ezt indokolja, hogy a hulladékgazdálkodási törvény és ebből következően a helyi rendeletek is kimondják, hogy a lakosoknak külön kell gyűjteniük a veszélyes hulladékot.

Az elektromos és elektronikus berendezésekkel kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 443/2012. (XII.29.) Kormányrendelet kimondja a gyártó visszavételi, átvételi és gyűjtési kötelezettségét, így a gyűjtésre szorult veszélyes hulladékok mennyisége jelentős mértékben csökkenthető.

Célcsoport: Lakosság, ipar
Ütemezés: Rövidtáv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

3. Illegális hulladéklerakások felszámolása

Az illegális hulladéklerakás megelőzése érdekében felvilágosítás, tudatformálás szükséges, ugyanis az ilyen típusú hulladéklerakás komoly veszélyforrást jelent a talaj, a felszíni- és a felszín alatti vizek minőségére.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövidtáv
Pénzügyi forrás: Önerő

4. Települési folyékony hulladék

A tervezési területen a szennyvíz hálózat hiányából következik, hogy jelentős mennyiségű települési folyékony hulladék keletkezik, melynek egy jelentős része még ma is elszikkasztásra kerül.

A megoldás egy korszerű szennyvízelvezető rendszer kiépítése a hozzá tartozó szennyvíztisztító teleppel. A községben a közel jövőben megvalósításra váró projektek között

szerepel a szennyvízhálózat teljes körű kiépítésnek befejezése az EU követelményeinek megfelelően, az országosan kiemelt vízbázis védelme érdekében.

Célcsoport: Lakosság

Ütemezés: Rövid táv

Pénzügyi forrás: Pályázat

5. Tudatformálás

Az önkormányzatok sikeres hulladékgazdálkodásának alapvető feltétele a lakosság szemléletformálása, 100%-os bevonása a változtatások előkészítésébe és alkalmazásába. Ezért elengedhetetlen feladat az előadások, fórumok szervezése, összefogás a helyi alapítvánnyal, egyéb szervezetekkel. Tájékoztató jellegű szórólapok készítésével megoldható az alternatívák megismertetése a lakossággal, valamint biztosítani lehet, hogy az információk, rendelkezések a települések minden lakosához közvetlenül eljussanak.

A környezettudatosabb nevelés érdekében kiemelkedő szerepet kapnak az iskolák, ezért elő kell segíteni az iskolák környezeti nevelési programjának megvalósulását. Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére.

Ahhoz, hogy az oktatók, pedagógusok a lehető leghatékonyabban adhassák át a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket, biztosítani kell számukra a megfelelő szakmai segítséget és feltételeket. Támogatni kell továbbá a jeles környezetvédelmi akciók keretében szervezett iskolai programokat. A környezettudatosságra való nevelést nem lehet túl korán elkezdni, így akár már óvodás korban is szervezhetőek a szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő oktatóprogramok.

A lakosság környezettudatos hulladékgazdálkodását elősegíthetik a szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő akciók szervezésével. Az általános iskolások számára pedig vetélkedősorozat szervezésével hívhatjuk fel a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

6. Szelektív hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés Karácsond településen jelenleg nem megoldott. Ahhoz, hogy a hulladékgazdálkodás eredményes legyen, lényeges erre a területre nagy figyelmet fordítani.

A szelektív hulladékgyűjtés elfogadtatására nagy hangsúlyt kell fektetni, a vezető személyek és a lakosság tájékoztatása egyaránt fontos. Jelentős tudatformálást lehet elérni lakossági fórumok összehívásával, előadások tartásával, valamint szórólapok kibocsátásával, melyek közvetlenül a lakók otthonába jutnak el. A folyamatos tájékoztatás és a változások könnyebb elfogadása, hétköznapi életbe való beillesztése érdekében fontos szerepet kap a helyi média, melyet jól érthetően, pontosan informálni kell.

A hulladékok szelektív gyűjtésére szolgáló gyűjtőedényzetek helyét forgalmas, jól megközelíthető helyen, közintézmények közelében, valamint az általános iskola mellett tanácsos kijelölni. Ezáltal környezeti nevelési hatást is elérhetünk a tanulók körében.

A gyűjtés gyakoriságát a gyűjtőedényzetek telítettsége adja. A tapasztalatszerzést követően ki kell alakítani a legoptimálisabb begyűjtési gyakoriságot. Gyűjtőszigetekken begyűjtött hulladékokat további kezelésre át kell adni.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

7. Az építési, bontási hulladék inert frakciója kezelésének megoldása

Az építési bontási hulladék nagy része inertnek tekinthető. A keletkező inert hulladékok feldolgozásra és újrahasznosításra kerülnek. A bontási engedély kiadásakor kötelezik az engedélykérőt, hogy a bontási törmeléket a kijelölt helyre szállítsa, vagy szállíttassa be. A lerakás tényét és mennyiségét hulladéklerakási jeggyel igazolhatja az engedélykérő.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4.1.4. Infrastrukturális helyzet javítása

Célkitűzés:

Az infrastruktúrafejlesztés kulcsfontosságú szerepet tölt be a társadalmi-gazdasági folyamatok alakításában, ezért kiemelt hangsúllyal szerepel a különböző területfejlesztési tervekben is.

Az infrastruktúra feladata, hogy alapvetően biztosítsa egy adott ország gazdaságának normális működését, vagyis a termelést, a fogyasztást és az elosztás folyamatát a gazdaság mindenkori fejlettségének megfelelő szellemi és technikai színvonalon. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a bővített újatermelés biztosításában, valamint a lakosság életkörülményeinek javításában, a területi különbségek csökkentésében.

Tervezett intézkedések:

1. Közlekedés fejlesztése

Helyi közutak, utak korszerűsítése, belterületi utak felújítása

Az önkormányzati utak 86%-a azonban kiépítetlen, az önkormányzati járdák 90%-a kiépített, melynek hossza 23,2 km. Azonban az évekkel ezelőtt elkészült aszfalt és egyéb burkolattal ellátott utak állapota jelentősen romlott. Ezek felújítása, valamint a többi út szilárdburkolattal történő ellátása szükséges. Karácsond településen a közel jövőben tervezik a község meglévő föld és kohósalak alapú útjainak szilárd burkolattal történő ellátását.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

Járdák, gyalogos átkelőhelyek kiépítése, buszmegállók cseréje

A település járdáinak egy része elavult. A gyalogos forgalom szempontjából legalább a főút mellett szükséges megfelelő szélességű járda kialakítása. A kisebb mellékutakon nem feltétlenül fontos mindkét oldalon, de legalább az egyik oldalon javasolt.

A gyalogátkelőhelyek létesítése és a járdák kiépítése, illetve felújítása mellett fontos a tömegközlekedés biztonságossá tétele is. A településen csak átmenő, helyközi autóbusz-forgalom jellemző. A település infrastruktúrájának fejlesztéséhez az autóbusz megállóhelyek karbantartása, buszöblök kialakítása, valamint esetlegesen új megállóhelyek létesítése is hozzájárulhat.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

Kerékpárút

Karácsond település jelenleg igen kis szakaszon rendelkezik csak kerékpárúttal. A helyi kerékpáros forgalom főként a közutakon bonyolódik, mely a kisebb önkormányzati utak esetében a jelentéktelen jármű forgalom miatt nem túl balesetveszélyes. A belterületen átmenő állami utak mentén viszont a jelentős forgalom miatt az úttesten történő kerékpáros közlekedés jelentős baleseti kockázatot jelent.

A jövőbeni tervek között szerepel a Vasút út teljes hosszában történő kerékpárút kiépítés.

A községben kerékpárral közlekedőknek biztosítani szükséges a biztonságos közlekedést, ahol lehetséges kerékpárutak kialakításával, másutt pedig a gépjárművek sebességcsökkentésével. A lakosság egy része ugyanis a magas üzemanyag-árak következtében a személygépkocsi helyett inkább a kerékpárt választja. Ez az emberek egészségi állapotában is pozitív változásokhoz vezethet, emellett pedig környezetkímélő is.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

Úthálózat környezeti szempontú fejlesztése

Környezetvédelmi szempontból javasoljuk a belterületi keskeny utak melletti padkák szilárdítását. Ez védi a burkolatszéléket a letöredezésről, a kátyúk kialakulásától, valamint jelentősen csökkentheti a por mennyiségét is.

Környezeti szempontból fontos a kezelt zöldfelület kialakítása a padkák mellett, ami a por megkötésén kívül esztétikai, és közérzeti célokat is szolgál, valamint turisztikai szempontból is jelentős.

Ezek az utcák a jó minőségű aszfaltút kiépítésére illetve fenntartására kell hangsúlyt fektetni, mert ez mind a gyalogos, mind a kerékpáros közlekedést megkönnyíti- ennek főleg az esős csapadékos, illetve a téli időszakokban van nagy jelentősége-, valamint a közlekedésből eredő zaj- és rezgéshatásokat is csökkenti.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

Zöldfelületi bővítés

A növényborítás nélküli felületek (pl. útpadka, kereszteződések melletti területek) zöldfelületté formálása több célt is szolgál egyszerre: a község szépítése idegenforgalmi szempontból lényeges, jól tesz a községben élők közérzetének, emellett pedig a közlekedés során keltett port is megfogja. Ahol a körülmények lehetővé teszik füvesítéssel, virágok, cserjék, vagy fák ültetésével kell megoldani a növényzeti borítás nélküli felszínek megszüntetését. Ahol ez nem lehetséges, ott padkaszilárdítással, illetve burkolással kell a felporzás csökkentését elérni. Építésügyi eljárásba kell vonni az építési engedélyezések során a zöldfelületek rendezését is.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Hosszú táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

2. Közintézmények akadálymentesítése

A közintézményekben is biztosítani kell a jövőben az akadálymentes közlekedést, melynek megvalósításához a vonatkozó előírásoknak megfelelően szükséges módosítani a már meglévő épületeket is.

Hazánkban az akadálymentesítés törvényi szabályozása az 1997. évi LXXVIII. törvénnyel vette kezdetét. Az Európai Unió Bizottsága által 1996-ban elfogadott "*Az akadálymentesség Európai eszméje*" című kézikönyv ajánlására épülő törvény elsősorban a középületek, közszolgáltatást nyújtó épületek kialakítására vonatkozóan fogalmazott meg pontos meghatározásokat és követelményrendszert. Ez a törvény azonban legfőképpen a mozgássérültek igényeit vette figyelembe.

Ebben az időszakban hozták meg a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletet az országos településrendezési és építési követelményekről. A következő évben hozott törvényi rendelkezés már több szempontból is átfogóbb az előző évben megfogalmazottaknál. Az 1998.évi XXVI. törvény, az úgynevezett Esélyegyenlőségi Törvény, amely már a fogyatékkal élő emberek mindegyik csoportját figyelembe veszi és konkrétan kimondja, hogy közintézményeknek akadálymentesnek kell lenniük.

Hazánk Európai Uniós csatlakozását követően egyre inkább előtérbe került az akadálymentesítés kérdése. Az EU nemcsak az irányelvek meghatározásával, hanem komoly anyagi támogatással, pályázatok kiírásával is az ügy mellé állt.

Célcsoport: Lakosság, közintézmények
Ütemezés: Rövid táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

3. Vízellátás fejlesztése

A községben a vízellátás megfelelő, a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma 1248 (2011. évi adat), ami a lakások kb. 97%-os ellátottságnak felel meg. A későbbi építkezések, fejlesztések miatt a későbbiekben előfordulhat a vízellátás fejlesztése.

Célcsoport: Lakosság
 Eco-Men Szolgáltató és Tanácsadó Bt.
 4432 Nyíregyháza, Csobolyó u. 11. Tel. Fax: +36-42 500-723

Ütemezés: Hosszú táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4. Energia, közmű fejlesztése

Elektromos energia ellátása

A villamos energia a világítás és technológiai célú energiaigények kielégítését szolgálja. A háztartási villamosenergia-fogyasztók számára a jelenlegi hálózat megfelelő, azonban a későbbiekben ennek további fejlesztésére szükség lehet az igények bővülésével.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Hosszú táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

Közvilágítás

A közvilágítás színvonala Karácsond településen korszerű, azonban a lámpatestek karbantartását folyamatosan kell végezni, célszerű azokat tovább korszerűsíteni.

Célcsoport: Lakosság, közintézmények
Ütemezés: Hosszú táv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4.2. Gazdasági környezet

4.2.1. Az Önkormányzat hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése

Célkitűzés:

A kötelező és a vállalt feladatok ellátása az önkormányzat feladata, így az intézkedés célja a községi önkormányzati feladatok ellátásához szükséges tőke előteremtése, biztosítása, biztosítva ezzel a lakosság megfelelő életminőségét és elősegítve a település és az ott található intézmények fejlődését.

Tervezett intézkedések:

Önkormányzati bevételek növelése

A bevételek és kiadások egyensúlyának megteremtése, a költségvetési arányok jelenlegi helyzetének felmérése, a közpénzek gazdaságos és hatékony elosztása, a bevételek növelése pályázatok és vissza nem térítendő támogatások révén.

Célcsoport: Önkormányzat

Ütemezés: Folyamatos

Pénzügyi forrás: Pályázati források, adók, egyéb támogatások

4.2.2. Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

Célkitűzés:

A helyi vállalkozókkal megfelelő kapcsolat kiépítése, hiszen az ő jelenlétük biztosítja a megélhetéshez elengedhetetlen anyagi forrásokat.

Tervezett intézkedések:**1. Vállalkozások támogatása**

Segíteni kell az új és a meglévő munkahelyeket terület biztosításával, az iparűzési adó mérséklésével, a munkaügyi központok támogatásával, közfoglalkoztatások megszervezésével.

Célcsoport: Helyi vállalkozók
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Pályázat, támogatások, önerő

2. Munkanélküliek támogatása

Továbbképzések, tanfolyamok szervezésével lehetőséget kell biztosítani azoknak, akik végzettségüknél fogva hosszú ideje nem tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon. Ebben segítségül hívhatóak a pedagógusok és a köztisztviselők.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Támogatások

4.2.3. Ipar fejlesztése***Célkitűzés:***

Olyan ipari termelő egységek letelepedésének elősegítése, melyek alacsony környezeti terhelés mellett nagy hozzáadott értékű termékeket állítanak elő. Az ipar fejlesztésének további célja helyi munkalehetőség biztosítása.

Tervezett intézkedések:**Befektetési portfólió összeállítása, népszerűsítése**

A településen található befektetési lehetőségek feltérképezése, népszerűsítése által sikeres magánberuházások generálása, helyi munkahelyek létrehozása érdekében.

Célcsoport: Befektetők
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázatok

4.2.4. Mezőgazdaság fejlesztése***Célkitűzés:***

Az erőforrásokkal kíméletesen gazdálkodó, hatékony és fenntartható mezőgazdaság kialakítása, mely megélhetési forrást biztosít és segít megőrizni a természeti, környezeti értékeket.

Tervezett intézkedések:**1. Biotermékek előállítása – biogazdálkodás részarányának növelése**

A szántóföldi természetesen belül növelni kell a biogazdálkodás részarányát. Ehhez a települési önkormányzatok juttatások, kedvezmények és támogatások formájában tudnak hozzájárulni, valamint oktatással, neveléssel, szemléletformálással, tájékoztató kampányokkal indokolt népszerűsíteni a biotermékeket (és az extenzíven termelt termékeket). Tudatosítani kell, hogy az extenzív és bio-gyümölcsösök nemcsak az emberi egészség miatt fontosak, hanem természeti erőforrás megőrző szerepük is jelentős. A rovarirtó szerek károsak az egészségre és a környezetre is, a túlzott vegyszerezés pedig tönkreteszi az értékes termőföldet is.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Támogatás, önerő, pályázatok

2. Vegyszermentes háztáji termékek előállítása

Háztáji keretekben műtrágyák és növényvédőszeres felhasználása nélkül előállított, biztonságosan fogyasztható élelmiszerek termelése.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázatok

4.2.5. Szőlőgazdálkodás fejlesztése

Célkitűzés:

Gyöngyös a környező falvakkal együtt képezi a Mátrai történelmi borvidéket. Gyöngyösi kistérség, amely az Alföld és az Északi-középhegység határán fekszik, jellemzően szőlőtermesztő vidék. A termeszthetőség északi határán helyezkedik el és ez az ízek, zamatok, a beltartalmi érték kialakulásában kedvezően hat. Az ország 22 borvidéke közül a Mátrai Történelmi Borvidékhez tartozik, amelyet a területi nagysága alapján a legnagyobbak közé sorolnak, több mint 7000 hektárnyi nyilvántartott szőlő ültetvényével. Karácsond közigazgatási területének közel 10%-a szőlőterület.

Tervezett intézkedések:

Környezetkímélő szőlőtermesztés

A mezőgazdasági termelés során számos környezeti elem állapotára jelentős hatással vagyunk, úgymint a talajra, a vízbázisokra, a levegőre. Éppen ezért, a mai mezőgazdasági termelés egyik fontos feladata a hatékonyság növelése oly módon, hogy a környezetállapotban további romlás ne következzen be (61/2009 FVM rendelet).

A szőlőterületeken környezetkímélő termesztést kívánnak folytatni, műtrágyák és környezetre veszélyes növényvédő szerek minimálisra történő csökkentésével, esetleg akár azok használata nélkül. A szőlőterületek sorközeiben a természetes gyomflórát kaszálják, ami

nemcsak a szőlő növekedését és minőségét befolyásolja kedvezően, hanem elősegíti a különböző hasznos élő szervezetek felszaporodását is.

A szomszédos településen, a gyöngyösi Károly Róbert Főiskolán közel öt évtizede folyik szőlészeti és borászati oktatás, melynek keretében számos ismert és elismert szakember szerzett diplomát.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Közép- és hosszútáv
Pénzügyi forrás: Pályázatok

4.3. Társadalmi környezet

4.3.1. Társadalmi szemléletformálás

Célkitűzés:

A jelen és a jövő generációinak szükséges társadalmi feltételek biztosítása az egészséges, biztonságot nyújtó életér kialakításához. A fenntarthatósági szempontok megismertetése.

Tervezett intézkedések:

Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése

Minden környezetvédelmi program szempontjából kulcsfontosságú a tervezett intézkedések által érintett emberek gondolkodásának megváltoztatása, ami a humánerőforrások fejlesztésével érhető el. Továbbra is kiemelten fontos a fiatal generáció helyes környezeti nevelése, ennek megvalósításában komoly szerepet kell vállalni az önkormányzatoknak és intézményeiknek is.

<i>Célcsoport:</i>	Lakosság
<i>Ütemezés:</i>	Folyamatos
<i>Pénzügyi forrás:</i>	Pályázatok

4.3.2. Kulturális élet fellendítése

Célkitűzés:

Ha egy településnek pezsgő kulturális élete van, az nagyban elősegíti a helyi lakosság összefogását, összetartását, a megértést és a településhez kötődést. A település vezetésének célkitűzése a helyi kulturális élet fellendítése, a község életében meghatározó szerepet betöltő kulturális események, rendezvények létrehozása, melyek évente ismétlődő rendszerességgel megrendezésre kerülnek. Ezen programokon lehetőség nyílik a fenntarthatóságról szóló előadások prezentálásra is.

Tervezett intézkedések:**1. Kulturális rendezvények szervezése**

Rendszeres, évente ismétlődő programok, rendezvények szervezése, pl.: fesztivál, idők napja, kiállítások szervezése.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Folyamatos
Pénzügyi forrás: Önerő, támogatások

2. A Művelődési Ház és Községi Könyvtár felújítása, korszerűsítése

Az Ady Endre Művelődési Ház és Községi Könyvtár fontos szerepet tölt be Karácsond település közösségi életében. A település életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Karácsond község közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását a Hősök tere 1. szám alatt található Ady Endre Művelődési Ház Községi és Iskolai Könyvtár biztosítja. A művelődési házban nagyterem, klubhelyiség, könyvtár és kiszolgálóhelyiségek találhatók. A tervezett fejlesztésekhez, programokhoz további helyiségek szükségesek.

Karácsond településen a községi könyvtár a művelődési ház épületében került kialakításra, ami lehetőséget kínál a könyvek megismerésére és az olvasás megszerettetésére akár már kisgyermek kortól. Ennek érdekében kitűzött cél a könyvtár állományának folyamatos gyarapítása.

Célcsoport: Lakosság
Ütemezés: Rövidtáv
Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4.3.3. Civil szervezetek támogatása

Az Önkormányzat támogatása révén a civil szervezetek működésének segítése, rendezvényekre, bemutatókra, versenyekre való eljutásuk feltételeinek megteremtése.

Célcsoport: Civil szervezetek

Ütemezés: Folyamatos

Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4.3.4. Falumúzeum, tájház kialakítása

A tájházak és falumúzeumok rendszere lehetőséget kínál a hagyományok megőrzéséhez, ápolásához. A hagyományos épületekben a kiegyezést követő időszakról, egészen az 1950-es évekig ábrázolják a paraszti kultúra változását. Megismerhetjük a különböző tájegységekre, az ott jellemző társadalmi rétegekre, nemzetiségekre jellemző szokásokat, életmódbeli különbségeket, rég elfelejtett mesterségeket.

Célcsoport: Település

Ütemezés: Hosszútáv

Pénzügyi forrás: Önerő, pályázat

4.4. Feladatok és források

4.4.1. Szervezéssel, intézkedéssel megoldható feladatok

- Nyilvánosság a környezet ügyeivel kapcsolatban:
Az Önkormányzatnak lehetővé kell tenni a nyilvánosság számára a közmeghallgatást, vagy írásbeli bejelentés formájában a véleménynyilvánítást, elő kell segíteni az interneten a közérdekű környezeti információk, adatok, éves jelentések nyilvánosságát, a község honlapján a közérdekű környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos fórum létrehozása.
- Tudatformálás:
A helyi médiában induljon rendszeres környezeti tudatot erősítő, a helyi környezeti értékeket bemutató és megóvásuk módjairól tájékoztató sorozat. A környezettudatos szemlélet, életmód fejlesztése nagyon fontos a fenntartható fejlődés szempontjából.
- Szemléletformáló közösségi fórumok szervezése:
Rendszeres, a környezettudatos társadalmi magatartást (komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, hatékony energiagazdálkodás) és a helyi értékek (közösségi, kulturális, épített és természeti értékek) megőrzését elősegítő társadalmi fórumok szervezése.

4.4.2. Beruházási és fejlesztési forrásokat igénylő feladatok

- óvoda felújítása és bővítése
- csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése, felújítása
- középületek fűtéskorszerűsítése
- a közintézmények tárgyi eszközeinek, berendezéseinek folyamatos fejlesztése
- egészségügyi intézmények fejlesztése
- művelődési ház és községi könyvtár felújítása, korszerűsítése
- akadálymentesítések a közintézményekben
- belterületi utak felújítása

A jövőben elérhető pályázati lehetőségek:

- Regionális Operatív Program (ROP)
- Környezet-és Energia Operatív Program (KEOP)
- Vidékfejlesztési Minisztérium által kiírt „Zöld Forrás” pályázat
- LEADER pályázatok

Beruházási és fejlesztési forrásokat igénylő feladatok:

- szennyvíz,
- naperőmű,
- intézmények energiakorszerűsítése,
- óvodabővítés,
- egészségügyi intézmények felújítása, útfelújítás

Befektetési lehetőségek:

- A községnek igen bő vízkészlete van, mely hófoka miatt lehetővé teszi melegvízű strand megépítését.
- Mivel a falu földrajzi elhelyezkedése a Mátra és a Tisza-tó közé esik, az úthálózat pedig országos viszonylatban is egyedülálló (Budapest-Miskolc vasúti fővonal , 3-as, M3-as, Mátra-Tiszató összekötő út), a községünkön rendszeresen átutazó turisták számára lehetőség nyílik kemping-tábor létesítésére.
- A 3-as számú főút csatlakozásánál üzemanyagtöltő állomás építhető, melyhez az önkormányzat megfelelő telket tud biztosítani.
- A község belterületén, a 3204. sz. főútvonal mellett (Mátra-Gyöngyös-Heves-Tisza-tó) üzletsor és szolgáltató házak kiépítésére van kiváló lehetőség.
- Ipari és mezőgazdasági tevékenységek végzésére is alkalmas, infrastruktúrával ellátott területek állnak rendelkezésre.

A jövőben elérhető pályázati lehetőségek:

- Az illegális hulladéklerakók felszámolása, a térség levegőtisztaságának védelme, a természetes és épített környezet közötti egyensúly megteremtéséhez hozzájáruló tevékenységek megvalósítása.
- A település belső út- és járdahálózatának fejlesztése, az elhanyagolt mezőgazdasági utak rekonstrukciója valamint új feltáró utak építésének megoldása.
- Lényege fejleszteni a növénytermesztés növényegészségügyi, illetve az állattenyésztéssel kapcsolatos egészségügyi feltételrendszert.
- Környezet- és természetvédelem
- Szőlőkultúra fejlesztés
- Falusi turizmus
- Infrastruktúrafejlesztés, belterületi vízrendezés, szennyvíz, csatornázás, hulladék elhelyezés
- Kulturális örökség, falu megújítás.

A térségben fellelhető munkanélküliség egyik fő oka a piacképes szakirányú végzettség hiánya. A célorientáltan ösztönözni kell a község munkanélküli lakosságát munkaerőhiányokra szervezett képzéseken történő részvételre.

Fokozottan törekedni kell a községben élő magasan kvalifikált szakemberek megtartására. A gyermekek alapfokú nevelése és oktatása színvonalának emelése céljából a településen oktatással és neveléssel foglalkozó intézmények épületei állagát valamint technikai felszereltségét javítani kell.

4.4.3. Befektetési lehetőségek

A településen az alábbi befektetési lehetőségek nyílhatnak meg a jövőben:

- A községnek igen bő vízkészlete van, mely hőfoka miatt lehetővé teszi melegvizű strand megépítését.
- Mivel a falu földrajzi elhelyezkedése a Mátra és a Tisza-tó közé esik, az úthálózat pedig országos viszonylatban is egyedülálló (Budapest-Miskolc vasúti fővonal , 3-as,

M3-as, Mátra-Tisza-tó összekötő út), a községünkön rendszeresen átutazó turisták számára lehetőség nyílik kemping-tábor létesítésére.

- A 3-as számú főút csatlakozásánál üzemanyagtöltő állomás építhető, melyhez az önkormányzat megfelelő telket tud biztosítani.
- A község belterületén, a 3204. sz. főútvonal mellett (Mátra-Gyöngyös-Heves-Tisza-tó) üzletsor és szolgáltató házak kiépítésére van kiváló lehetőség.
- Ipari és mezőgazdasági tevékenységek végzésére is alkalmas, infrastruktúrával ellátott területek állnak rendelkezésre.

Heves Megyei Vízmű Zrt.
Eger, Hadnagy u. 2.

EVT-2-12

EGYSÉGES VÍZKORLÁTOZÁSI TERV

Karácsond

2013.

EGYSÉGES VÍZKORLÁTOZÁSI TERV

1.) Általános rész

Jelen intézkedési terv „A víziközmű-szolgáltatásról” szóló 58/2013.(II.27.) Korm. rendelet figyelembevételével készült.

Eszerint: Amennyiben a szolgáltatásra rendelkezésre álló vízmennyiség természeti vagy egyéb elháríthatatlan okból csökken, illetve a rendelkezésre álló víztermelési kapacitás a fogyasztói igények tartós kielégítését nem teszi lehetővé, a vízfogyasztás korlátozható.

A vízkorlátozást a jóváhagyott tervnek és a megállapított fogyasztási rendnek megfelelően a település polgármestere rendeli el.

A vízkorlátozás közzétételéről, a végrehajtás ellenőrzéséről a jegyző gondoskodik.

Az intézkedési terv célja, hogy a termelés-fogyasztási egyensúly megbomlása esetén a vízkészlet elosztása a tervben rögzített sorrend szerint biztosítható legyen.

Ivóvíz-minőségű víz biztosításához szükséges fogyasztói sorrend:

- Lakossági fogyasztók
- Kiemelt fogyasztók - kórházak, orvosi rendelők, szociális és gyermekotthonok, iskolák, óvodák, bölcsődék, - üzemek szociális helyiségei (konyha, fürdő).
- Egyéb fogyasztók:
 - a.) átlagos fogyasztók: 10 m³/nap fogyasztás alatti
 - b.) jelentős fogyasztók: 10 m³/nap fogyasztást meghaladó
 - c.) nagyfogyasztók: 25 m³/nap fogyasztást meghaladó

2.) Az ivóvíz-korlátozás elrendelésének fokozatai és feltételei

I. fokozat:

Ha egymást követő 5 napon keresztül maximum a település egyharmadára kiterjedően hálózati nyomáscsökkenés vagy vízhiány lép fel, és az legfeljebb 6 órás időtartamú.

II. fokozat:

Ha az I. fokozatú vízkorlátozással kapcsolatos intézkedések ellenére a szolgáltatás színvonala további 5 egymást követő napon nem javul, illetve a nyomáscsökkenés vagy vízhiány a település egyharmadán a 6 órát meghaladja.

III. fokozat:

Ha az előző két fokozatban bevezetett intézkedések ellenére a szolgáltatás színvonala újabb 5 egymást követő napon sem javul, illetve a nyomáscsökkenés vagy vízhiány a település jelentős részén a 6 órát továbbra is meghaladja.

Rendkívüli esemény esetén (kút meghibásodás, vízminőség-romlás, ár- vagy belvízveszély, elfagyás, stb.) a vízkorlátozás különböző fokozatai egyedi elbírálással is elrendelhetők.

3.) A vízkorlátozás egyes fokozataiban meghatározott intézkedés

I. fokozat

Tilos ivóvízzel a kertek, parkok öntözése, locsolása, az úttisztítás, a gépjárművek tömlős mosása.

Szükséges intézkedések:

- A lakosság figyelmét fel kell hívni az ivóvízzel történő fokozott takarékosagra.
- A nagyfogyasztókat tájékoztatni kell a korlátozási fokozat elrendeléséről, az elvárt fogyasztói magatartásról.

II. fokozat

Az I. fokozatban meghatározott intézkedéseket meghaladóan:

Tilos a fürdőmedencék vízellátására a hálózati ivóvíz használata.

Szükséges intézkedések:

- Értésíteni kell a nagyfogyasztókat, hogy kötelesek napi vízfelhasználásukat 20 %-kal csökkenteni, a vízmérőt naponta leolvasni és a leolvasás eredményét (mérő állását) az erre a célra rendszeresített naplóba vezetni.
- Tájékoztatni kell a jelentős fogyasztókat a vízkorlátozás elrendeléséről és az elvárt fogyasztói magatartásról.

III. fokozat

Az I. és II. fokozatban meghatározott intézkedéseket meghaladóan:

- A nagyfogyasztók kötelesek a megállapított keret figyelembevételével napi vízfelhasználásukat további 20 %-kal csökkenteni (összesen 40 %-kal),
- A jelentős fogyasztók kötelesek a korlátozás időtartama alatt – a nagyfogyasztókhoz hasonlóan – a vízmérőt naponta leolvasni és a leolvasás eredményét (mérőóra állását) az erre a célra rendszeresített naplóba vezetni, és kötelesek az előző évi egy napra eső átlagfogyasztás szinten tartását biztosítani.

Rendkívüli esetekben szakaszos vízszolgáltatás bevezetésére is sor kerülhet, valamint azokon a területeken, ahol nagyfogyasztói vízvételzés nem történik és biztosítható közkifolyós vízellátás, a szolgáltató jogosult a házi csatlakozások lezárására a korlátozás időtartama alatt.

4.) Eljárási szabályok, egyéb intézkedések

- 4.1. A vízkorlátozási tervet a települési önkormányzatoknak a Heves Megyei Vízmű Zrt. (továbbiakban: Szolgáltató) megküldi.
- 4.2. Ha a településen egymást követő 3 napon keresztül részleges, 6 órát meg nem haladó vízhiány lép fel, akkor a Szolgáltató egyidőben és írásban előzetes tájékoztatást ad a polgármesteri hivataloknak és értesíti az illetékes tűzrendészeti szerveket.
A Szolgáltató értesítését követően a települések polgármesterei tájékoztatják a lakosságot a várható vízkorlátozás elrendeléséről az ésszerű és takarékos vízfogyasztásra történő figyelemfelhívás mellett.

- 4.3. A szolgáltatói tájékoztatási kötelezettségért felelős az üzemvezető főmérnök a jelen szabályzatban foglaltaknak megfelelően.
- 4.4. A vízkorlátozás bevezetésére a Szolgáltató az érintett települések önkormányzatainak polgármesteri hivatalához egyidőben terjeszt be javaslatot.
A vízkorlátozást a települések polgármesterei rendelik el, melyről egymást és a Szolgáltatót értesíti.
- 4.5. A vízkorlátozás betartását a település jegyzője, valamint a Szolgáltató megbízottja folyamatosan ellenőrzi és a korlátozás megszegőivel szemben szabálysértési eljárást kezdeményez.
- 4.6. A korlátozás szigorításának, mérséklésének és feloldásának eljárási szabályai azonosak az elrendelési feltételekkel.
- 4.7. A jelentős- és nagyfogyasztók nyilvántartását a Szolgáltató vezeti.

5.) Fogyasztókat érintő intézkedések, ivóvízzel történő ellátása vízkorlátozás esetén

- 5.1. A vízkorlátozás bevezetéséről a jelentős és nagyfogyasztókat a Szolgáltató írásban értesíti, melyben tájékoztatást ad a korlátozási fokozatról és az elszámolás feltételeiről.
A lakossági, a kiemelt és az átlagos fogyasztókat a korlátozást elrendelő települések jegyzői hirdetmény útján történő közhírré tétellel tájékoztatja.
- 5.2. Ha a közműves ivóvízellátás a belterület legalább 20%-át, illetve 500-nál több főt érintően előre tervezetten 12 órát, üzemzavar esetén 6 órát szünetel, a víziközmű-szolgáltató az ivóvízszükséglet kielégítéséről legalább 10 liter/fő/nap mennyiségben köteles gondoskodni. A 12 órát meghaladó, de 24 óránál rövidebb szünetelés esetén legalább 20 liter/fő/nap, 24 órát meghaladóan legalább 30 liter/fő/nap az előírt ivóvízmennyiség. A szolgáltatás szüneteltetése esetén a Szolgáltató az ivóvízellátásról úgy köteles gondoskodni, hogy ahhoz az érintettek 300 méteres körzeten belül hozzájuthassanak.

Jelen intézkedési terv visszavonásig érvényes.

2013. ~~január~~ hó *július 25.*

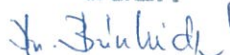

Önkormányzat
képviselőjén

Heves Megyei Vízmű Zrt.

EGER

Heves Megyei Vízmű Zrt.
képviselőjén

Karácsond Községi Önkormányzat Polgármesterétől

☒ 3281 Karácsond, Szent István út 42. Tel.: 37/322-001

e-mail: polgarmester@karacsond.hu Fax: 37/522-002

Előterjesztés

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati tulajdonban álló közterületek filmforgatási célú használatról szóló rendelettervezetéhez

Az önkormányzat a rendeletét:

- az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja,
- a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (továbbiakban: Mozgógép tv.) 34. § (3) és (5) bekezdése, valamint 37. § (4) és (5) bekezdése

alapján alkotja meg.

A rendelet célja, hogy eleget tegyen a Mozgógép törvényben meghatározott önkormányzati hatáskörben szabályozandó rendeletalkotási kötelezettségnek.

Az önkormányzat képviselő-testületének a települési önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatával kapcsolatos egyes feltételeket rendeletben kell szabályoznia.

A szabályozandó témakörök:

a) az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használati díjának felső határát meghatározása,

b) a közterület-használat akadályoztatása terén:

- a forgatást akadályozó, de a kérelmezőnek nem felróható feltételeket, valamint
- a rendkívüli természeti események esetére vonatkozó külön feltételeket.

A fenti feltételekkel kapcsolatban szabályozni kell különösen azt, hogy ilyen esemény esetén az Önkormányzat hány napon belül köteles újra biztosítani a közterület-használatot.

c) a közterület-használati díj fizetés alól mentesség vagy kedvezmény témakörében, hogy:

- milyen időtartalmat vagy területmértéket el nem érő, illetve
- közérdekű célokat szolgáló

filmforgatáshoz szükséges közterület-használat esetén milyen mentességeket, illetve kedvezményeket biztosít az önkormányzat.

d) a közterület-használat területi és időbeli korlátait és egyéb feltételeit,

e) a turisztikailag kiemelt közterületek körét.

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet szerint a rendelet szövegezésébe csak azok a rendelkezések kerültek bele, melyet magasabb szintű jogszabály nem tartalmaz, valamint helyi döntést fogalmaznak meg.

1. Illetékességi szabályok

A helyi rendelet az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatára terjed ki.

A rendelet nem határozza meg az önkormányzat tulajdonában álló közterületeket, mivel azokat a közterület-használat általános szabályozásáról szóló 8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendelet már szabályozza.

2. A közterület-használat fogalma

A rendelet rögzíti a filmforgatási célú közterület-használat fogalmát, figyelembe véve a Mozgókép tv. 34. § (1) bekezdés b) pontját, miszerint filmforgatási célú közterület-használatnak minősül a közterület-használat akkor is, ha az csak a filmforgatáshoz kapcsolódó technikai jellegű tevékenységhez, illetve a stáb parkolásához szükséges.

3. A közterület-használat díja

A közterületek filmforgatási célú használata esetére a Mozgókép tv. 34. § (3) bekezdése alapján a képviselő-testületnek rendeletében kell meghatározni a díjak felső határát.

A közterületek filmforgatási célú használati díját a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza.

A díjak tekintetében a melléklet a díjak felső határát állapítja meg.

A díj mértékek meghatározására az alábbiak szerint történik:

- a) egyrészt forgatási célú közterület-használat jellege szerint, azaz:
 - forgatási helyszín,
 - filmforgatáshoz szükséges technikai jellegű tevékenységhez fűződő terület,
 - stáb parkolási helyek;
- b) másrészt a közterület turisztikai jelentősége szerint, azaz:
 - helyileg turisztikailag kiemelt jelentőségi terület,
 - helyileg turisztikailag nem kiemelt jelentőségi terület.

A turisztikailag kiemelt jelentőségi területek meghatározását a 2. számú melléklet tartalmazza.

4. A díj kedvezmények és mentesség a díjfizetés alól

A Mozgókép tv. 34. § (5) bekezdése felhatalmazza a képviselő-testületet arra, hogy rendeletben szabályozza a közterület-használati díj fizetési kötelezettség

- alóli mentességeket, illetve
- díjkedvezményeit.

A mentességek és kedvezmények körét a képviselő-testület szabadon határozhatja meg.

A rendelet tervezet figyelembe veszi a Mozgókép tv. azon ajánlását, hogy a települési önkormányzat képviselő-testülete

- a) meghatározott területnagyságot, illetve időtartamot el nem érő közterület-használat, illetve
- b) a közérdekű célokat szolgáló filmalkotáshoz szükséges közterület-használat esetén kedvezményt, illetve mentességet biztosítson.

5. A közterület-használat megghiúsulására vonatkozó szabályok

A közterületek filmforgatási célú használatának megghiúsulása esetén a közterület-használat feltételeit a Mozgóképtörvény 34. § (5) bekezdése alapján a képviselő-testületnek rendeletében kell meghatározni.

Ennek megfelelően a rendelet szabályozza:

- a forgatást akadályozó, de a kérelmezőnek fel nem róható közterület-használat megghiúsulásával összefüggő feltételeket, valamint
- a rendkívüli természeti esemény miatt akadályozott közterület-használat feltételeit.

6. A közterület-használatra vonatkozó időbeli és területi korlátozások

A rendelet a közterülettel szomszédságában lakók érdekében korlátozásokat tartalmaz a filmforgatási célú igénybevételre, figyelembe veszi a lakók éjszakai nyugalom iránti igényét.

A rendelet a turisztikailag kiemelt jelentőségű közterületek esetében napi 4 órában korlátozza a filmforgatási célú igénybevételt.

7. Hatásköri rendelkezések

A képviselő-testület a közterület-használati díjjal összefüggő hatásköreit az ügyek gyors, rugalmas intézése érdekében a polgármesterre ruházza át.

Karácsond, 2013. július 19.

Földi Csaba
Polgármester

Előzetes hatásvizsgálat, indoklás, véleményeztetés

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete az önkormányzati tulajdonú közterületek filmforgatási célú közterület-használatról szóló tervezethez

1. Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, mint a fenti jogszabály előkészítője az alábbi előzetes hatásvizsgálatot végeztem el a szabályozás várható következményeiről, melyről most tájékoztatom a képviselő-testületet.

A tervezett jogszabály hatásai:

- a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:
 - társadalmi hatása: nem jelentős,
 - gazdasági hatása: jelentéktelen,
 - költségvetési hatása: jelentéktelen,
- b) környezeti és egészségi következmények:
 - nincsenek,
- c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások:
 - az adminisztratív hatás minimális.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

- a rendelet megalkotása kötelező,
- a rendelet elmaradásának következménye: törvényességi észrevétel lehet a rendelet alkotás elmulasztása miatt.

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

- a személyi feltétel: rendelkezésre áll
- szervezeti feltétel: rendelkezésre áll
- tárgyi feltétel: rendelkezésre áll
- pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll

2. Indoklás

Az önkormányzati tulajdonban lévő közterületek filmforgatási célú közterület-használatáról szóló helyi rendelet megalkotásának céljai a következők:

- eleget tegyen a törvényi kötelezésnek,
- egy esetleges filmforgatási célú közterület-használat igénybevétel esetén meghatározott legyen az önkormányzat képviselő-testülete által meghatározható feltételek, körülmények,
- hozzájáruljon a gyors hatáskör gyakorlásához.

A rendeletnek nincs európai uniós joggal kapcsolatos összehangolási és egyeztetési vonatkozása.

3. Véleményeztetés

A rendelet tervezetét az önkormányzat Ügyrendi Bizottsága véleményezte, véleményét melléklet tartalmazza.

Karácsond, 2013. július

Földi Csaba
polgármester

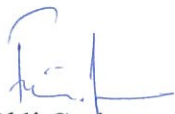
**Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
13/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete
az önkormányzati tulajdonban álló közterületek
filmforgatási célú használatáról**

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, valamint a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény (továbbiakban Mozcókép tv.) 34. § (3) és (5) bekezdése, valamint a 37. § (4) és (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbi rendeletet alkotja.

1. § (1) A rendelet hatálya az önkormányzat tulajdonában álló közterületek filmforgatási célú használatára terjed ki.
- (2) E rendelet alkalmazásában önkormányzati tulajdonban álló közterület a közterület-használat általános szabályozásáról szóló 8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendeletben meghatározott közterület.
- (3) Filmforgatású célú közterület-használat alatt - figyelembe véve - a Mozcókép törvény 34. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározottakat
- a) forgatási helyszín által elfoglalt,
 - b) a filmforgatáshoz szükséges technikai jellegű tevékenységhez fűződő,
 - c) stáb parkolás miatt igénybe vett közterület-használatot kell érteni.
2. § (1) A közterületek filmforgatási célú használati díjak felső határát az 1. § (3) bekezdés szerinti használati jogcímek szerint az 1. melléklet tartalmazza
- (2) Az 1. mellékletben hivatkozott turisztikailag kiemelt jelentőségű területek meghatározását a 2. melléklet tartalmazza.
3. § (1) A közterület-használati díjat a 2. §-ban meghatározott mértékben kell megállapítani.
- (2) A 2. §-ban meghatározott közterület-használati díjból 50 % díjkezcvezményt kell biztosítani a 2 napot és 200 m²-t használt közterületet meg nem haladó közterület-használat esetén.
4. § Mentes a közterület-használati díjfi zetési kötelezettség alól az oktatási, tudományos vagy ismeretterjesztő témájú filmalkotások forgatása érdekében felmerülő közterület-használat.
5. § (1) A forgatást akadályozó, de a kérelmezőnek fel nem róható közterület-használat megküisulása esetén az önkormányzat az akadály elhárítását követő 2 napon belül biztosítja a közterület-használat lehetőségét.

- (2) Ha a forgatást rendkívüli természeti esemény akadályozza, a rendkívüli természeti esemény esetén, ha az kárelhárítási tevékenységet nem igényel 1 napon belül, ha kárelhárítási tevékenység is felmerül, akkor e tevékenység ellátását követő 1 napon belül kell e közterület-használat lehetőségét biztosítani.
6. § (1) A filmforgatási célú közterület-használat időtartama esetenként nem lehet több 7 egymást követő napnál.
- (2) Filmforgatási célú közterület-használat nem engedélyezhető a karácsonyi ünnepnapokon.
- (3) Filmforgatási célú közterület-használat 21.00 óra - 7.00 óra között csak úgy engedélyezhető, hogy a következő napon filmforgatás az érintett időszakban nincs.
7. § A 2. mellékletben meghatározott, turisztikailag kiemelt jelentőségi közterületek filmforgatási célú közterület-használatára naponta nem haladhatja meg a 4 óra időtartamot.
8. § A filmforgatási célú közterület-használattal összefüggő a Mozgóképfelvételek készítése tv.-ben meghatározott képviselő-testületi hatáskörök gyakorlási jogát a képviselő-testület a polgármesterre ruházza át.
9. § Ez a rendelet 2013. június 26-án lép hatályba. Kihirdetése a Karácsondi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel történik, kihirdetéséről a jegyző gondoskodik

Karácsond, 2013. július 24.

Földi Csaba
Polgármester

Forgó Istvánné
Jegyző

Záradék:

A rendeletet a mai napon kihirdettem.

Karácsond, 2013. július 25.

Forgó Istvánné
jegyző

1. melléklet

**az önkormányzati tulajdonban álló közterületek
filmforgatási célú használatáról szóló
...../2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelethez**

**Az önkormányzat tulajdonában álló közterületek
filmforgatási célú közterület-használati díjainak felső határa**

	A	B	C
	Megnevezés	Turisztikailag kiemelt központi területek (2. számú melléklet) esetén	Turisztikailag nem kiemelt központi területek (A 2. számú mellékletben meghatározottakon kívüli területek) esetén
1.	Forgatási helyszín	1000 Ft/m ² /nap	800 Ft/m ² /nap
2.	Technikai kiszolgálás miatt igénybe vett terület	800 Ft/m ² /nap	600 Ft/m ² /nap
3	Stáb parkolás miatt igénybe vett terület	600 Ft/m ² /nap	500 Ft/m ² /nap

2. melléklet

**az önkormányzati tulajdonban álló közterületek
filmforgatási célú használatáról szóló
...../2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelethez**

Az önkormányzat tulajdonában álló turisztikailag kiemelt központi közterületek

1. Szent István út 38. számtól – 44. számig
2. Hősök tere
3. Szent Miklós tér

Karácsond Községi Önkormányzat Polgármesterétől

☒ 3281 Karácsond, Szent István út 42. Tel.: 37/322-001

e-mail: polgarmester@karacsond.hu Fax: 37/522-002

Előterjesztés

Előzetes hatásvizsgálat, indoklás, véleményeztetés

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a közterület-használatról szóló 14/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete

Tisztelt Képviselő-testület!

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a közterület-használatról szóló többször módosított 8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendelete 12. § 1. pontjának módosítását javaslom. Ezen pont rendelkezik az önkormányzati közterületeken történő idény jellegű árusítás után fizetendő közterület-foglalási díj mértékéről, mely jelenleg 350 Ft/m²/nap, de legkevesebb 700 Ft/nap. Javaslom, hogy a képviselő-testület 400 Ft/m²/nap, de legkevesebb 800 Ft/nap díjat határozzon meg 2013. július 26-tól.

1. Előzetes hatásvizsgálat

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján, mint a fenti jogszabály előkészítője az alábbi előzetes hatásvizsgálatot végeztem el a szabályozás várható következményeiről, melyről most tájékoztatom a képviselő-testületet.

A tervezett jogszabály hatásai:

a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:

- társadalmi hatása: nem jelentős,
- gazdasági hatása: kevésbé jelentős
- költségvetési hatása: kevésbé jelentős, de a költségvetési bevételek kisebb mértékű növekedéséhez vezet.

b) környezeti és egészségi következmények:

- nincsenek,

c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

- az adminisztratív hatás minimális.

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

- a személyi feltétel: rendelkezésre áll
- szervezeti feltétel: rendelkezésre áll
- tárgyi feltétel: rendelkezésre áll
- pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll

2. Indoklás

A közterület-használatáról szóló helyi rendelet módosításának célja az önkormányzat költségvetési bevételei növelése. A közterület-használati díj emelése kis mértékben történik, ezért várhatóan nem okozza a közterület-használat igénybevételének (árusítás gyakoriságának) csökkenését.

3. Véleményeztetés

A rendelet tervezetét az önkormányzat Ügyrendi Bizottsága véleményezte, véleményét melléklet tartalmazza.

Karácsond, július 19.

Földi Csaba
polgármester

**Karácsond Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
14/2013. (VII. 25.) önkormányzati rendelete a
9/2010. (V. 25.) a 9/2011. (VI. 01.) a 14/2012. (IV. 25.) és a 17/2012. (V. 25.)
önkormányzati rendeletekkel módosított
A közterület-használatról szóló
8/2008. (06. 17.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

Karácsond Községi Önkormányzat képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében kapott eredeti jogalkotói hatáskörében a következőket rendeli el:

1. §

A rendelet 12. § (1) bekezdés 1. pontját hatályon kívül helyezi és helyébe a következő rendelkezés lép:

A közterület-használat célja

Használati díj mértéke:

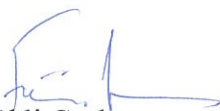
1. Idény jellegű árusítás

400 Ft/m²/nap, de legkevesebb 800 Ft/nap

2. §

E rendelet 2013. július 26-án lép hatályba. Kihirdetése a Karácsondi Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel történik, kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

Kelt: Karácsond, 2013. július 24.

Földi Csaba
polgármester

Forgó Istvánné
jegyző

Záradék:

Kihirdetve: 2013. július 25.

Forgó Istvánné jegyző

Karácsond Községi Önkormányzat Polgármesterétől

☒ 3281 Karácsond, Szent István út 42. Tel.: 37/322-001

e-mail: polgarmester@karacsond.hu Fax: 37/522-002

Előterjesztés

Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása című napirendhez

Tisztelt Képviselő-testület!

A Karácsond Általános Művelődési Központ két tagintézményének a Gesztenyéskerti Napköziotthonos Óvodának és az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtárnak elkezdődtek a nyári karbantartási munkálatai.

A Gesztenyéskerti Napköziotthonos Óvodában a melegítő konyha mosogatóiból a lefolyócsövek a padlóburkolat alá, a semmibe – az épület alá – vezetik a szennyvizet. Az óvoda szennyvízelvezetésének helyzetét a képviselők a helyszínen megtekintették és hozzájárulásukat adták a vezetékek és csőrendszer kiépítéséhez, kicseréléséhez.

Az óvodában évtizedek óta – szakemberek bevonása nélkül – csak a kötelező tisztító meszelési és festési munkálatok történtek. Ennél fogva a helyiségek falazata sérült, kopott és piszkos.

A pályázati úton megnyert óvodai bútorok megfelelő környezetben történő elhelyezése céljából – képviselők egyetértésével – elkezdődött a festés. A csoportszobák kiürítése után derült ki, hogy a festés anyagköltségére és munkadíjára kalkulált összeg kevésnek bizonyul. A szekrények, öltözőszekrények, fektető tároló lebontása során a festők azzal találkoztak, hogy a bútorzat és tárolók mögött vakolatlan csupasz fal található. A festési munkálatok elindításakor azzal szembesültünk továbbá, hogy az épület újabb részének folyosói mennyezete leomlott.

A több, mint száz éves épület helyiségei leamortizáltak, elavult állapotban vannak. Tekintettel arra, hogy az óvoda felújítására, bővítésére benyújtott pályázaton sajnálatos módon nem nyert az önkormányzat, szükségessé válik az épület belsejének rendbetétele. Ezt a nyári karbantartási munkák során kell elvégezni annak érdekében, hogy az új tanévben tiszta és egészséges csoportszobába érkezzenek az óvodás gyermekek.

Az Ady Endre Művelődési Ház és Községi Könyvtár szép, patinás épületének belső falazata szintén kopott és elpiszkosodott, több helyen beázások tarkítják, ezért festésre szorul. A gyermekjóléti szolgálat irodája kialakításához gipszkarton fal létesítése és az iroda festése szükséges.

A fentiek alapján kérem a képviselő-testületet, hogy a Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkának költségére legalább 3.000.000 Ft összeget biztosítani szíveskedjenek, melynek fedezete a Leader 2011. évi pályázatok utóellenőrzése után önkormányzatunknak utalt összegből biztosítható.

Karácsond, 2013. július 22.

Földi Csaba
polgármester

K i v o n a t

77/2013. (07.24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Karácsond Község Fenntarthatósági Programját (Local Agenda 21) és az alábbi határozatot hozta:

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Karácsond Községi Fenntarthatósági Programját (Local Agenda 21) elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Földi Csaba sk.
polgármester

Forgó Istvánné sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:

Karácsond, 2013. július 26.

Forgó Istvánné jegyző

K i v o n a t

78/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Egységes Vízkorlátozási Tervet megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testület az Egységes Vízkorlátozási Tervet elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Földi Csaba sk.
polgármester

Forgó Istvánné sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:

Karácsond, 2013. július 26.

 Forgó Istvánné jegyző

K i v o n a t

79/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az önkormányzat közterület használatáról szóló rendelet módosításának előterjesztését és az alábbi határozatot hozta:

A képviselő-testület javasolja az önkormányzat közterület használatáról rendelet módosításához kedvezményes rendszer kidolgozását.

Határidő: következő testületi ülés

Felelős: polgármester, jegyző

Földi Csaba sk.
polgármester

Forgó Istvánné sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Karácsond, 2013. július 26.

Forgó Istvánné jegyző

K i v o n a t

80/2013. (07. 24.) Önkormányzati határozat

Karácsond Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálataihoz költségfedezet biztosítása tárgyában készült előterjesztést és a következő határozatot hozta:

A képviselő-testület a Karácsond ÁMK nyári karbantartási munkálatok költségére 3.000.000 Ft összeget biztosít, melyek fedezete a Leader 2011. évi pályázatokból visszautalt összegből biztosítható.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Földi Csaba sk.
polgármester

Forgó Istvánné sk.
jegyző

A kivonat hitelül:
Karácsond, 2013. július 26.

Forgó Istvánné jegyző

C

C